

ПОЛИТИКИНИ

ЗАБАВНИК

9. II 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LII • 7 ДИН. • БРОЈ 1989

У ОВОМ
БРОЈУ **6**
ПРВИХ МАСТЕРС
КАРАТА ЗА
ИГРАЊЕ
!

УЗМИТЕ ЈОШ
8
БРОЈЕВА И
ИМАЈЕТЕ ЦЕО
ШПИЛ !

СВАКА
КАРТА
НОСИ ПО
ЈЕДАН
ОД
ОМИЉЕНИХ
ЛИКО-
ВА !

Бирџе

Веровати или не!

ПАЛЕ ХУЛД

ПЕТНАЕСТОГОДИШЊИ ДАНАЦ, ЖЕЛЕО ЈЕ ДА НАДМАШИ ПОДВИГ ИЗ КЊИГЕ ЖИЛА ВЕРНА „ПУТ ОКО СВЕТА ЗА 80 ДАНА“, ПА ЈЕ 1928. ГОДИНЕ ОБИШАО ЗЕМЉИНУ КУГЛУ ВОЗОМ, АУТОБУСОМ И БРОДОМ ЗА САМО 44 ДАНА.

КРУЖНА ВРАТА

У УГАНДИ ОЗНАЧАВАЈУ МЕСТО КРОЗ КОЈЕ ПРОЛАЗИ ПОЛУТАР.

БУДИЛНИК

НАПРАВЉЕН У ЕНГЛЕСКОЈ 1600. ГОДИНЕ БУДИО ЈЕ СВОГ ВЛАСНИКА ТАКО ШТО ЈЕ У ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ИСПАЉИВАО МАНЕВАРСКИ МЕТАК.

Камена сиаза

ПРЕКО МОЧВАРНОГ ЗЕМЉИШТА У БЛИЗИНИ ПЛАНИНЕ МАНАИ НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ, ГРАДИТЕЉСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

КОЊСКИ ПУЗ

СА ОБАЛА АТЛАНТИКА СПАДА У НАЈВЕКЕ НА СВЕТУ. ДОСТИЖЕ ДУЖИНУ ДО 70 CM И ТЕЖИНУ ДО 18 KG.

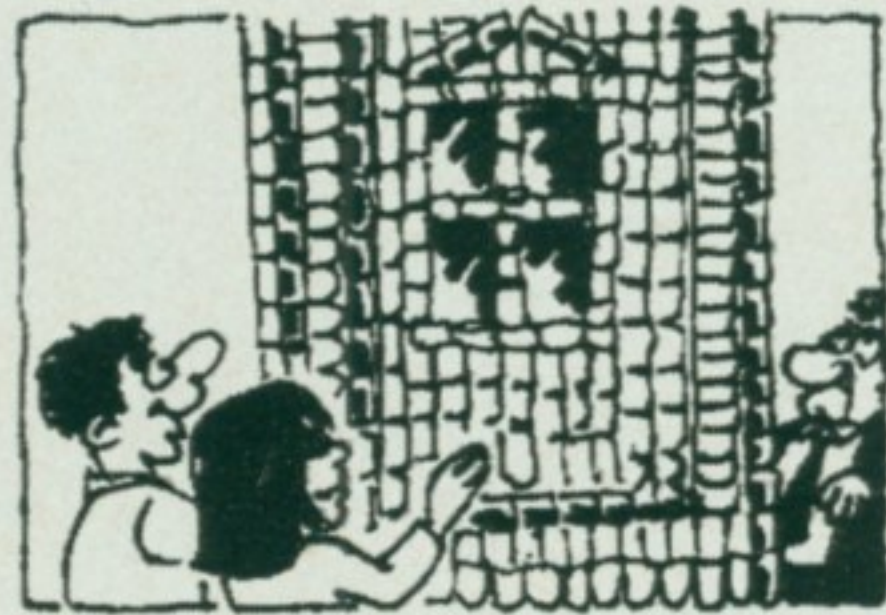

БАРТОЛОМЕЈ РОБЕРТС (1682-1722)

ЈЕДАН ОД НАЈОПАСНИЈИХ ПИРАТА У ИСТОРИЈИ, ЗА САМО 3 ГОДИНЕ УСПЕО ЈЕ ДА ЗАРОБИ 400 БРОДОВА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

● ● ● савршену копију чувене миланске Скале саградила је, од милион и петсто хиљада лименки за пиво и сокове, неколицина младића и девојака из Милана. Вредни градитељи одмах су затражили да њихова макета дугачка 8 метара и висока 16

уће у Гинисову књигу рекорда. Када се то оствари, све лименке биће продате на отпаду а новац поклоњен за борбу против дроге.

● ● ● једна вредна куварница из Мантове (Италија) испекла је и напунила пет хи-

љада палачинки. Надев је направила од бундеве, али не обичне већ једне тешке 340 килограма обима 3,79 метара. Одгајио ју је Гордон Томсон из Хемингфорда (Квебек, Канада) који је ове године у Њујорку однео победу на такмичењу за највећу бундеву на свету.

● ● ● енглеска принцеза Дајана сваким даном је све популарнија. Недавно је снимљена и видео касета на којој је описан животни пут Леди Ди од тренутка кад је кренула у забавиште па све

до удаје за престолонаследника Чарлса. Касета је, кажу, разграбљена за тили час.

● ● ● у Совјетском Савезу је одлучено да се распродају стара вина руских царева. Ради се чак о тринаест хиљада боца изврсног кримског вина из берби од 1830. године, па до почетка нашег

века. Све оне наћи ће се на аукцији у познатој лондонској кући Сотби.

● ● ● група од шест младића и три девојке решила је да у шуми недалеко од Цириха покуша у потпуности да дочара живот човека каменог доба. Иако одлучни да

истрају, без воде, хране, одеће и крова над главом, девојке су морале да одустану већ након недељу дана јер су зарадиле тешку прехладу. Момци су на једвите јаде издржали тридесет дана, а онда су и они били приморани да се врате у овај век.

● ● ● у близини румунског града Хацега откривено је гнездо диносауруса са јајима што је велика реткост. Јаја праисторијских цинова нађена су на свега неколико места у свету.

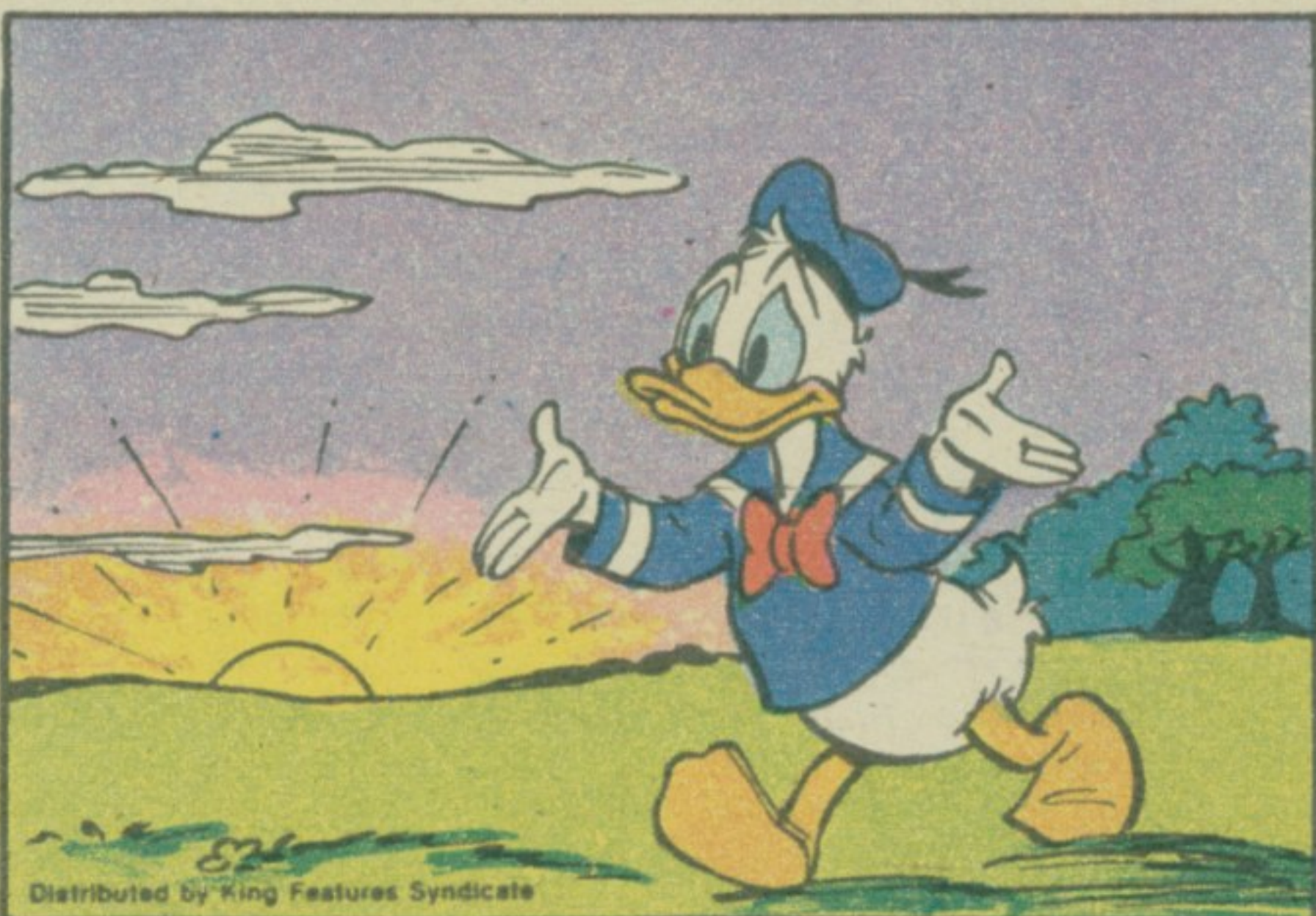
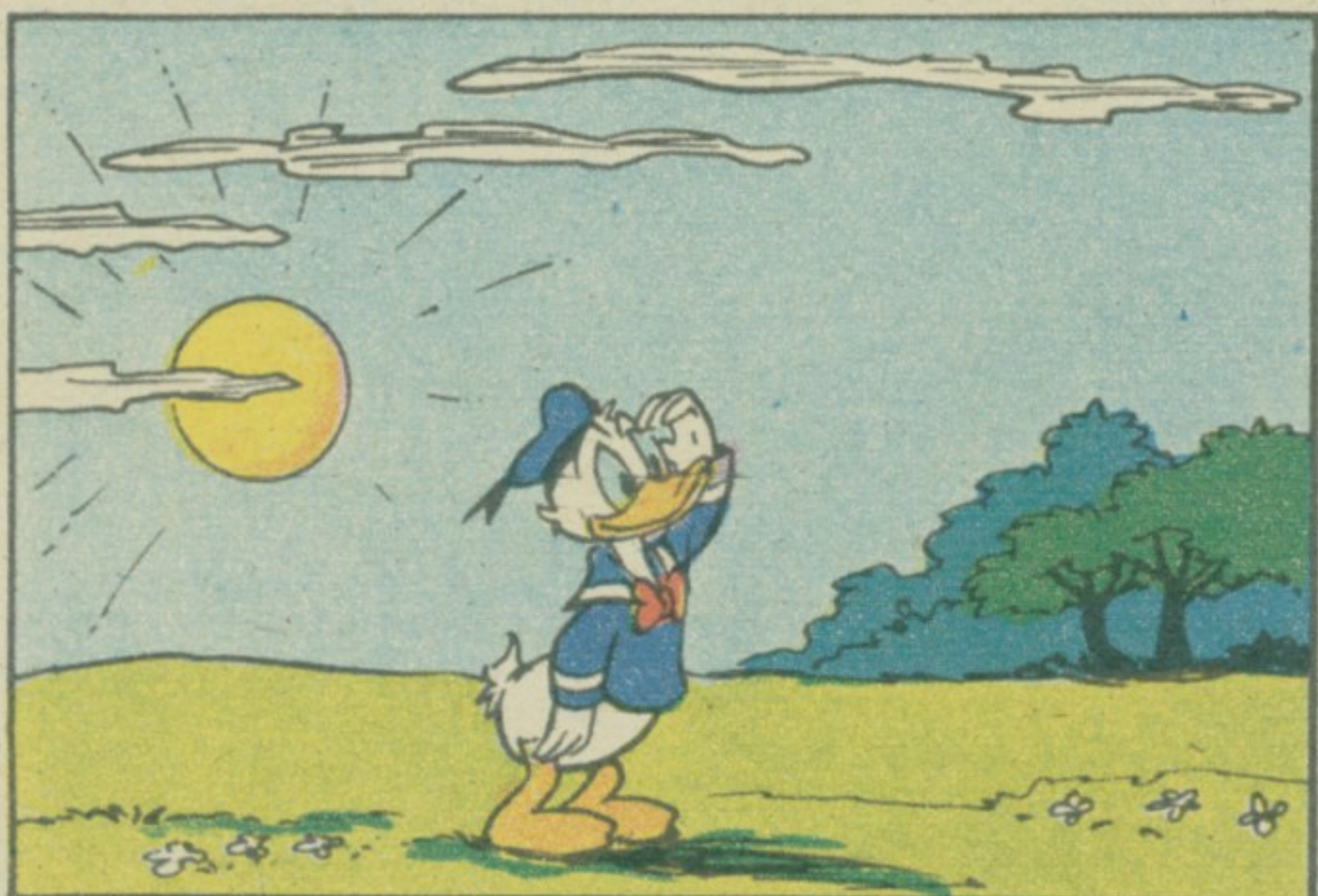
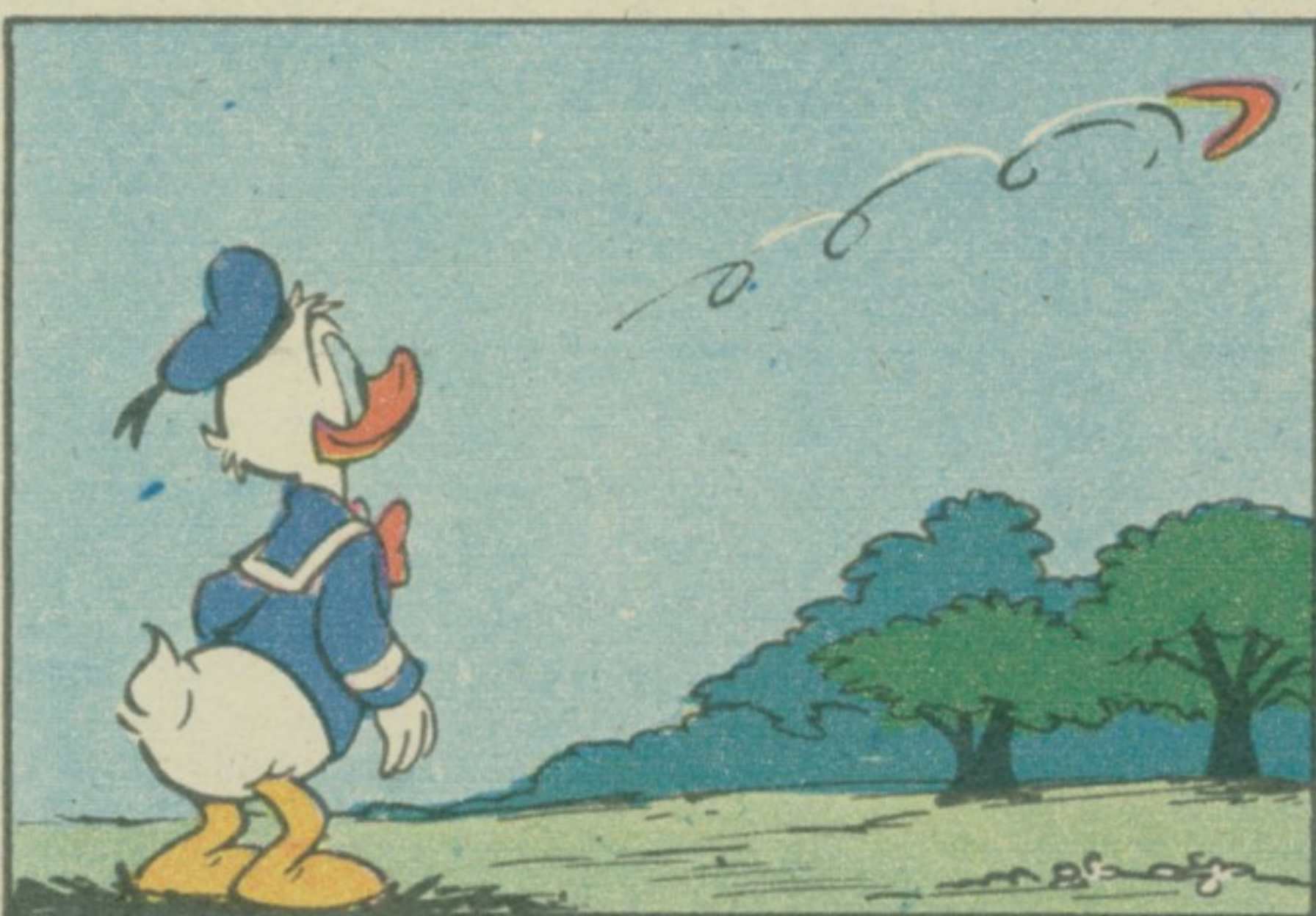
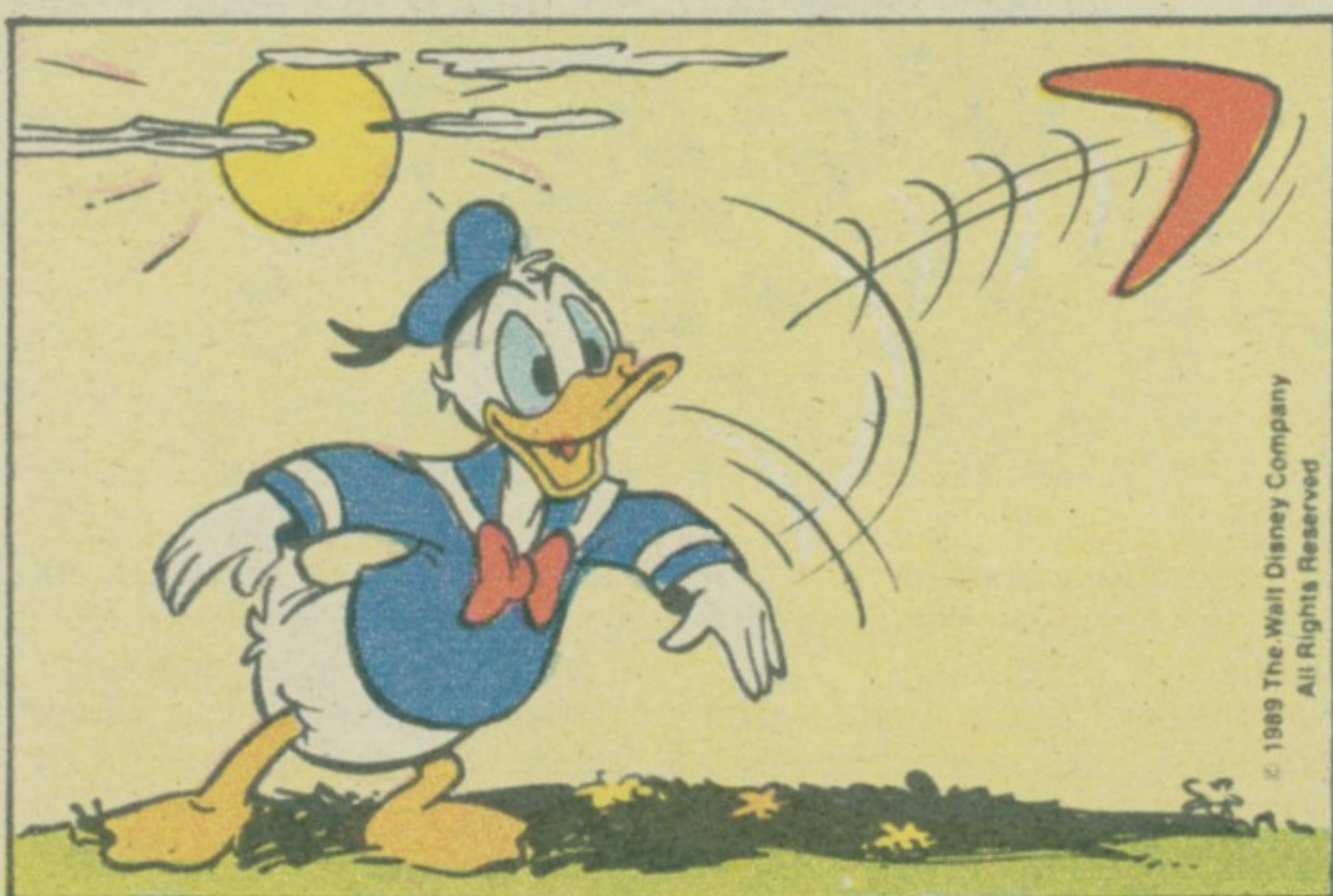
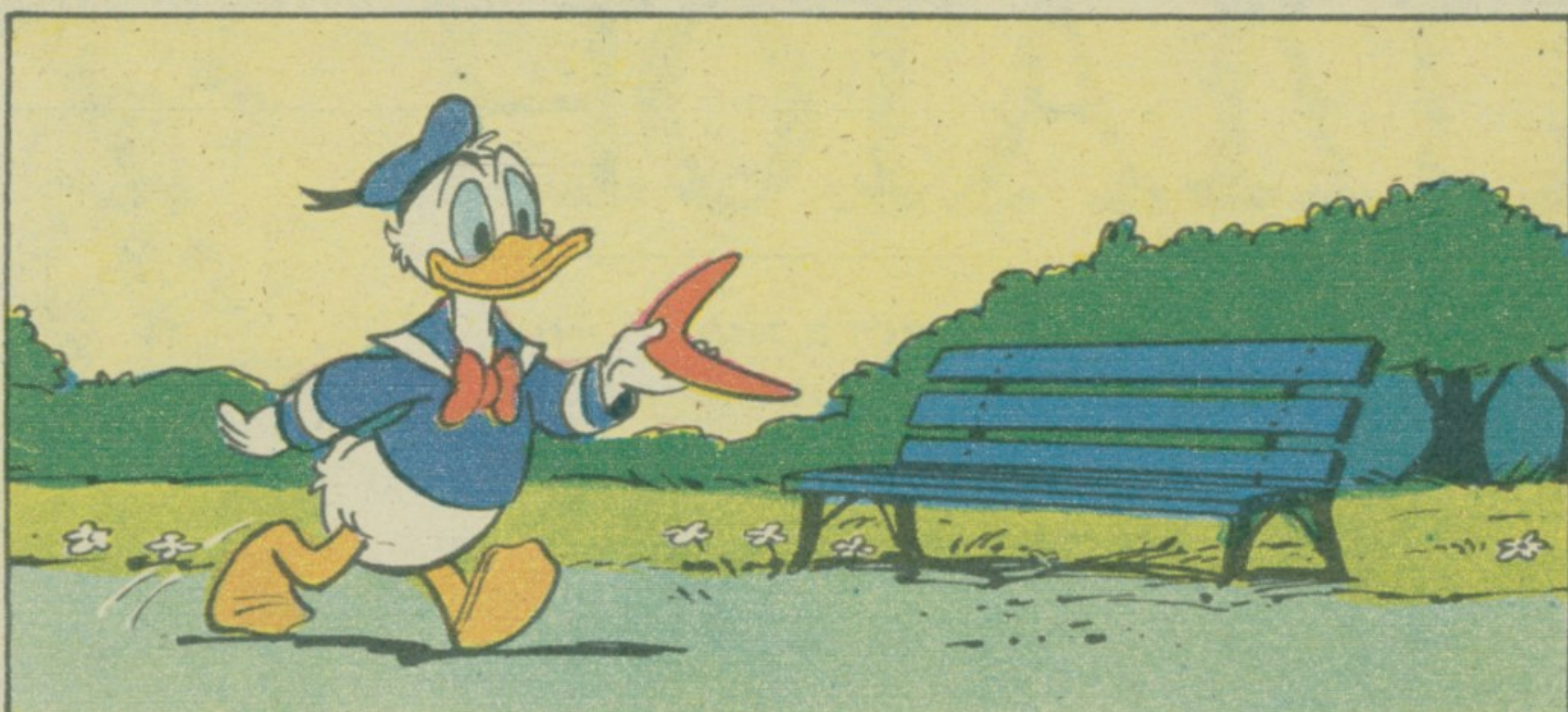

Илустровао: Зоран Петковић - Петко

WALT
DISNEY

**ПАПА
ПАТАК**

ПЛАТОН

ЈЕ

Најдрагоценија и најстарија сачувана српска књига имала је више него бурну судбину. За њу се сазнало захваљујући једној крађи, неколико пута је нетрагом нестала. Последњи пут за време Другог светског рата о чему се до сада готово ништа није знало. За сведока позивамо осамдесеттргодишњег игумана Платона Милојевића

Игуман
Платон
Милојевић,
човек који
је, по цену
живота,
бранио
Мирослављево
јеванђеље

На крају књиге за коју се претпоставља да је настала, рукописана, око 1190. године налази се запис Глигорија, једног од двојице исписивача „Мирослављевог јеванђеља“ и гласи: „Ја грешни Глигорије, дијак, недостојни да се назовем дијаком, заставих златом ово Јеванђеље великославном кнезу Мирославу, сину Завидину. А мене, господине, не заборави грешнога, већ ме сачувај себи, да ми није жао, господине, што сам радио теби, кнезу свом господину, ако ме чуваш грешнога“.

Највећи део текста књиге, коју је као дар својој задужбини цркви светих апостола Петра и Павла у Бијелом Пољу наручио хумски кнез Мирослав, написао је мрким мастилом и правилним и витким писмом Варсамелон. Помињани Глигорије је орнаментима (Јеванђеље је украшено са 296 иницијала и минијатура) украсио текст и црвеним мастилом исписао натписе на јеванђељским читањима.

О Мирослављевом јеванђељу дуго се ништа није знало. Не зна се, такође, ни када је, и на који начин, стигло у Свету Гору. Зна се да је књига чувана у ризници манастира Хиландара до 19. века. Знало се, још, да је књига стара, да је драгоцена, али и безимена. Њена вредност и значај обелодањени су невероватном игром случаја.

Архиепископ дугих прстију

Прича о књизи која је најдрагоценији и најстарији споменик српске писмености

свој нови почетак доживљава 1845. када је велики руски путописац и истраживач уметности Порфирије Успенски стигао на Свету Гору и ту открио један врло стари јеванђелистар украшен минијатурама. Преосвећени архиепископ није одолео искушењу и прилично богохулно исцепао један лист књиге, 165, смотао га у широки џеп своје мантије и однео у Русију. Тамо је и данас, у Државној библиотеци у Лењинграду.

Управо захваљујући овој крађи, свет је сазнао за постојање драгоцене старе књиге. Украдени лист је изложен 1874. на великој археолошкој изложби у Кијеву где га је видео Стојан Новаковић, тада управник Народне библиотеке. Вредни историчар и познати политичар пажљиво је прецртао изложени лист и донео га у Београд. Копија је чувана у Народној библиотеци све до 1941, када су је – поред осталих немерљивих драгоцености српске културе – уништиле немачке бомбе.

Управо захваљујући Стојану Новаковићу, дотад безимена књига добила је назив – Мирослављево јеванђеље. Чим се у Србији чуло за то, јавност се прилично узнемирила захтевајући да се историјска писмена врате у отаџбину. И Мирослављево јеванђеље је враћено, понајвише захваљујући тешком материјалном положају Хиландара. Краљ Александар Обреновић посетио је манастир на Светој Гори 1896. и, по старом обичају српских краљева, богато га даривао. У знак захвалности, монаси су му, поред осталог, уручили Мирослављево јеванђеље.

Најстарија српска књига је после много векова стигла у Србију и смештена у Двор. Убиством краља Александра 29. маја 1903. свет се поново узрујао: нико није знао где је Мирослављево јеванђеље. Нађено је, сасвим случајно, после много година у сандуку у коме су биле личне краљеве ствари и који је, све време док су се у Србији водиле расправе о нестанку Јеванђеља, мирно почивао у углу Двора.

Мирослављево јеванђеље је за Првог светског рата поделило судбину српског народа. Пренесено је као највећа драгоценост, уз посебне мере безбедности, преко гудура Албаније и донето на Крф где је чувано у Главној државној благајни. Са ослободиоцима се вратило у Београд и 13. јуна 1935. предато на чување Музеју кнеза Павла.

Време Другог светског рата је период о коме се до сада мало знало, бар кад је реч о Мирослављевом јеванђељу. У многим документима само стоји да је 4. априла 1941. смештено у трезоре Народне банке где је сачекало ослобођење... Није, међутим, све било тако, понајмање лако.

Неофарбано чамово сандуче

„Забавник“ за сведока позива осамдесеттргодишњег Платона Милојевића, тада игумана манастира Рача поред Бајине Баште на реци Дрини. Свештеник који је у

Рачи службовао петнаест година (од 1934. до 1949), био игуман Студенице, управник Патријаршијског двора у Београду, те на истој дужности у Карловцима, овако говори, с повременим кратким прекидима да би време сећања на април 41. призвао у помоћ:

– Рат је већ трајао неколико дана – прича игуман Платон – а ми у Рачи нисмо знали шта се заправо збива. Различити гласови су стизали до нас. Једни су тврдили да је наша војска ушла у Софију, други говорили да су Немци пред Ужицама. Уобичајено за оловна времена. Једног дана ја сиђем, има километар и по, до центра Раче. Одједном се појави неки мали војни ауто и из њега изиђе, после сам му сазнао име, жандармеријски мајор Коста Јараковић. Пита за мене и пут до манастира. Сељани ме позову, нисам био далеко, и официр ме издвоји у страну и каже да су краљ и влада, после седнице у Севојну, одлучили да најдрагоценији споменик српске културе не изнесу из земље, да Мирослављево јеванђеље дају мени на чување...

Игуман, даље, прича о узбуђењу с којим је у руке примио неофарбано чамово сандуче на којем је, великим штампаним словима, писало: Управа Двора. Било је завијено у војничко ћебе и, разуме се, прилично лагано.

– Кад ми је Јараковић предао Јеванђеље, обавезао ме је да, по цену живота, ником не смем да га предам сем њему лично или неком из Уп-

ОДОЛЕО

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

ОТКРИВА ЈЕДНУ ОД

ТАЈНИ МИРОСЛАВЉЕВОГ ЈЕВАНЂЕЉА

КОНДОРУ

раве двора. И то после рата – говори игуман Платон Милојевић. – Страхопштовање које сам осећао у тренутку кад сам добио тај задатак тешко је описати...

Страхови

Исте вечери, иза олтара цркве Богородичиног Ваведења у Рачи, игуман Платон Милојевић с јеромонахом Савом Јанковићем, Словенцем, отковао је неколико подних дасака и у камену ископао склониште за сандук с бескрајно драгоценим теретом. У ноћима које су следиле за игумана није било сна: бојажљиво је из манастирског конака ослушкивао све шуме. Ко зна, можда је неко нешто видео?!

Нико ништа није видео. Људи су, међутим, чули, многи поверовали да је влада у бекству и ту закопала благо. И једне вечери, вероватно вођен причама сељана из околине, у манастир Рачу, са све својом големом пратњом, стигао је командант Златиборског четничког корпуса Душан Радовић звани Кондор.

– Уздрхтао сам, него шта, кад се та људескара појавила у манастиру – говори игуман Платон Милојевић. – Знало се: где Кондор дође, не може проћи без крви. Из многих села, кад сазнају да он долази, сви мушкарци су бежали безобзирно. У самој Рачи је

после једне посете оставио у потоку седморицу закланих...

Кондор је тражио од игумана да му преда закопано благо. Зна он да је оно ту. Узалудна су била разуверавања човека у игуманској мантији. На крају, није било друге. Платон Милојевић му је признао да је ту закопан највреднији писани споменик српске културе – Мирослављево јеванђеље. Мргодни официр је неколико тренутака поћутао и онда, без речи, напустио манастир.

Уверен да је, бар што се Кондора и других четника у том крају тиче, сандук са драгоценом књигом сигуран, игуман манастира Рача готово је заборавио на тај, нимало пријатан и нимало наиван, сусрет. Све до доласка једног цивила у пратњи четворочлане, до зуба наоружане, четничке патроле.

– Био је то књижевник Боривоје Јевтић, у грађанском оделу и ненаоружан – тече игуманова прича која је надвладала време. – Донео ми је писмено наређење од Кондора да им предам Јеванђеље. За њега ће ми дати и потврду коју је лично Кондор потписао. У противном, ликвидираће ме. Страх ме је било, што да се лажемо. Онда скупим

храброст и кажем уваженом господину Јевтићу да ме они могу убити, али да онда то што траже неће наћи. Друкчије нисам могао, дао сам реч мајору Јараковићу...

Конзервација на видику

Дуго је трајало убеђивање између незваног госта и домаћина. На крају, не могавши да га сломи, Боривоје Јевтић је понудио игуману да напише да не да Јеванђеље.

– Толико сам се уплашио да су ми руке дрхтале па ми је један сабрат исписао текст да Мирослављево јеванђеље желим да предам ономе ко ми га је дао на чување. Једва сам успео да смирим руку да то потпишем...

Наравно, страх није напустио игумана ни кад су незванци са потврдом за Кондора отишли. Није ни свануло, био је почетак 1943, и Платон се запутио у Ужице. Чуо је да је тамо, сада у пензији, мајор Коста Јараковић. Обавестио га је о притиску злогласног Кондора – кога су касније сами четници погубили и носали му главу по Србији – и тражио од њега да, пре свега, заштити српску светињу.

Није прошло много а у Рачу је стигао поменути Јараковић

у друштву извесног Кешељевића, из Народне банке Србије. Пажљиво, да не науде драгоцености, извадили су Јеванђеље из сандука у који је било ушушкано, положили на задње седиште једног државног аутомобила и одјурили за Београд сместивши га у трезор Народне банке, где је остало до краја рата.

Игуман Платон Милојевић више никада није видео Мирослављево јеванђеље. Зна само да је одмах по рату добио захвалницу од др Душана Милачића, директора Народне библиотеке у Београду, за чување најдрагоценијег споменика српске културе. Тај акт је заведен у деловодни протокол манастира Рача.

У инвентару збирке Народног музеја Мирослављево јеванђеље је уведено под бројем 1536. И већ више од двадесет година се не излаже, чува се у депоу. Изложено је фототипско издање из 19. века чије је штампање српска влада платила триста дуката у злату.

Јефта Јефтовић, управник Народног музеја, каже да су у

Мирослављево јеванђеље, последња четвртина XII века, заставица лист 1

Мирослављево јеванђеље:
иницијал V, јеванђелиста
Марко, лист 61

току припреме за договор
око конзервирања и испити-
вања Мирослављевог јеван-
ђеља:

— У пројекат ће се укључити
наши врхунски експерти с ци-
љем да трајно заштите ову
непроцењиву драгоценост
српског народа. То је изузет-
но сложен и нарасве скуп по-
сао (књига исписана на перга-
менту стара је осам векова) и
потрајаће годинама. Међу-
тим, ми смо то дужни својим
потомцима. Наравно, и тада
ће се књига чувати у некој
врсти инкубатора са најпо-
вољнијим могућим климат-
ским и светлосним услови-
ма...

Мирослављево јеванђеље,
и даље несмирено, чека ве-
кове пред собом.

Петар Милатовић

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

Особењаци су дуговечни

Енглески психолог Дејвид
Уике заинтересовао се за љу-
де необичног понашања.
Упознао се са хиљаду својих
земљака који важе за особе-
њаке и својим начином жи-
вота, понашањем, одевањем,
изазивају чуђење и подсмех
околице.

МАЛИ ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

ДА ЛИ У ВАМА ЧУЧИ

Проверите какво је ваше по-
знавање науке и природе. Уко-
лико, без гледања у енцикло-
педије и уџбенике, одговорите
тачно на сва питања, додели-
те себи приватну Нобелову на-
граду

1. Машину о којој је реч
први је нацртао Леонардо
да Винчи 1483. године.
Браћа Рајт нису успели да
је направе и, уместо ње,
конструисали су авион. Ко-
ја је то машина?

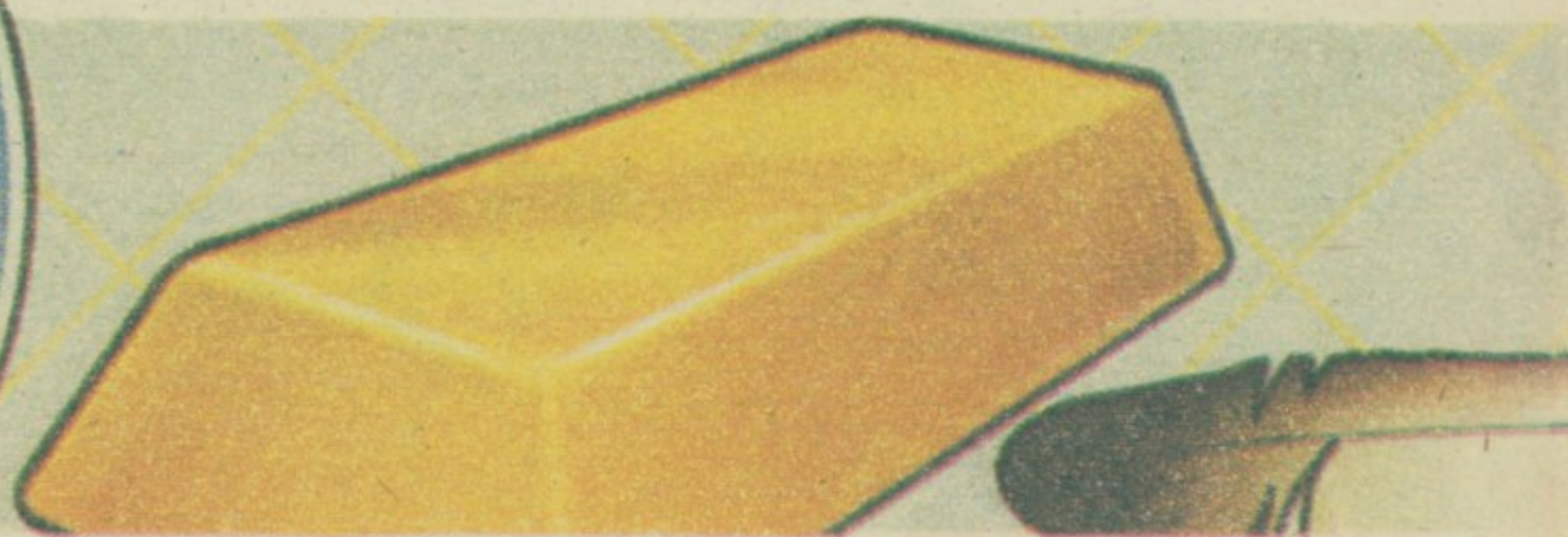
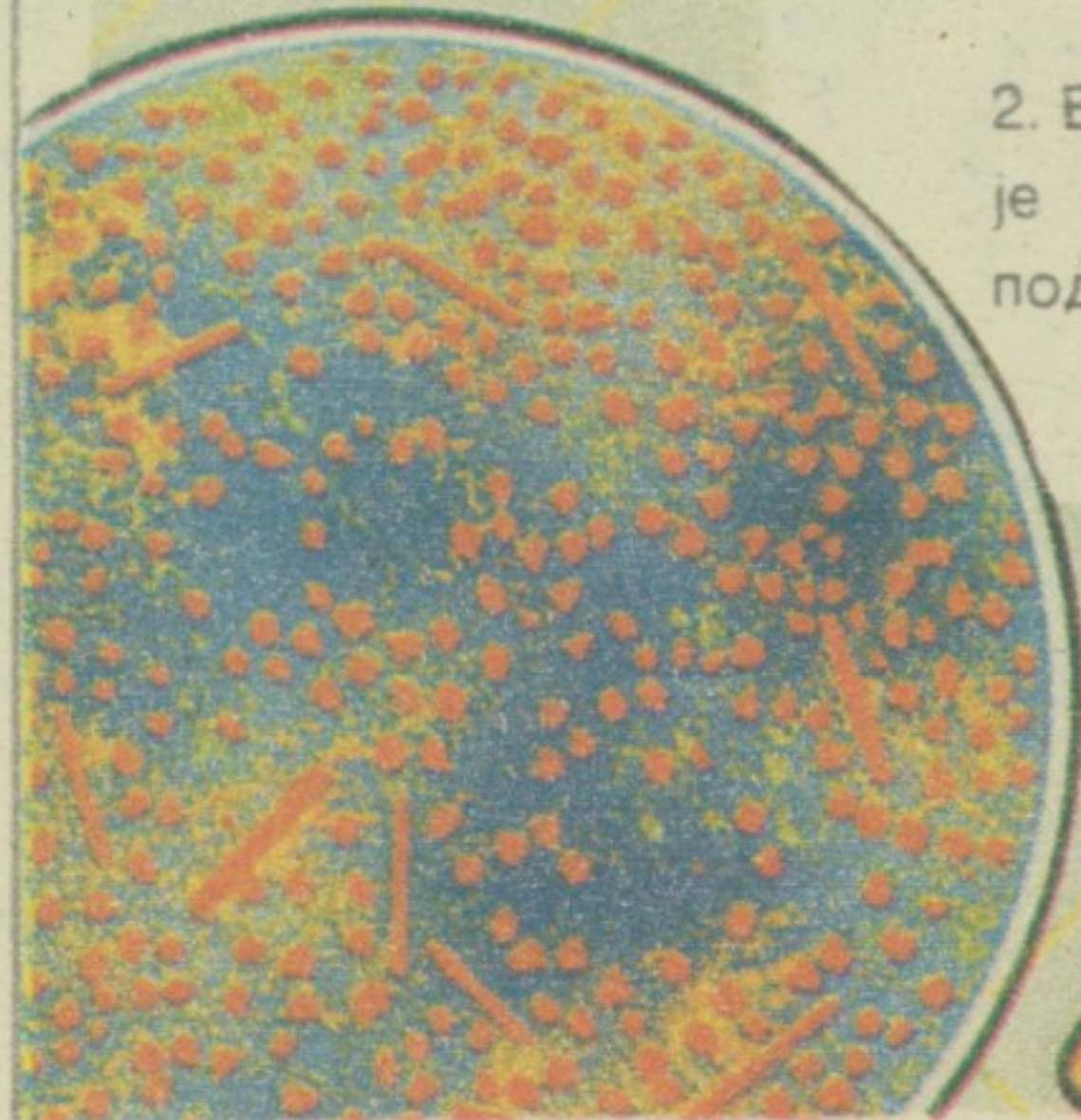
- а. Подморница
- б. Хеликоптер
- ц. Ракета

2. Брзина Земљине ротаци-
је постепено се смањује
под утицајем Месеца. При

садашњој брзини окрета-
ња Земље око своје осе
године на њој имају 365
или 366 дана. Колико је
приближно дана имала
Земљина година пре 500
милиона година?

- а. 200
- б. 400
- ц. 5000

3. Како се зове болест чији
је начин преношења нај-
сличнији преношењу си-
де?

После дружења са њима Уикс је изјавио да су многи веома талентовани људи и да имају дара за проналазаштво. Једна фирма која производи компјутере понудила је Уиксовим особењацима сарадњу.

И на крају, психолог је установио да су особењаци дуговечни и да не подлежу стресовима. У групи од сто педесет испитаника био је само један ментално оболео. Остали – савршено здрави.

Наука и додоле

Недавно је стотинак километара од Њу Делхија изведен необичан експеримент који је финансирало Министарство за науку и културу: молитва небу да дарује кишу. Ритуал је стар око три хиљаде година и до сада већ описиван.

Недељу дана горела је ломача од сандаловог дрвета, масти и нарочитих трава. Истовремено су се чуле молитве и песме. На жалост, за недељу дана, колико је експеримент трајао, нија пала ни кап кише. Али, организатори су се утешили: и негативан резултат је – резултат. Значи, није било узалуд!

Стена камелеон

У Аустралији постоји литица која у току дана мења боју: розе, сиво, лила, оранж и тамноцрвена, а ноћу на месечини чини се као да је златна. Ова игра боја везује се за минерале од којих се састоји литица. То је посебна врста позната као фелдспат и кварц.

Нојева запрега

Аустралијанац Фред Маркин одгаја на својој фарми нојеве. У овом тренутку његово стадо броји 85 ових птица тркачица. Маркин је направио фарму због тога што је у Аустралији одавно у моди коришћење ових птица уместо коња, посебно на вашарима. Наравно, ради се о лакшим колима за вучу.

Егзотичне птице у потпуности су оправдале улогу која им је поверена.

Непријатна подударност

Недавно је у Токију одржан Међународни скуп сеиз-

молога и за то време, само у једном дану, забележен је 51 земљотрес! Научници су стоички подносили потресе раправљајући о лошим прогнозама земљотреса и осетљивости зграда на потресе.

И. М.

Илустровао: Зоран Петковић Петко

НАУЧНИК ?

- а. Бленорагија
- б. Грип
- ц. Хепатитис Б (жутица)
- 4. Сваки атом злата на Земљи потиче од:
 - а. Метеорита
 - б. Супернова
 - ц. Црних рупа
- 5. Валијум је у почетку коришћен:
 - а. За смиривање животиња у зоолошким вртovima
 - б. У психијатрији за опите на пацијентима
 - ц. У средњем веку као средство за терање нечастивог
 - б. Аустралијска украсна биљка *Borua mirabilis* идеална је за држање у канцеларијама зато што:
 - а. Може годинама да живи без воде
 - б. Брзо расте под утицајем зрачења телевизијских и мониторингских екрана

ц. Њено густо лишће пригушује буку

7. Прва јестива биљка на којој је извршена генетска манипулација је:

- а. Хлебно дрво
- б. Ротква
- ц. Кромпир
- 8. Метода рехидратације (враћање изгубљене течности) оралним путем (пијењем) спасла је живот милионима мале деце оболеле од тешких облика дијареје (пролива). Та течност коју су пиле болесне бебе састоји се од:
 - а. Шећера, уља, соли и воде
 - б. Шећера, млека и воде
 - ц. Шећера, воде и соли
 - 9. Халуцигенија је:

- а. Изумрла морска животиња без очију, али са 14 удова за кретање и 7 пипака
- б. Последица деловања дроге LSD

ц. Један од Уранових месеца тако назван јер се дуго сматрало да је само плод маште неких астронома

(Решења на страни 49.)

Б. Д.

МА ШТА КАЖЕШ

ЖЕНСКИ И МУШКИ РОД

Из једног информативног верског билтена: „Вечити часопис“ престаће да излази после јануарског броја. Запослење: Рок-група тражи певача. Предност женски или мушки род. Из малих огласа: Продаје се Брајов речник. Може се видети по договору. Реклама у туристичкој агенцији: Поверите нам наше путовање на медени месец – бићемо вам увек при руци ако запне. ■ „Дејли телеграф“

СВЕШТЕНИК – СУПЕРМЕН

Верници очекују од свог пастора Черчилов говорнички дар, шарм филмске звезде, тактичност дипломате, слоновску кожу, Сократову мудрост и Јобово стрпљење. Зато се често осећају превареним. ■

„Тајмс“

БРАВО, МАЕСТРО!

Чувени виолиниста Пинчас Цукерман држао је мајсторске часове младим уметницима који су се са свих страна света окупили на музичком фестивалу у Аспену. Маестро би сваког похвалио, охрабрио, посаветовао и узимао своју виолину да музиком поткрепи савет.

Дошао је ред на младића који је бриљантно одсвирао дело које је изабрао. Када се аплауз младом извођачу утишао, Цукерман му је честитао, ставио своју виолину под браду, узео гудало и тако остао неколико тренутака не одсвиравши ни један једини тон. Затим је инструмент одложио у футролу.

Громовит плесак поздрављао је маестра који је умео да изрази своје дивљење на тако деликатан начин. ■

ЛИЧНА КРИТИКА

Совјетски фудбалер Владимир Амбров може се сматрати покровитељем свих професионалних спортиста који су, на краће или дуже време, морали да се опросте од такмичења због тога што су их судије или навијачи просто приморали да додају, псују или се туку на терену. Али, Амбров је у томе отишао и нешто даље.

После игре у „Динамо“ из Тополска 1983. године Амброву је у ресторану, где се налазио сасвим приватно, пришао човек који је, као и толики њему слични широм света, сматрао да је са улаз-

ницом за меч купио и право да пресреће, вређа и шиканира играче где год их сретне.

Амбров је прво помислио да су незнанчева дивља гестикулирања и нељудски гласови које је испуштао нека врста критике упућене фудбалској стратегији његовог клуба уопште. Али, убрзо је разазнао да је реч, и то крајње груба и вулгарна, о његовој личној игри и персони.

Тада је фудбалер, ионако изнервиран утакмицом, шчепао навијача, изнео га на улицу и избо ножем којим се служио при вечери.

Амбров је осуђен на десет година затвора, а његов „Динамо“ је, осим фудбалера, изгубио и једног загриженог навијача. ■

ДРУЖЕЊЕ С ЈАПАНЦИМА

Странци који свраћају у Јапан нису више осуђени на вечерњу чамотињу у хотелској соби. Чим их ухвати не издрж, довољно је да зврцну телефоном Националну туристичку агенцију за кућне посете која је смислила бесплатан систем дружења с Јапанцима и то у њиховим домовима.

Странац ће, ако то пожели, бити топло примљен у јапанску кућу, само ће претходно телефоном рећи Агенцији своју националност, године, професију, хоби и биће спојен с јапанском породицом чији укус и стил највише одговарају његовом. ■

БОЉЕ НЕГО С.О.С.

Британска краљица мајка била је тог дана полувзанич-ни гост шефа француске државе генерала Де Гола у Јелисејској палати. То је, та-кође, био и први радни дан новоименованог управитеља ове званичне резиденције француских председника. Када је дошло време ручку, управитељ је, веома узбуђен, широм отворио врата трпезарије и најавио:

– Господин председник Републике је... изабран!

Генерал Де Гол је тихо прокоментарисао:

– Не мари, боље него да је сипао сос у крило моје краљевске гошће. ■

ПОУКА НА ВРЕМЕ

– Мамице – пита мала девојчица своју мајку – да ли све бајке почињу са: „Био једном један“?

– Не, драга, понекад и овако: „Љубави, вечерас се враћам касно, имам много посла у канцеларији.“ ■

„Милвоки црнал“

НАЈПРЕСНИЈА ЛАЖ

Као секретарица у кабинету приватног доктора чула сам најневероватније изговоре за закаснела плаћања лекарских услуга. Један од најпреснијих дала ми је угледна пацијенткиња када сам јој телефонирао да је опоме-нем да измири дуг:

– Ужасно ми је жао, све што смо имали однео је циклон!

Упитала сам је да ли је телефон чији сам број окренула у њеној кући.

– О, да – хладно је одговорила – преостао нам је још само телефон! ■

„Медиал економикс“

ФИЛОЗОФСКА АЗБУКА

ТАЛЕНАТ потиче од грчке речи талантон која је значила „тег“ за мерење на ваги. Та стара мера износила је, како се чини, око 26 килограма. По митологији, врховни бог Зевс држао је тег који показује непроменљиву вољу судбине, а то је значило – своју вољу. Таланти су били и златници и сребрњаци употребљавани у старој Грчкој. Реч у данашњем смислу: „природна способност“, „даровитост“, потиче из 18. века а настала је, највероватније, тумачењем Еванђеља по Матеју, где се у 25. глави говори о слугама којима је господар поделио **таланте** (сребрњаци) неједнако:

„Јер свакоме који има, даће се, и претећи ће му; а од онога који нема, и што има узеоће се од њега.“

Ово је алузија на бога који је људима различито поделио „природне дарове“ или – таленте.

ГЕНИЈЕ је појам који је из римске митологије доцније ушао у општу употребу и у филозофији. Настала од латинског глагола *gignere* (рађати), реч геније за Римљане је био урођени божански елемент у сваком мушкарцу. Геније одређује његову снагу и карактерне особине. Оно што је за римске мушкарце био геније, за жене је била јунона (доцније „израсла“ у богињу

КОЛИКО ЈЕ ТЕЖАК ТАЛЕНАТ?

тог имена). А геније се током векова изменио у мисаону и стваралачку способност. Геније још означава особу изванредних способности код које је нарочито истакнута интелигенција и натпросечна способност за различите активности, научне или уметничке. Још специфичније, геније је особа код које количник интелигенције износи више од 150.

МИМЕЗИС на грчком значи опонашање, подражавање, имитирање, копирање. Мимезис је темељни појам античке теорије уметности, према којој је идеал уметничког остварио сликар Зауксис када је насликао грожђе тако

них идеја које су узор, па уметност као подражавање света према томе представља одраз одраза. Међутим, Аристотел сматра да је људској природи уопште својствена имитација, али мимезис не види као слепо опонашање спољашног света и стварности, него нечега што уметник доживљава и види у себи.

МУЗЕ надахњују поезију и уметности. Кћерке су Зевса и Мнемосине (богиње памћења), а има их девет. То су богиње са Олимпа, лепо певају, лепо живе и мисле само на песму. Умеју да лажу, али тако да то изгледа истина, па зато и песници умеју измишљати

верно оном правом да су птице покушавале да га зобљу! Али, Платон је баш због мимезиса помало презирао уметност, пошто је сматрао да је свет ионако одраз веч-

но да представе као истинито! Стари Грци су још сматрали да владари и принчеви долазе на свет под заштитом Зевса, а песници и музичари под заштитом Муза које дају бесмртну славу својим штићеницима. Најузвишенија муза је Калиопа чија је „област“ епска поезија. Клео је муза историје и обично се представља с таблицом и писаљком у руци, док је Мелпомена „трагичарка“ и држи тужну маску. Еутерпа носи фрулу и пева лирске песме, а Ерата љубавне и свадбене. Терпсихора је муза игре, а Уранија астрономије и астрологије: њени штићеници обдарени су способношћу предсказивања будућности. Талија инспирише песнике комедије и њен „заштитни знак“ је – смешна маска. Најзад, Полимнија је муза песме и – геометрије: филозофи су, наима, изучавали геометрију и математику како би дисциплиновали свој дух.

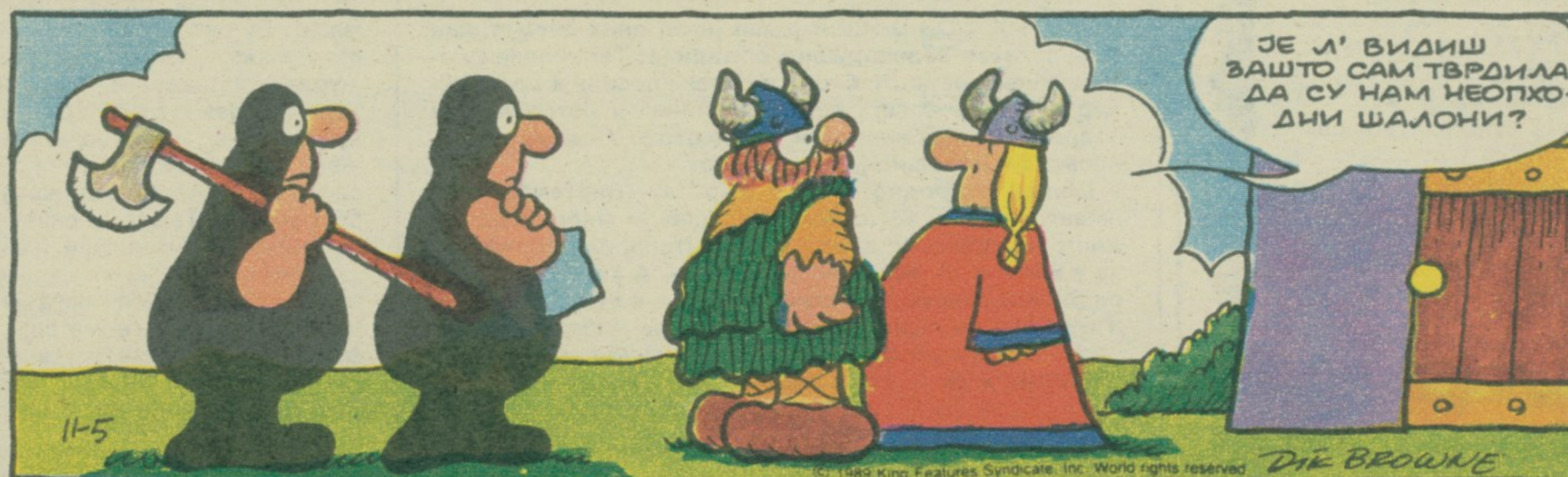
ФРИДРИХ ФОН ШИЛЕР један је од оних бесмртника које су музе великодушно обдариле. Тај великан немачке књижевности био је и лирски песник и драматичар шекспировског „реда величине“ и историчар, и теоретичар књижевности, и филозоф. У свему што је написао – испољио је генијалност.

Шилер се родио 1759. у Марбаху (Виртемберг), а живео је само 46 година. Написао је много песама, много историјских драма, његов утицај на савременике у Европи 18. века био је огroman. А у филозофским радовима Шилер се бавио, најкраће речено, лепотом и слободом човека. Ево једне његове мисли:

„Човек се игра само онда кад је у пуном значењу речи човек, и он је само онда потпуно човек кад се игра.“

DICK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

НАЈНЕУСПЕШНИЈА ПЉАЧКА БЕНЗИН- СКЕ ПУМПЕ И ОСТАЛЕ ПРИЧЕ

жили су од мене да им објасним који пут води према Порт Мудију – изјавио је касније. – Претпостављам да нису препознали ни мене ни пумпу. – И нису. Господин Дилон извештавао је телефоном полицију о препаду кад су се бандити још једном вратили и пожалили се да никако не могу да упале мотор својих кола. Сазнавши да ће механичар стићи на посао тек око осам часова, вратили су се у кола и наставили да петљају око акумулатора. На том послу затекла их је и полицијска патрола.

Најнеуспешније спречавање злочина

У пет часова једног септембарског јутра 1891. два бандита из Едмонта, у Канади, опљачкала су бензинску станицу на улазу у Ванкувер, закључала дежурног радника у тоалет и одмаглила с пленом од стотинак долара. Стигавши из Едмонта, нису знали ка-

Када га је у мају 1982. ноћна шетња довела лицем у лице са разбојничким препадом наред улице, један млади лекар из аустралијског града Бризбејна схватио је да нема другог избора него да се умеша. Угледавши робусног мушкарца који је сурово стезао за грклан једну старију даму по-

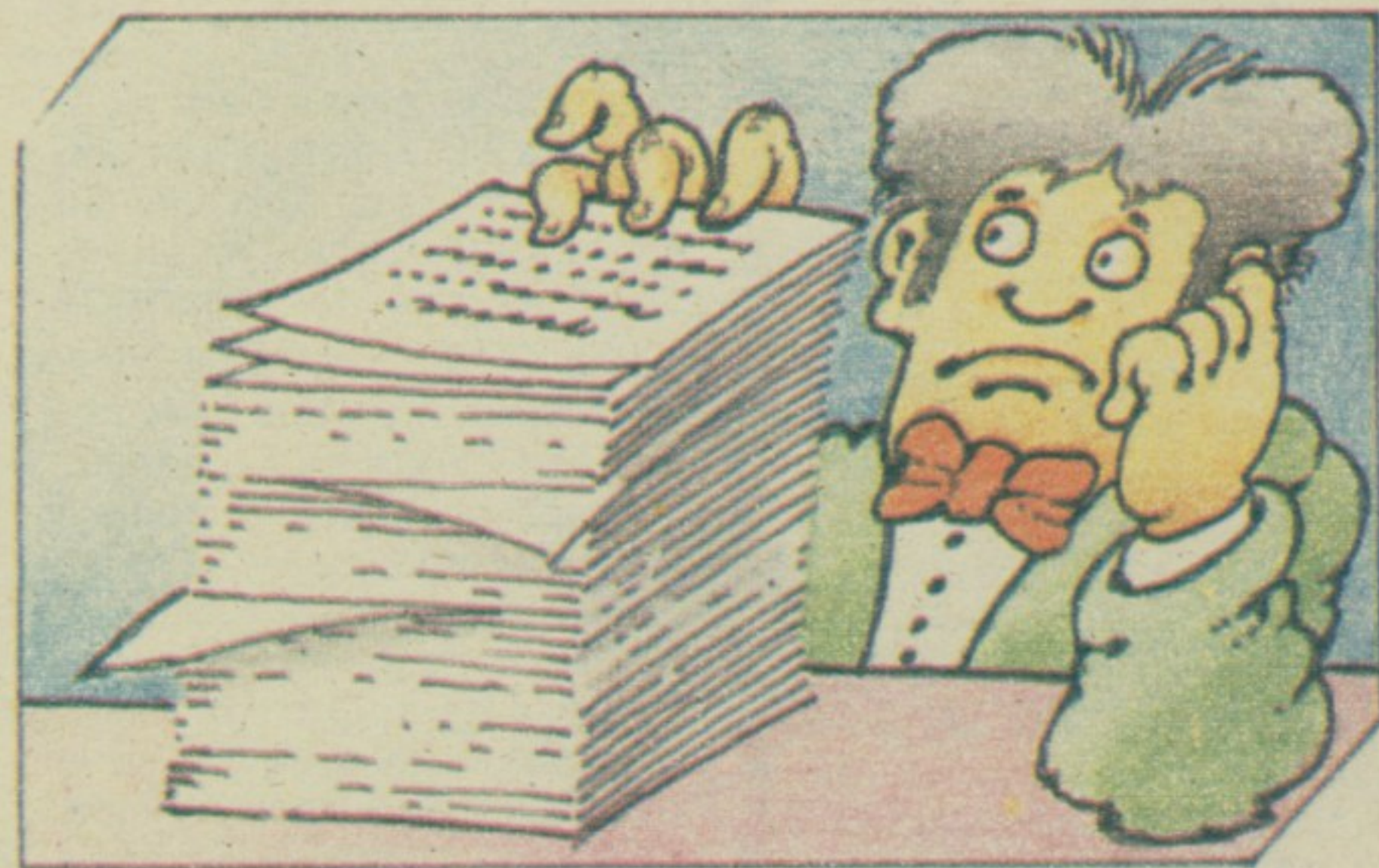

Најчешће одбијани рукопис за књигу

Када смо последњи пут чули за господина Џилберта Јанга, његов рукопис за књигу „Крсташки поход светске владе“ одбио је већи број издавача него било који други рукопис – укупно 105 пута. „Изгледа да ми се по једна копија враћа сваког дана“.

дећих 99 британских издавача којима се аутор обратио. Тако је сакупио 205 негативних писмених одговора које чува као драгоцене сувенире.

– Бојим се да ће ми ускоро понестати издавача којима бих могао да се обратим – вајка се господин Јанг чија књига разматра политику „Светске владе и Партије остарелих пензионера“, коју је он основао 1958. године. Његов циљ је да оснује једну владу за читав свет, са једном полицијом и једним језиком. Друга од његових „сјајних“ идеја је да Бакинџемску палату претвори у старачки дом.

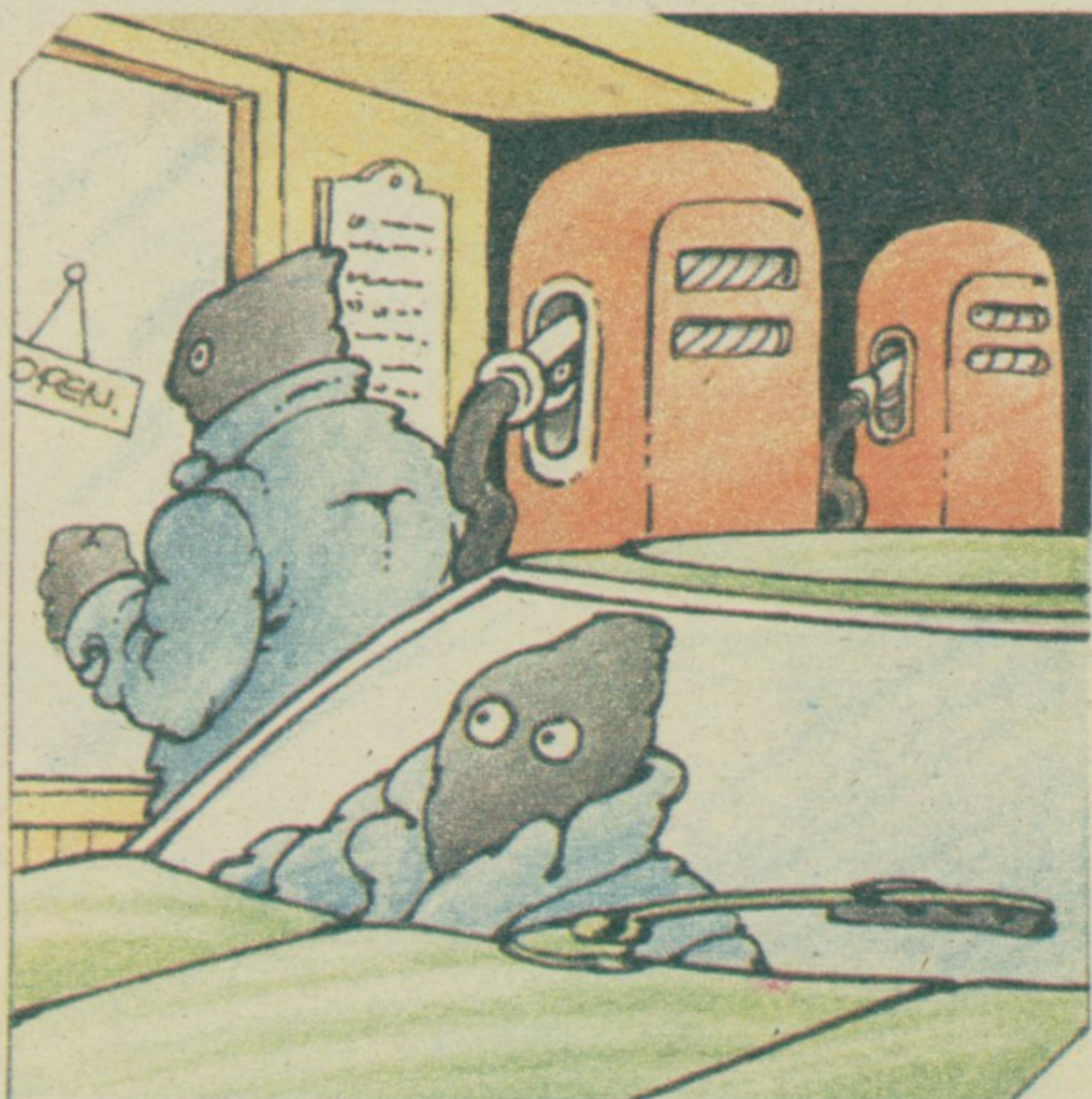

изјавио је он 1973. године, након што се писмом обратио совјетском амбасадору с молбом да се распита да ли би неки од руских издавача био заинтересован.

Нису били. Ни они ни сле-

Најгори кум

Далеке 1920. године Алберт Малдун пристао је да буде кум свом добром пријатељу Кристоферу.

ко да се укључе на кружни пут који води око Ванкувера и двадесет минута касније вратили су се на исту бензинску пумпу да се распитају за правац.

Послужитељ, господин Карнејл Дилон, који је управо успео да се ишчупа из тоалета, веома се изненадио кад је видео да опасни тандем поново прилази шалтеру. – Тра-

кушавајући да јој отме ташну, повикао је: „Престани, битанго!“, појурио напред и зграбио нападача за рамена.

Пожртвовани лекар успео је да изненађеном разбојнику зада неколико жестоких удараца пре него што је из улаза оближње зграде истрчао режисер телевизијске драме – за коју је и снимана ова сцена – да заштити своје глумце.

Кад је отпочео свечани обред у цркви, господин Малдун није губио време: хитро је заузео место с погрешне стране младожење. Свештеник је, природно, своја питања упућивао њему јер никада раније није имао прилику да види срећни пар.

Запањеном младожењи Кристоферу језик се потпуно завео, па је Алберт одговарао уместо њега. Тек приликом уписивања у књигу венчаних, када је кум, по свештениковом упутству, исписао своје име на месту означеном са „младожења“, невеста се побунила.

Захваљујући куму, венчање је остало у двојструком сећању младом пару јер је церемонија морала да се понови.

Најскупља свадбена здравица

Попут свих поносних очева, Григориј Романов, градоначелник Лењинграда, хтео је све најбоље за венчање своје кћерке. У јануару 1980. наговорио је управника музеја Ермитаж да му за ту свечану прилику позајми сервис Катарине Велике од кинеског порцулана.

Кад је свадбено весеље увелико поодмакло, један од гостију устао је иза стола и случајно испустио шољу за чај, која се разбила у парампарчад. Мислећи да је у питању здравица, остали гости схватили су то као знак за традиционални гест изражавања најбољих жеља младенцима. Устали су и комплетан сервис завитлали у камин!

Г. В.

Џон Карвин је више пута прошао кроз капију затвора Сент Квентин у Калифорнији. Последњи пут нашао се у ћелији крајем шездесетих. Тада је већ био у позним годинама. Судија није могао да се начуди зашто стар човек краде па му је одредио неколико година затвора. Заиста, Карвин је већ био зашао у осамдесет седму годину живота. Није слутио да више никада неће изаћи.

Старац је делио ћелију са извесним Томом Смитом, младићем осуђеним због неколико ситних крађа. Изгледа да је тамновање опаметило Смита и он је чврсто одлучио да се по изласку на слободу врати поштеном животу. У затвору се примерно понашао, а и осуђеници су га заволели због питоме нарави. Нарочито је постао драг другу из ћелије Џону Карвину.

Кобна грешка

Једног дана Карвину је позлило. Однели су га у амбуланту, пружена му је лекарска помоћ, а затим је враћен у ћелију. Међутим, почео је нагло да копни. Схватио је да је смрт близу. Када се наредних дана вратио са Томом Смитом са ручка, нечујно се спустио на кревет и позвао младића да седне поред узглавља.

— Сваког часа могу да ме одведу у затворску болницу и више се нећемо видети! — рекао му је. — Али, пре него што умрем желим да ти одам тајну. Одвешће те до злата и богатства! Ја никада нисам имао храбрости да се упустим у ту авантуру!

И потекла је прича.

По старчевом казивању догађај се збио јуна давне 1876. године. Калифорнија је тада била преплављена досељеницима, али и пљачкашима. Једна банда сачекала је у пустињи код такозваних Индијанских извора поштанску кочију која је из рудника превозила злато у гвозденим сандуцима.

Нападаци су пресрели кочију, али су, на своје велико разочарање, уместо неколико нашли само један велики гвоздени сандук са посебном бравом и великим катанцем као додатним осигурањем. Ипак, боље ишта него ништа. Пошто су опљачкали путнике да се не заустављају до првог града, пљачкаши су погледом испратили кочију и тешки сандук понели према оближњој пећини.

Шта све нису чинили да сандук отворе без велике буке. Није им пошло за руком.

ОКРШАЈ КОД

Изнервирани, извадили су револвере и осули паљбу по брави и катанцу. То је била кобна грешка. Јер, туда је управо пролазила коњичка патрола у уобичајеном обиласку терена. Знајући за велики број пљачки, коњаници су опколили пећину и из бусије припуцали на улаз. Пљачкаши, мислећи да су возачи кочије уз пут наишли на шерифа и да су већ скупили потеру, узвратили су истом мером.

Погинули су сви бандити осим једног. Он је успео да се извуче наставши пролаз. Претходно је нашао рупу у коју је бацио сандук са златом, а затим је затрпао.

— Нађи то злато, момче! — завршио је причу старац и дрхтавом руком извадио из недара умашћену кожно кесу, у којој се налазила мапа предела са тачно назначеним местом где је сандук закопан. — Тражи Индијанске изворе!

На ивици смрти

Карвин није хтео више да разговара о томе. Нагло је ућутао, а у току ноћи почео да бунца. Смит је позвао стражара. Старац је пребачен у болницу и ујутро умро.

Ускоро је Том Смит изашао из затвора са тешком мором о злату. Није био начисто да ли старцу уопште треба веро-

ИЗ ЗАТВОРА ПО ЗЛАТО

ИНДИЈАНСКИХ ИЗВОРА

вати. Мучило га је само једно питање: одакле њему мапа када је у време описаног догађаја имао једва три године! Најзад, каква то храброст треба да се оде до Индијанских извора и нађе злато које би Карвина учинило богаташем! Зашто он то сам није учинио?

Од зарађеног новца који му је исплатила управа затвора купио је нешто опреме, снабдео се храном и једног дана кренуо пут Индијанских извора. Стари друм којим се некада стизало у пустињу по-

стајао је све гори, да би се најзад изгубио. Џип је верно служио, али када се човек изгуби у пустињи и у резервоару возила нестане горива, не преостаје ништа друго него наставити пешице.

Смит ни по коју цену није хтео да одустане. Пратио је ознаке на мапи, али ненавикао да се оријентише у простору често се враћао на места поред којих је минулих дана прошао.

Тек када му је нестало воде и почео да халуцинира од жеђи, било је јасно да за Тома Смита нема спаса.

Случај је хтео да се у близини улогори професор Франк Фис који је са истраживачком екипом проучавао Индијанске изворе. Један од истраживача наишао је на Тома Смита. Младић је лежао у несвести. Несретник није знао да се налази само неколико стотина метара од пећине са златом.

Чим се повратио, Смит је одлучио да исприча професору све што му је осуђеник Карвин открио у затвору. Показао му је и мапу.

Професорова екипа одра није је знала за пећину. Пожурили су и пронашли место где је требало да буде закопан сандук. Прихватили су се пијука и лопата. Наишли су на остатке седла и зарђалу пушку. Коначно, угледали су и сандук. И обили га. Унутра се налазило злато и сребро, али ни приближне вредности колико је Том Смит очекивао. Професор и његови људи нису хтели ни делић да узму за себе.

Том Смит није постао богаташ, али је, захваљујући тајни старог осуђеника Џона Карвина, угодно провео живот. Никада се више није нашао пред судијом. Ужасавао се и од саме помисли на затвор.

М. Тодорсон

Илустровао: Брана Јовановић

ПРЕ
100
ГОДИНА
УМРО ЈЕ
ВАН ГОГ

СУНЦЕ, ХЛАДНО МИ ЈЕ!

Портрет уметника са одсеченим увом, настао у Арлу септембра 1889. данас у Институту Курто у Лондону.

Велики сликар је свом брату Теу написао и ово: „Купио сам огледало да бих у недостатку модела могао да сликам себе сама”. Модели су тада коштали неку десетину франака. Његове слике данас се процењују на много милиона долара, а свет је ову годину прогласио годином Винсента ван Гога

Поља око села Овер на реци Оазу, четрдесетак километара северно од Париза, жутила су се од зрелог жита. Тридесетседмогодишњи пацијент др Гашеа пламеносмеђе косе, малих светлих очију и упалих образа бесомучно – десет до дванаест сати на дан – сликао пределе сунчане Провансе. Деветог дана јула 1890. пише свом брату Теу, јединој особи која га је искрено волела, овакво писмо:

„До сада сам насликао још три велика платна. То су пространа житна поља под облачним небом и нисам се морао посебно трудити да изразим тугу и крајњу усамљеност...”

Мајци у Холандији пише:

„Сад сам миран, чини ми се, сувише миран...”

Само неколико дана касније, у предвечерје 27. јула, Винсент ван Гог одлази у поље обавештавајући ретке радозналице да иде у лов на врानе. Уловио је, коначно, самог себе. Устрелио се револверским хичем у груди. Покушаји лекара да га спасу остали су узалудни. На речи брата Теа да ће преживети уздахнуо је и промрмљао:

– Било би бесциљно јер би туга трајала целог мог живота...

Два дана касније, 29. јула 1890, умро је Винсент ван Гог. Његове слике тек тада су оживеле. За свет.

Рендген открива језиву тајну

Неколико година раније у житним пољима Провансе „уклети сликар” је писао:

„Умрети можда није тако тешко као живети.”

А сликар кога многи сматрају најбољим сликарем његовог века и чија дела у овом веку достижу боли-глава цену, целог свог живота је гладовао, сањајући, узалуд, да од слика добије бар толико пара колико му је потребно за боје и платна. Поуздано се зна да је продао само једно своје платно – реч је о „Кафани ноћу” – мада неки оптимисти наслућују да су му купљене још две слике.

Беда која га је стално пратила добила је језиву потврду пре неку годину. Припремајући се за велике ретроспективне изложбе „лудог генија” у поводу стогодишњице његове преране смрти, директор амстердамског Ријксмузеума Роналд ван Лов саоп-

штио је јавности невероватан податак: уз помоћ рендгенских зрака кустоси су на неким Ван Гоговим платнима открили по два ремек-дела. Испод већ постојеће симфоније боја налазили су трагове претходне слике. У недостатку новца за ново платно син свештеника из холандског месташца Зундerta сликао је преко већ готове слике.

Крајем децембра 1888. становници малог града Арла, на југу Француске, обавештени су у локалном листу „Форум Републикен“ о следећем:

„Прошле недеље сликар, пореклом из Холандије, по имену Винсент ван Гог појавио се у јавној кући број 1 у Улици Ди Бу у Арлеу и тражио извесну Рахелу. Онда јој је пружио своје уво уз речи: Узми ово као сувенир од мене!”

А дотична Рахела претходног дана му је рекла: – Ако немаш новца, можеш да ми поклониш једно своје велико уво.

Ван Гог је одсекао сопствено уво пред запањеним пријатељем Полом Гогеном, такође великим и тада

несхваћеним сликаром, увио га у хартију и однео у речени бурдељ. Онда је, уз помоћ свог неизбежног огледала, насликао аутопортрет.

Несуђени пастор, у вечитом трагању за оно мало душе, једном је у очајању, да би доказао своју огромну љубав према девојци Ке, ставио руку на плинску светиљку. Тек кад је месо почело да цврчи, родитељи девојке су га склонили „Све је тог тренутка постало црно и хладно“, писао је несрећни сликар свом брату. Више никада није видео Ке.

НАСТАВАК НА СЛЕДЕЋОЈ СТРАНИ

**КАД
ЈЕ
НОВАЦ
У
ИГРИ**

**ИРИСИ
ВЕНУ
У
ТРЕЗОРУ**

Енглеz Ален Бонд, познатији као Бонди, стигао је у Аустралију као средњошколац, а у 49. години постао најбогатији становник петог континента. Његов успон није био нимало лак, али је жеља за успехом била превелика. Створио је компанију која је држала телевизијске станице у Аустралији, као и многе фабрике за производњу безалкохолних пића и пиваре широм света.

Да би што више употпунио слику о успешном бизнисмену, Бонди је почео да купује слике познатих аустралијских сликара, али је сматрао да у својој колекцији мора да има и светска имена. Импресионисти су га посебно привлачили, нарочито Ван Гог. Знао је да се до његових слика не долази ни лако ни тако брзо, али је био упоран – помно прати догађаје у свету уметности и појављује се на аукцијама у чувеном њујоршком Сотбију и лондонском Кристију...

Почетком 1987. остао је без Ван Гогових „Сунцокрета“ јер је понудио мање од 39,9 милиона долара, за колико су продати. Неколико месеци касније у истој кући продавао се Ван Гогов „Мост на Тренкетају“, али је Бонди и овог пута остао кратких рукава. Када је у новембру исте године чуо да се на аукцији у Сотбију продају његови „Ириси“, одлучио је да ту слику ни за које паре не пропусти.

„Ириси“ су били у поседу Џона Витнија Пејсона који је одлучио да их прода чим је чуо да су „Сунцокрети“ достигли цену од близу 40 милиона долара. Слика је понудио Сотбију. Како се

знало да је један од најзаинтересованијих, Бонда су одмах обавестили о овоме, а он се с управом Сотбија договорио да половину суме, ма колика она била, исплати одмах и да исплату друге половине мало одложи. Није лично присуствовао јавном надметању, већ је преко свог агента телефоном давао понуду.

„Ириси“ су врло брзо достигли цену од 40 милиона долара, да би после краћег застоја у игри остала само двојица најзаинтересованијих, од којих је један био Бонд. Други, коме се ни данас не зна име, одустао је кад је слика достигла цену од 49 милиона долара, односно 53,9, рачунајући и десет одсто провизије коју купац мора да плати.

Међутим, за Бонда су ствари неочекивано кренуле наопако. Доживљава велике финансијске губитке, запада у дугове и моли Сотби да за још неко време одложи исплату друге половине поменутог износа. Сотби му излази у сусрет крајем 1987. и исплата се помера за још годину дана. У ствари, ова аукциона кућа и нема избора. Она је Џону Пејсону већ исплатила целу суму и не жели поново да продаје слику, иако на то има право. То се избегава, јер крњи углед куће, а и према процени стручњака, „Ириси“ би сада могли да се продају за највише 35 милиона долара, што би значило пад њихове вредности и губитак титуле најскупље продате слике на свету.

У међувремену, Бонд на све начине покушава да дође до пара: „Ириси“ и још неколико слика познатих импресиониста излаже по музејима широм Аустралије, чак продаје неке слике али све то није довољно да исплати ону до које му је највише стало.

У овом тренутку „Ириси“ се, највероватније, налазе у добро чуваном трезору у Швајцарској и још је неизвесна њихова даља судбина. Једно је ипак сигурно – нико им, бар за сада, не може одузети титулу најскупље слике на свету!

С. И.

**\$ 53.9 милиона
1987.**

Породица Пејсон продаје „Ириси“ на аукцији у Сотбију 1987. а купац је Ален Бонд. Слици је за 40 година 130 пута увећана вредност!

\$ 80 хиљада 1947.

„Ириси“ су остали у Француској 48 година и за то време више пута променили власнике, да би их 1937. откупила њујоршка Галерија Селигман. Године 1947. прелазе у приватно власништво – за 80 хиљада долара купила их је госпођа Пејсон.

\$ 0 1889.

Кажу да је Ван Гог продао само једну слику у животу. За „Ириси“ није добио ништа.

Очи наместо катедрале

Сликара кога ни рођени брат није ценио као сликара, страдалник који је у почетку исликавао страдања рудара, записаће пред крај живота и ово:

„Више волим да сликам људске очи него катедрале јер у очима има нечега чега нема у катедралама, чак и ако су оне величанствене и уливају поштовање, људска душа, чак и ако припада неком јадном гољи или некој уличарки, занимљивија је за моје очи...”

Уговор са братом Теом, трговцем слика у Паризу, гласио је да му сваког месеца шаље све што у току месеца наслика а овај ће му, заузврат, сваког месеца давати 150 франака.

У Арлу, у периоду стварања ремек-дела, лекар луднице, добар човек, прима као поклон једну слику. Код друге је већ устукнуо. Понудио је апотекару који је, увређен, такође одбио. Примио је најзад економ који је много година касније уновчио за добре паре. Она слика коју је доктор доброћудно примио послужила је касније за врата на кокошарнику. У лудници у Сен-Ремију, где је боравио у неколико наврата, нико није хтео да за слику Ван Гога плати пет франака. Касапи и бакали којима је нудио своје слике у размену радије су му робу давали цабе. У Паризу исто тако. На једној распродаји десет слика везаних канапом продавало се за пет франака. Цео пакет.

А данас иоле познатији музеј или галерија у свету без неке слике Винсента ван Гога и те како губе на угледу, без обзира на све остало што имају. Народни музеј у Београду поседује „Сељанку” насталу у раном периоду сликања у Холандији.

Против таме која наилази

– Хоћу да изађем одавде – умео је изненада дивљачки, готово полулуд, да викне. – Хоћу да идем тамо где има сунца! Хоћу да сликам сунце, поља...

Са прозора луднице у Сен-Ремију, у Прованси, насликао је 1889. „Пејзаж са изласком сунца”, прекрасно платно које је 95 година касније на аукцији код Сотбија у Њујорку продато за 9,9 милиона долара. За „Сунцокрете” су Јапанци избројали 24 милиона фунти стерлинга, „Ириси” (о којима пишемо у овом броју) продати су за фантастичних 54 милиона долара.

Сликара за кога је Мајкл Леви исписао: „Тек сада, када је свет у својим луцидним периодима препознао своје сопствено повремено лудило и почео да учествује у Ван Гоговој очајничкој борби против таме која наилази, признаје се он за једног од универзалних светаца”, на мети је и крадљиваца.

● ● ●

Уметник чија ће дела тек после смрти добити праву потврду поверио се једном свом брату:

– Осећам се тужан због тога што чак ни у случају успеха сликарство неће донети ни онолико колико кошта.

Пре неку годину у Амстердаму је отворен Музеј Винсента ван Гога. У згради на три спрата налази се велики број изложбених дворана, библиотека, сала за читање и истраживање и сала за предавања. Овде је сакупљено око 230 слика, 400 цртежа и две хиљаде писама и докумената из свих времена сликаревог живота. Ту је и стотинак слика Ван Гогових пријатеља Гогена, Емила Бернара, Монтичелија...

Остао је забележен његов запис:

„Људи често немају могућности да ишта учине, затвореници су у не знам каквом страшном, страшном, веома страшном кавезу”...

П. Милатовић

КУТАК ЗА ИСТОРИЈСКИ ТРЕНУТАК

ДА ЛИ ТОРЕТА КРИЈЕ БЛАГО?

Постоји на острву Корнату једна тајанствена грађевина. Налази се на његовој северозападној страни, на врху каменитог, терасастог поља. То здање – тачније рушевину – рибари одвајкада зову Торета, или Турета, што би значило „мала кула”. Рушевина одиста подсећа на тврђавицу, али чему је стварно служила, када је подигнута и ко је уопште боравио у њој, потпуно је непознато!

Археолози су се, додуше, и те како бавили Торетом, копали по њој и око ње, покушавали да замисле и нацртају њен горњи део који је разрушен. Тако су неки сматрали да је то била млетачка кула осматрачница подигнута негде у 15. веку. Нису имали доказе за то, па је та теза само једна у низу. Други су, пак, били уверени да је Торета још старија и да потиче, можда, из 11. или 12. столећа. Трећи су изнели мишљење да је реч о остацима манастира, никако о војном утврђењу, само ни они нису могли то да поткрепе чврстим доказима.

Најзад, народ из околине има своју верзију: то је гусарска тврђава, а да је тако сведочи предање у које они не сумњају. По њему су, давно још, неки Грци с једрењака нашли у зидинама Торете врећу с благом. Можда их има још?

Нису ово једине загонетке везане за Торету. Њен облик је необичан. Разликује се од свих других средњовековних далматинских тврђава по томе што има облик издуженог правоугаоника, а затим и јаке контрафоре (потпорне зидове) који су везани са зидовима, а не накнадно додати. Другачије су и пушкарнице, као и лук изнад улаза. А затим, камен од којег је сазидана Торета ломљен је и необрађен – значи, грађена је, вероватно, много пре раног средњег века, много пре него што су се хрватска племена доселила овамо. Могло би то бити чак у 5. или 6. веку, дакле у касној антици. За кога? Можда за римску војну посаду која је бдела над морским путевима кроз Корнатско оточје, једнако важнима онда као и данас.

И ово тумачење је само претпоставка, као и претходна. Ко зна, можда легенда о острву с благом крије трачак истине?

Припрема: М. Крстуловић

ЖИВОТ
ПИШЕ
ДРАМЕ

ДРЕСИРАНИ ДА УБИЈАЈУ

**Снажни
питбултеријери, по
осамнаест килограма
мишића сваки, бесно
су насртали. Ногавице
Фордове тренерке биле
су пуне крви што је
изгладнеле псе још
више раздраживало**

Два подивљала пса била су шћућуре-
на у шипражју на врху брда. На сва-
ки звук чуљили су своје кратке уши. Два
месеца раније побегли су од кријумчара
дроге који их је дресирао да скачу људи-
ма за гушу и чувају његово скровиште.
Данима су гладовали и били су спремни
да нападну и поједу све што се креће.

Људи који су становали у близини жа-
лили су се да у последње време неки див-
љи пси нападају домаће животиње и на-
срћу на децу.

Имали су све особине најраснијих пит-
бултеријера: хладне бадемасте очи, тро-
угласту главу, мишићаво тело, опасне
снажне вилице.

Вребали су и сада су се кораци прибли-
жавали. Пси су се подigli...

Први градоначелник Црнац

У рано јутро 19. октобра 1988. четре-
десетшестогодишњи Џони Форд из града
Таскиџија у америчкој држави Алабама
већ је трчао удишући свеж ваздух пуним
плућима. Био је висок и атлетски грађен
и дан је увек почињао цогингом пре од-
ласка на посао.

Тог јутра случајно се упутио према
брду у источном делу отмене стамбене
четврти Лејк Таскиџи и ушао је у шуму.
Пут је водио стрмо нагоре и то није би-
ла његова уобичајена стаза за цогинг.
Није се вратио јер су га тата и мама увек
учили да не одустаје кад му се нешто
чини тешким.

Тата је, у ствари, био његов теча Чар-
ли а мама тетка Тенеси, пар без деце ко-
ји га је усвојио још као бебу. Чарли је
био помоћни болничар а Тенеси кувари-
ца. Живели су у скромном двособном
стану, али су се потрудили да Џони пре
својих вршњака из краја научи да чита.
Џони је увек имао најугланцаније ципе-
ле и најбеље кошуље и био је најбољи
ђак у школи.

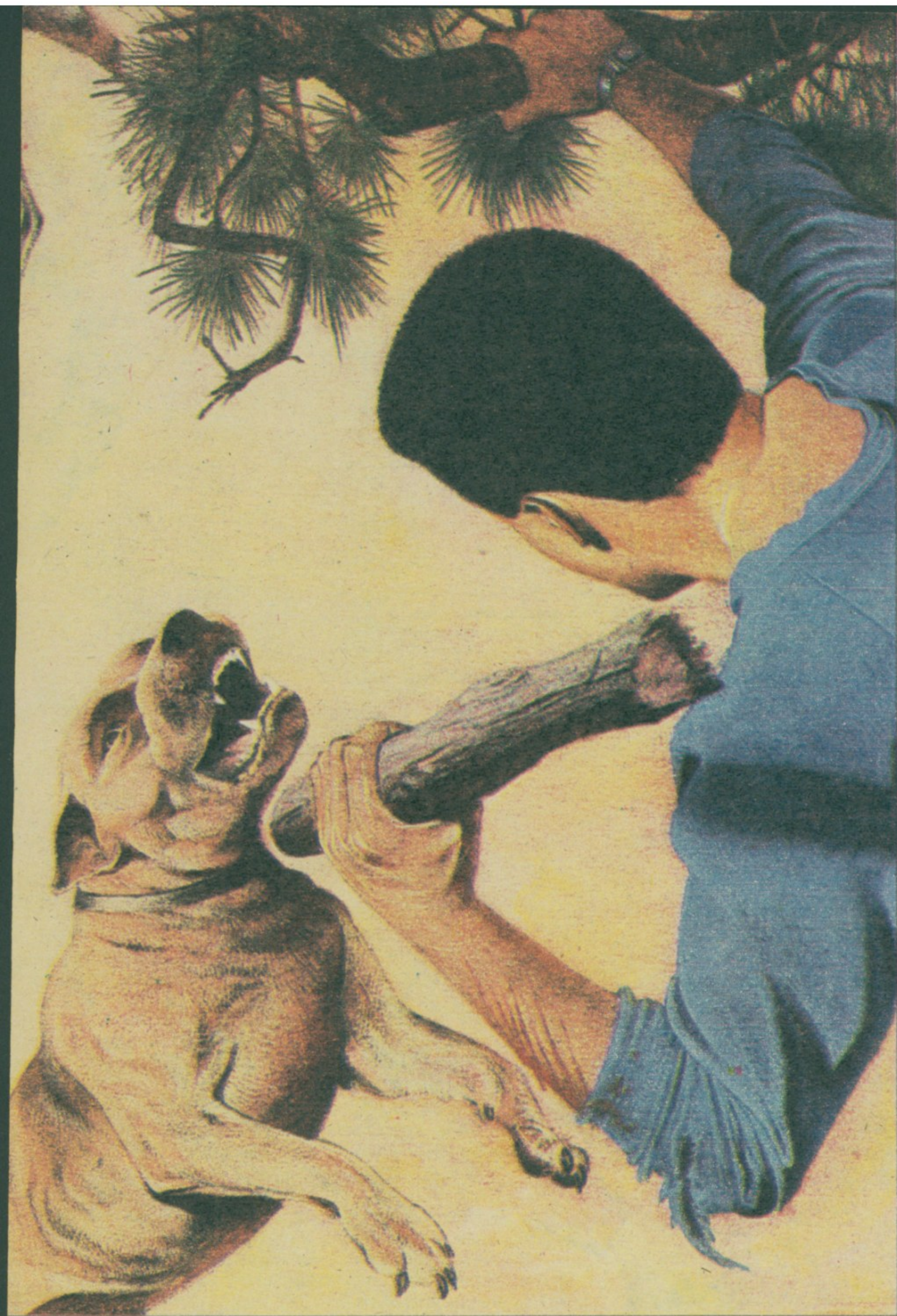
Имао је тринаест година када је први
пут видео реч „градоначелник“ урезану
на бронзаном споменику на улазу у нај-
већи парк Таскиџија у који му је, као и
осталим Црнцима, улаз био забрањен.

Чарли и Тенеси послали су га на фа-
култет и – Џони је постао први црни
градоначелник у историји Таскиџија,
универзитетског средишта, града који је
годинама био симбол борбе за црначка
права.

Карате против питбултеријера

Џони Форд је сав задихан стигао на
врх брда. Тада су и пси искочили из
шипражја. Питбултеријери, помислио је
угледавши два моћна тела, једно сиво,
друго смеђе, како се режећи бацају на
њега. Пси, по осамнаест килограма ми-
шића сваки, скочили су на Форда као
пантери, а он се бацио у страну и избегао
их.

Питбултеријери су се поново устремљивали. Форд је устао, окренуо им се лицем и заузео положај као у каратеу. Бочним ударцем снажно је одгурнуо смеђег пса који је скакао на њега, а ударцем ноге сивог приморавши их да одступе.

Али, пси су га поново напали устремљујући се на гушу и Фордови спретни карате ударци као да их нису дотицали. Форд се сетио прича да питбултеријери могу сатима међусобно да се боре на живот и смрт не пуштајући никаквог звука, чак и када су тешко повређени, све док не изгубе свест.

Пролазили су минути. Чим би ударио једног пса, одмах је насртао други. Ногавице Фордове тренерке биле су пуне крви, од уједа, што је гладне псе још више раздраживало.

Нема помоћи, прошло је Форду кроз главу и, истовремено, чуо је глас оца

Чарлија: „Синко, ако желиш да опстанеш, мораш да се бориш!”

Клецавим ногама Форд је одбио још један напад а онда су пси, сасвим неочекивано, насрнули један на другог. Форд је искористио тај тренутак да би се дочепао најближег дрвета, али су пси били бржи и зачас су га стигли.

Ухватио се за осушену јелу и успенатрао се, али се мртво дрво сломило и одбацило га на гране друге, такође осушене јеле, која је под теретом његовог тела почела да се повија. Ноге су му се нашле на мање од два метра изнад тла и смеђи пас је скочио и угризао га за десну ногу испод колена. Из ране је шикнула крв.

Форд је тек тада схватио тежину положаја у коме се нашао. Ови стварно хоће да ме закољу, помислио је не знајући да су пси изгладнели и дресирани да убијају. Обузео га је бес: спустио се низ

дрво, окренуо се псима и, ударајући их ногама, почео да режи и лаје као и они на њега.

А ако нападну спасиоце?

Од нервозе што никако да се дочепају укусног залогаја који млатара рукама и ногама питбултеријери су поново навалили један на другог. Овог пута Форд је, упркос ранама, успео да се дочепа високе јеле и почео је да се вере уз стабло. Али, сиви пас је скочио и шчепао га за десно стопало покушавајући да га откине.

Форд се очајнички борио да ишчупа ногу из његових чељусти, ударио га је по глави другом ногом и звер је испустила плен и одскочила. Форд је скупио снагу и узверао се на мало вишу грану до које пси нису могли да скоче.

Изгубио је много крви и вртело му се у глави. Ако се онесвестим, пашћу доле право у њихове чељусти, рекао је самом себи и, да се то не би догодило, лагано се узверао до самог врха високе јеле.

– Упомоћ! Упомоћ! Дивљи пси! – почео је да виче.

Погледао је на сат: 9,10 и следио се. А шта ако неког ко ми крене у помоћ нападну пси? А шта ако још будем овде када се заврши школа и деца дођу на брдо да се играју? Или ако Тас и моји синови сазнају да нисам дошао на посао и крену овамо да ме траже?

Одлучио је да истовремено дозива помоћ и дражи псе не би ли их изморио и спречио да нападну евентуалног спасиоца. Склизнуо је низ дебло, одломио велику дебелу грану и са висине од једва два метра почео да удара псе који су и даље скакали на њега. Њихови зуби су се при свакој насртаји заривали у дебелу грану, али они као да нису марили.

Хици кроз прозор

Сат касније, око 10,15, шездесетдеветогодишњи фармер Нет Лог зауставио је аутомобил у близини брда јер му се учинило да неко зове у помоћ. Ослушнуо је и окренуо кола према шумском путу који је водио узбрдо.

Форд се два и по сата борио са псима трескајући их тољагом по главама и леђима. Они као да нису осећали ударце.

Када је Форд приметио аутомобил који се зауставио стотинак метара од њега и човека како излази, довикнуо је:

– Чувајте се! Дивљи пси! Уђите у аутомобил! Имате ли неко оружје?

– Имам! – узвратио је Лог.

Поново је сео за волан, довео се до Форда, протурио главу и руке кроз прозор и опалио неколико пута. Смеђи пас се срушио на месту мртв. Сиви, рањен, замакао је у шипражје. Форд је зграбио Логово оружје и пожurio за њим плашећи са да рањени пас не побегне и нападне неког другог. Стигао га је и довршио једним хицем.

– Немам речи којима бих вам захвалио – рекао је Логу који је тек тада препознао градоначелника Таскиџија.

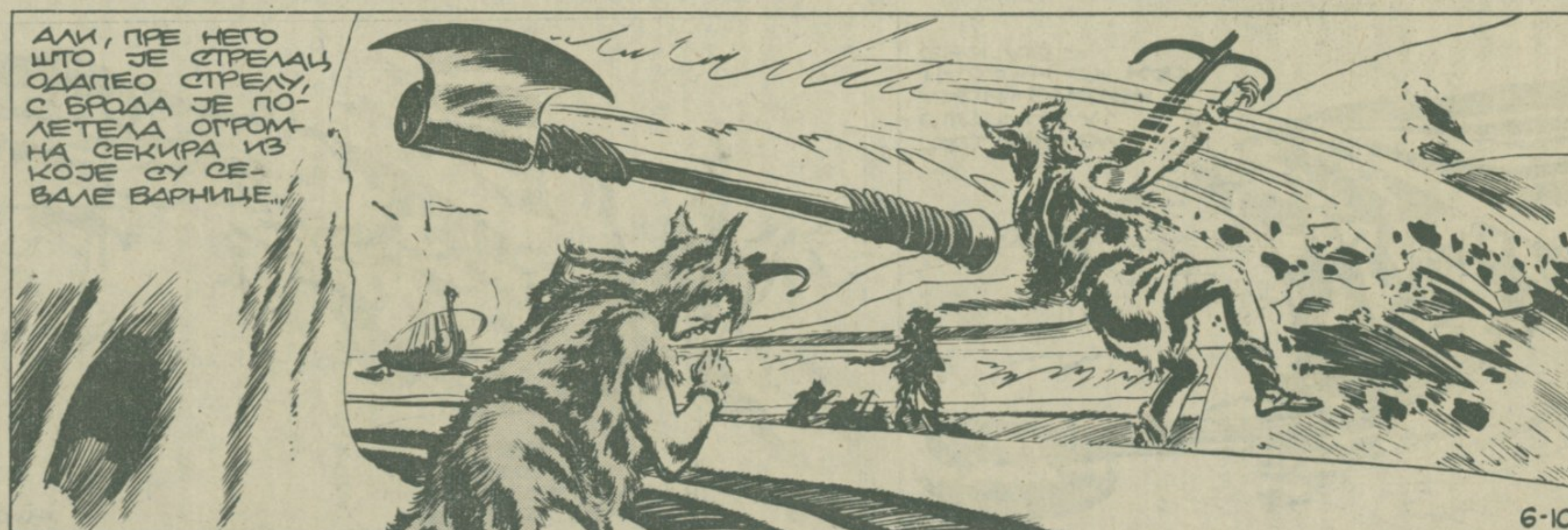
Џони Форд је провео извесно време у болници због тешких рана од уједа на ногама. Питбултеријери, срећом, нису били заражени бесилом што су показале анализе узорака узетих с њихових лешева. Неколико месеци касније Форд је поново почео свој редован јутарњи џогинг.

Б. Д.

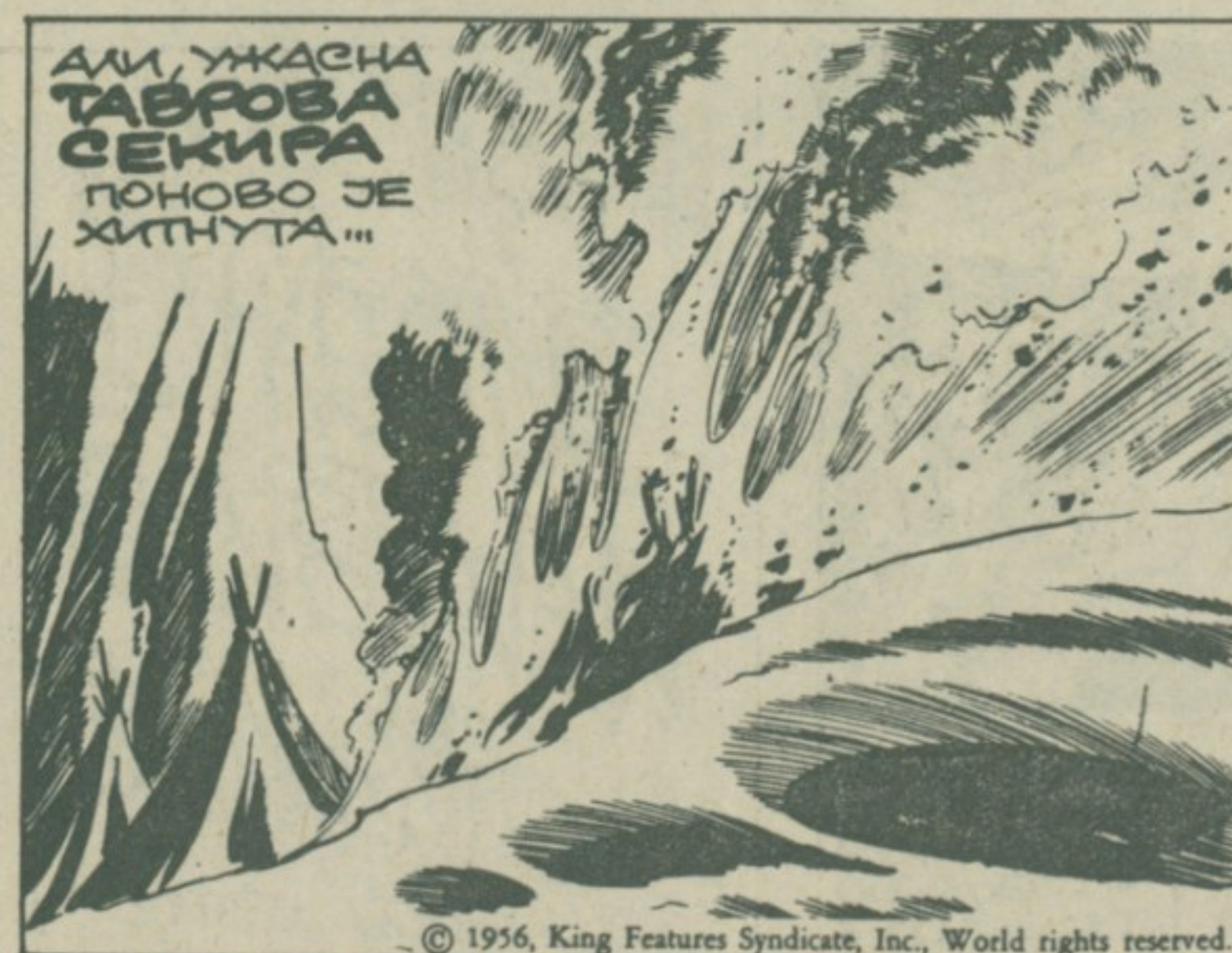
ФЛАШ ГОРДОН

ЖИВА ОГЛЕДАЛА ПАКСОРЕ

by
MAC RABOY

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

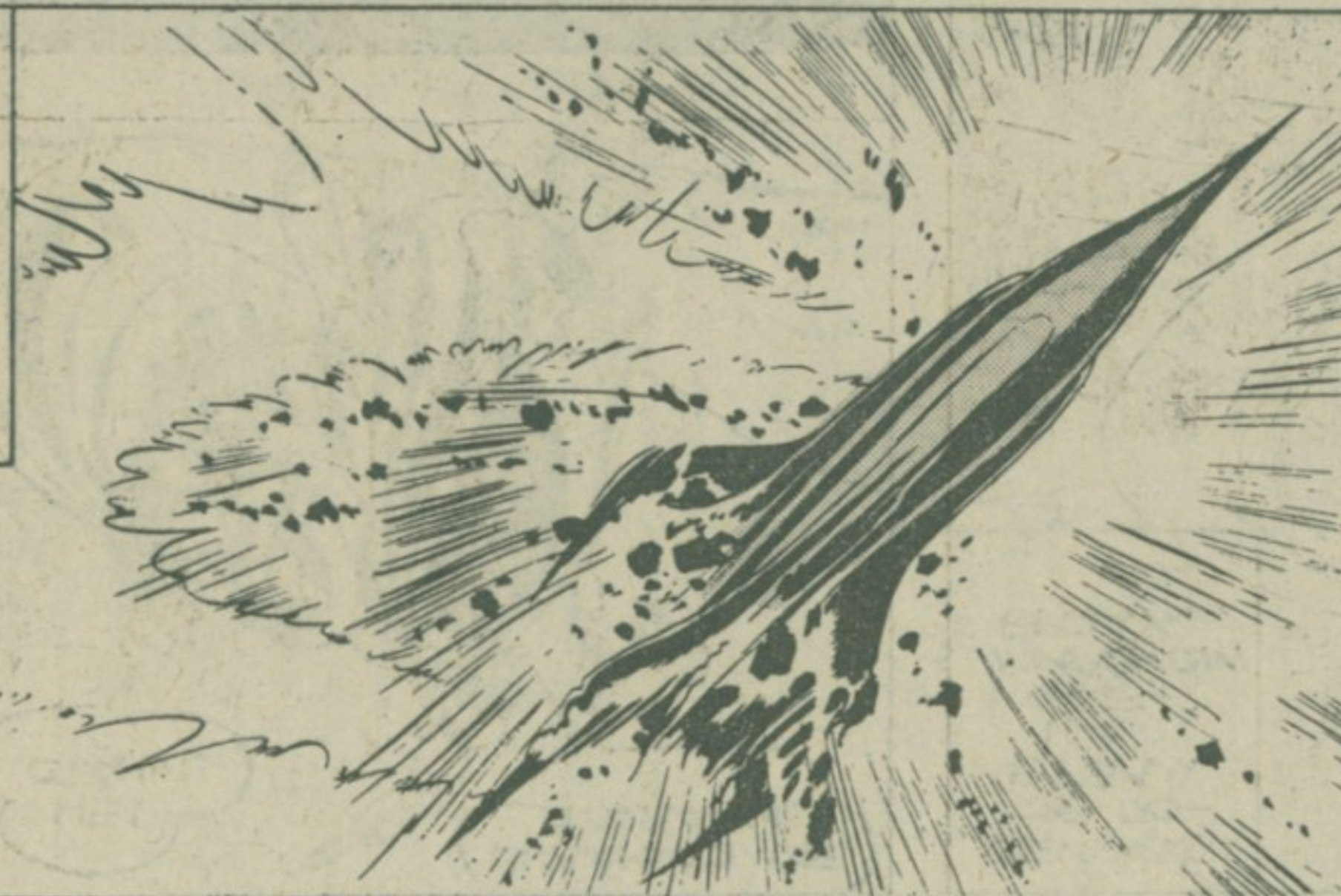
®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

ЗАКУО СЕ
ПРОМОВИТ
ТРЕСАК И...

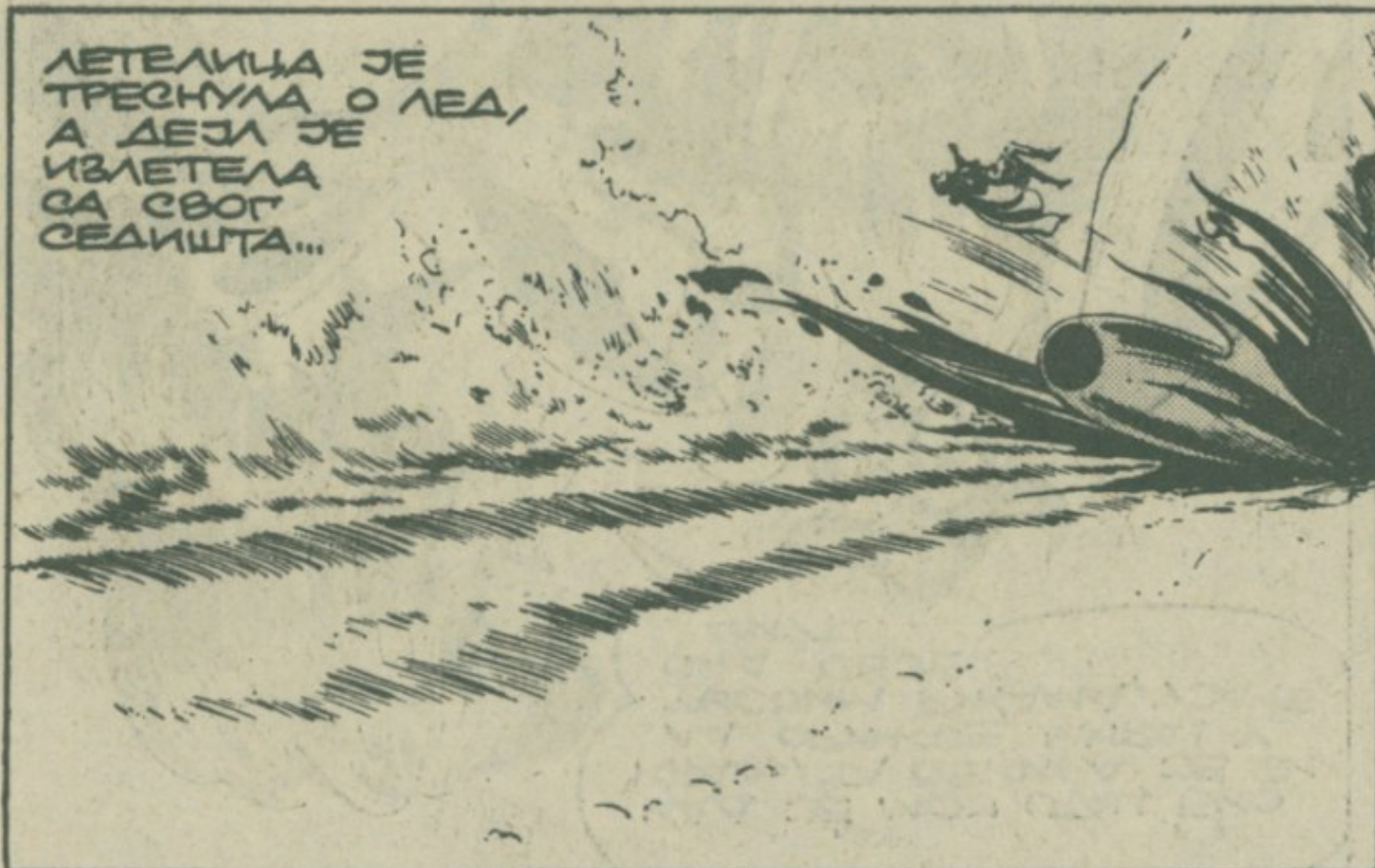

"...МЛАЗНИ
МОТОРИ СУ
СТАЛИ..."
ФЛАШОВ БРОД
ЈЕ ПОЧЕО ДА
СЕ ОБРУ-
ШАВА..."

ДЕЈЛ!
ЗАРКОВЕ! ВЕЖИ-
ТЕ СИГУРНОСНЕ
ПОЈАСЕВЕ!
ПАДАМО!

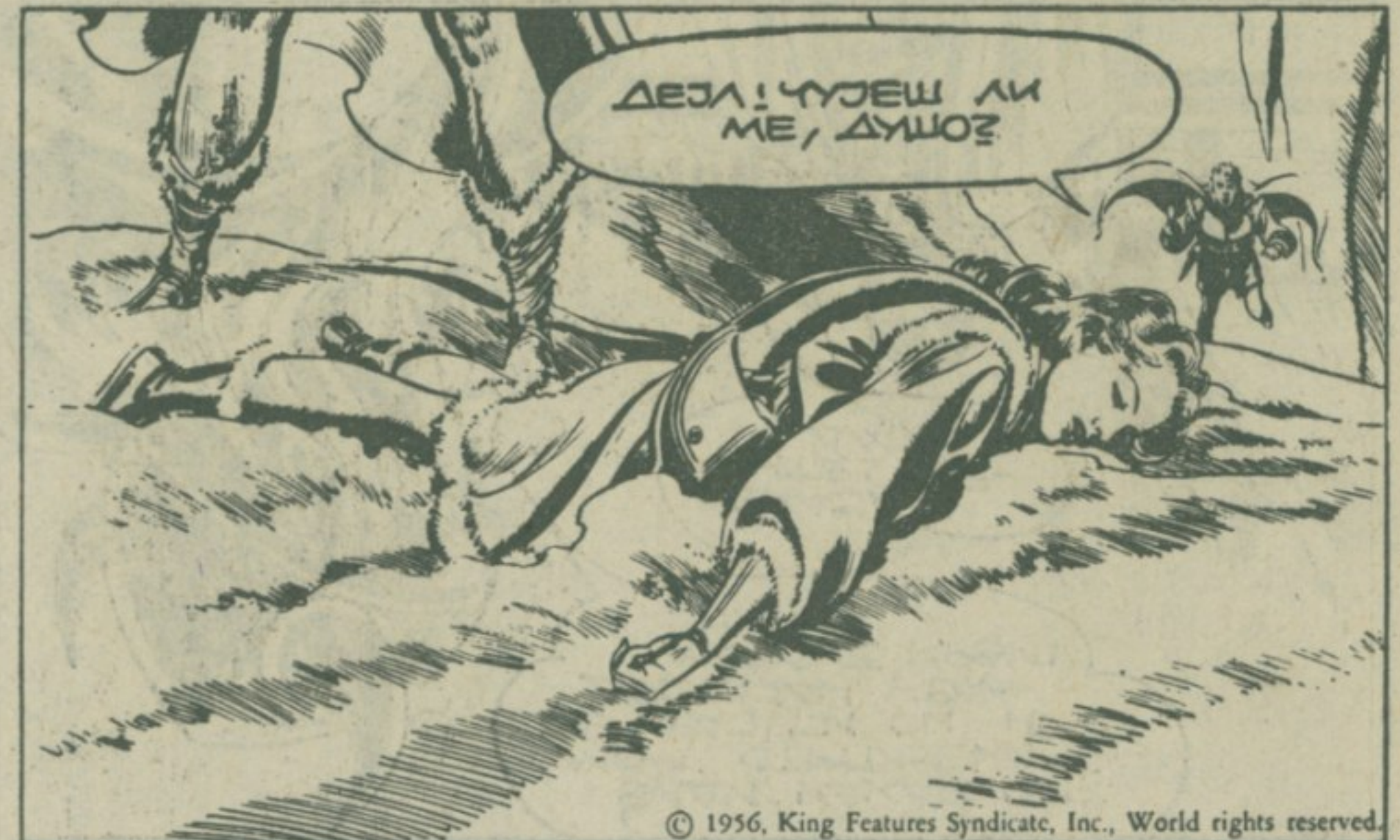
ЛЕТЕЛИЦА ЈЕ
ТРЕСНУЛА О ЛЕД,
А ДЕЈЛ ЈЕ
ИЗЛЕТЕЛА
ОД СВОГ
СЕДИШТА..."

УЖАС! НАДАМ
СЕ ДА ЈЕ МЕКА-
НИ СНЕГ УБА-
ЖИО ПАД!

ДЕЈЛ! ЧУЈЕШ ЛИ
МЕ, ДУШО?

© 1956, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

БЕЖИ!
ДЕВОЈКА ЈЕ
МОЈ РАТНИ
ПЛЕН И МО-
ЈА БУДУ-
ЋА КРА-
ЉИЦА!

ОООХ!

РАТНИ ПЛЕН?
АЛИ ОВАЈ РАТ ЈОШ
НИЈЕ ОКОН-
ЧАН!

СТОЈ! БАЦИ ОРУЖЈЕ И'
БУ ТЕ ПРЕТВОРИТИ У
ПРАХ И ПЕПЕО!

ТО ЈЕ ДЕ-
КИРА КОЈА
ЈЕ ОШТЕТИЛА
НАШ БРОД!
ПОСЛУШАЈ ГА
ФЛА-
ШЕ!

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

АЛИ, ФЛАШ И ЗАРКОВ
СУ ИПАК ЗАРОБЉЕНИ
И ОДВЕДЕНИ У ТАМНИЦУ
ЗАМКА...

РЕЧИ МИ, ШТА
СИ УРАДИО С
МОЈИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА?

ЗАБОРАВИ ИХ!
ВИДИШ ЛИ ОНУ СЕ-
КИРУ НА КА-
МЕНОМ
ПОСТОЈУ?

БЕГ ВЕКОВИМА МНО-
ГИ ПОКУШАВАЈУ ДА ЈЕ
ДИГНУ С ТОГ КАМЕНА,
АЛИ БЕЗУСПЕШНО! ДО САДА
ТО ЈЕ ПОШЛО ЗА РУКОМ
САМО ЈЕДНОМ ЧОВЕКУ!

ОИ УПРАВО
СТОЈИ ПРЕД
ТОБОМ,
ЖЕНО!

МЕДАЈ! ПОКАЗА-
ЈУ ТИ НЕШТО ШТО
НИЈЕДАН ЖИВИ
СТВОР НЕ
МОЖЕ!

© 1936, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ОЧАЈАН СИ,
ГАНТЕ...

...АЛИ ИПАК
НИСИ КАО
ФЛАШ!

ЈЕ ЛИЗ
ДА ВИДИМО,
ОНДА, МОЖЕ
ЛИ ДА ПО-
ДИГНЕ СЕ-
КИРУ! НОГАС
ЈУ ГА ИС-
КУШАТИ!

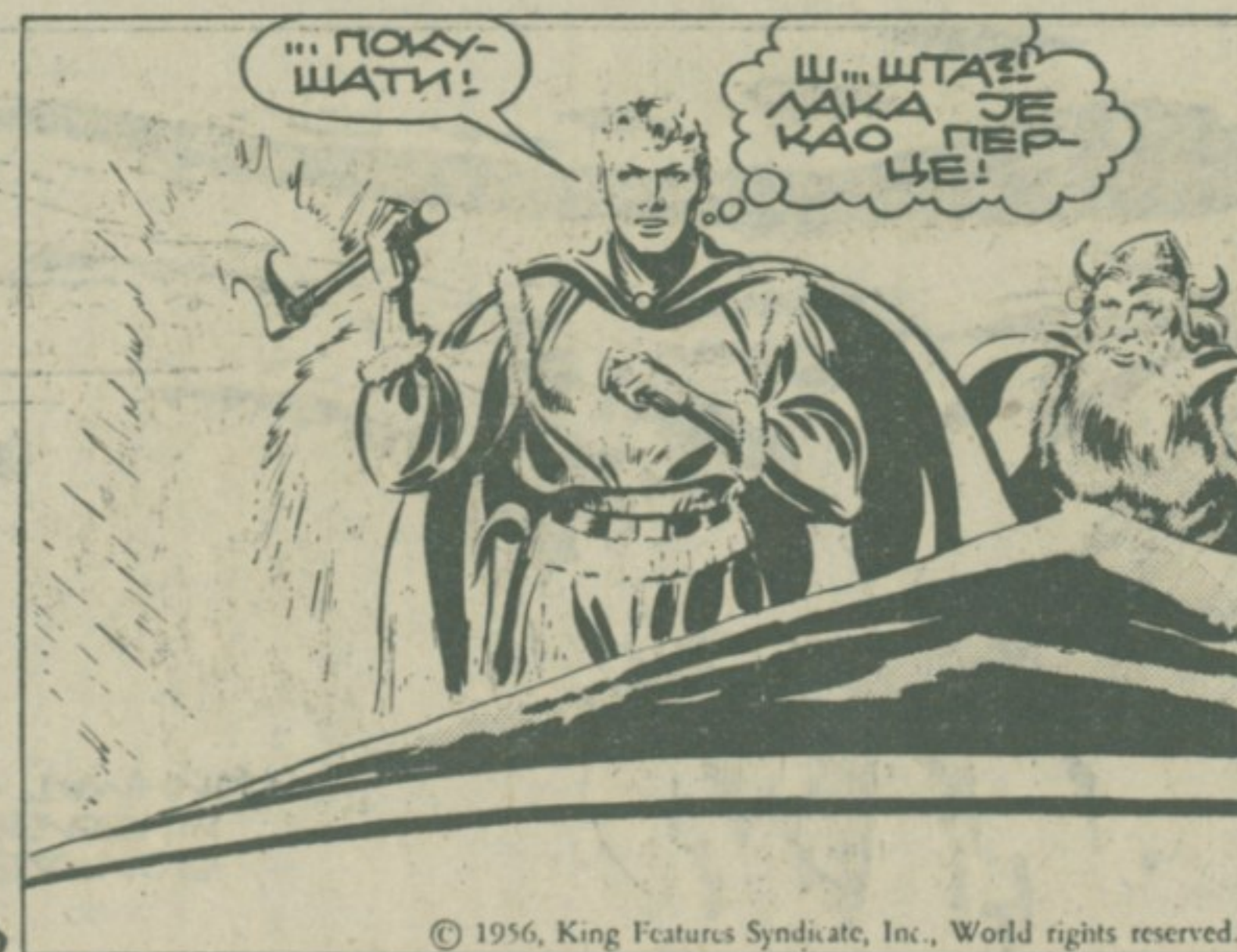

ТЕ ВЕЧЕРИ
ГАНТОВИ РАТ-
НИЦИ
ОКУПИЛИ
СУ СЕ
ДА ПРОСЛАВЕ
ПОБЕДУ...

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

ГАНГОВИ
РАТНИЦИ ЗАБЕ-
ЗЕЖУТО СУ
ПЛИЛИ У
ФЛАША...
НИ ЊЕГОВО
ЉУБЕЊЕ
НИЈЕ БИЛО
НИШТА
МАЊЕ...

КО БИ РЕКАО ДА
У ТЕБИ ЛЕЖИ
ТОЛИКА СНАГА!
ЖИВЕО КРАЉ
ФЛАШ ГОРДОН!

ПОЛАКО!
ТО ЈЕ
ГРЕШКА!

ДА, АЛИ ТВОЈА,
ГАНТЕ... ТИ СИ ХТЕО
ДА ГА
ИСКУ-
ШАШ!

САД СИ
ОСТАО
БЕЗ
КРУНЕ И
ПРЕСТОЛА!
ПОНАШАЈ СЕ
САД КАКО И
ДОЛИКУЈЕ!

ПО СТАРИМ ЗАКОНИ-
МА, ГАНТЕ, ЗАУВЕК
СИ ПРОГНАН ИЗ НОР-
ЛАНДИЈЕ ЗАЈЕД-
НО СА СВОЈИМ
СЛЕДБЕНИ-
ЦИМА!

ВРАТИТЕ-
МО СЕ,
ТО ВАМ
ОБЕГА-
ВАМ!

СКУПО БЕТЕ ОВО ПЛАТИ-
ТИ! ПОСЕБНО ТИ, ГОРДО-
НЕ! СЕКИРА БЕ ТИ ДО-
НЕТИ САМО НЕВОЉЕ!

КАСНИЈЕ,
КАД ЈЕ
ЗАРКОВ
ОСЛОБО-
ЂЕН
ИЗ ТАМ-
НИЦЕ...

ЧУДНО... НЕ САМО ДА
СИ ИЗБЕГАО ПОГУБЉЕ-
ЊЕ, ВЕГ СИ ПОСТАО
И КРАЉ! КАКО СИ
ДИГАО ТУ
СЕКИРУ?

ЈЕДНОСТАВ-
НО! САД ГУ
ТИ ПОКАЗА-
ТИ!

© 1956, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

УУУХ! ШТА? НЕШТО
НИЈЕ У РЕДУ!
НИ МАКАЦ!

КАКО ТО?
БИЛА
ЈЕ ТАКО
ЛАГАНА!

ФЛАШЕ, МОЈ КРАЉУ! МО-
ЈА ПОРОДИЦА ВЕКОВИ-
МА ЈЕ НОСИЛА КРУНУ!
ПОКЛАЊАМ ТИ КОВ-
ЧЕГ СА КРАЉЕВСКОМ
ТАЈНОМ! ВЛА-
ДАЈ У
МИРУ!

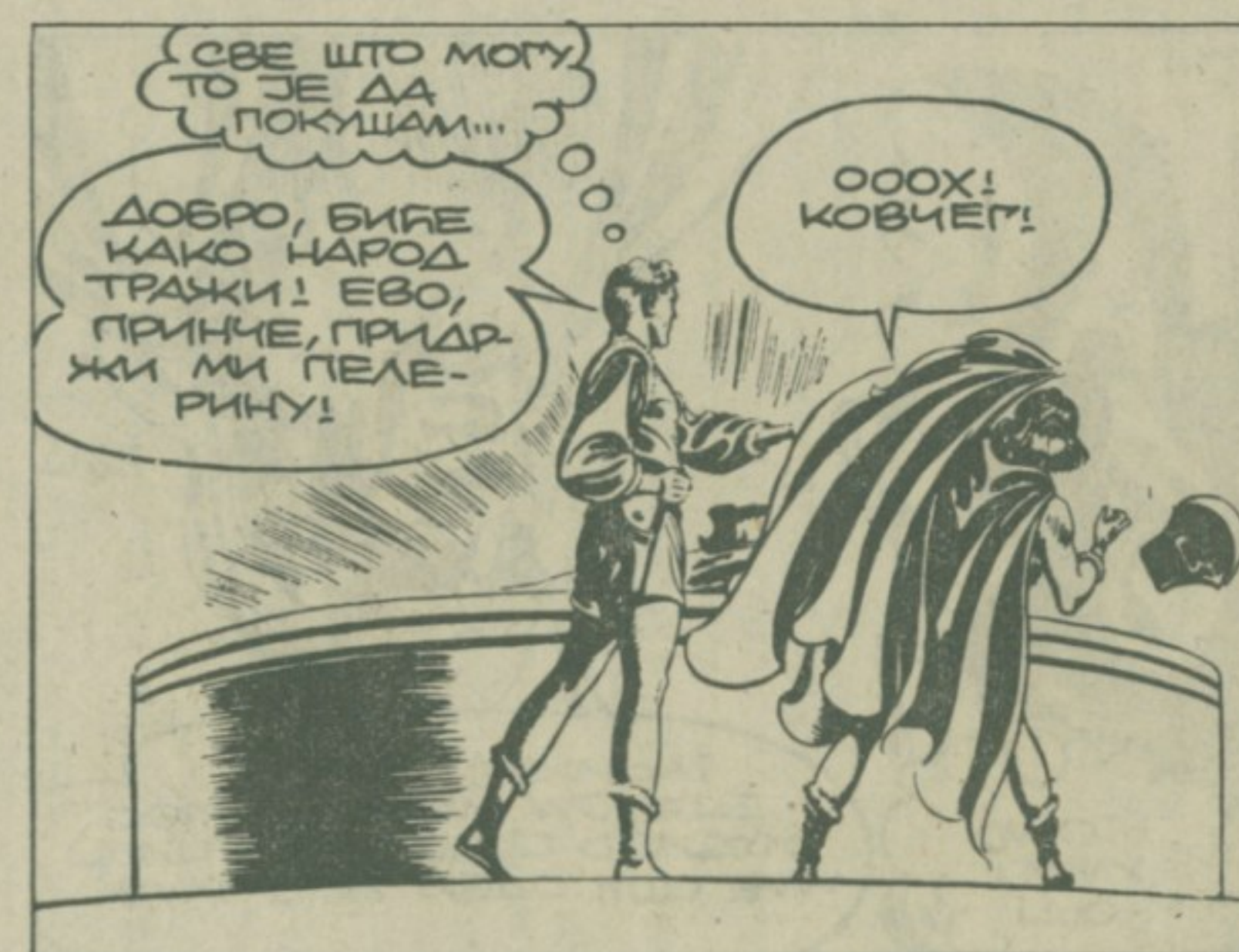
КРАЉЕВСКОМ ТАЈ-
НОМ? МОЖДА ТУ ЛЕ-
ЖИ ОБЈАШЊЕ-
ЊЕ!

АЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ВАМ
ПРИПАДНЕ ОВАЈ СВИТАК,
ЈОШ ЈЕДНОМ МОРАТЕ
ДИГИ СЕКИРУ!

ПРО-
ПАЛИ
СМО!

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

ГАНТ И
ЊЕГОВИ
СЛЕД-
БЕНИЦИ
БИЛИ СУ
ОКРУТНИ
И НЕМИ-
ЛОСРДНИ...

ХА! ХА! ЈОШ СЕ НИ-
ЈЕ РОДИО ТАКАВ
КОЈИ БИ МЕНИ
ДОСКО-
ЧИО!

ГАНТ ЈЕ ПОД ЗИДИ-
НАМА! АКО СИ ДОСТО-
ЈАН КРУНЕ, УЗМИ
СЕКИРУ И ОДБРАНИ
СВОЈ
НАРОД!

БРАНИГУ
ГА, ПРИНЧЕ
ЦАРА, АЛИ
ОВИМ!

ТО ЗНАЧИ
ДА НИСИ У
СТАЊУ ДА ДИГ-
НЕШ СЕКИРУ!
СЛАВИГУ!

ТО НИКО НЕ МОЖЕ АКО
НЕМА НАРУКВИЦУ КОЈУ
ЈЕ ГАНТ ОДНЕО! У ЊОЈ
ЛЕЖИ ТАЈНА ГАНТОВЕ
СНАГЕ!

ЈЕ
ЛИ ТАКО,
ГАНТЕ?
БЕЗ НА-
РУКВИЦЕ,
ТИ СИ
НИКО И
НИШТА!

ДА ВИДИМО КО ЈЕ САД
ЈАМИ КАД СЕКИРЕ
НЕМА! ДОЛАЗИ
ОВАМО!

ПОБЕДНИКУ ЋЕ
ПРИПАСТИ КРУНА
СЕКИРА И НА-
РУКВИЦА!

АЛИ И РУКА ЛЕПЕ ДЕЈА, ГОРДОНЕ!
БОРИМО СЕ! БОРИМО СЕ! САМ
СИ ТО ТРАЖИО!

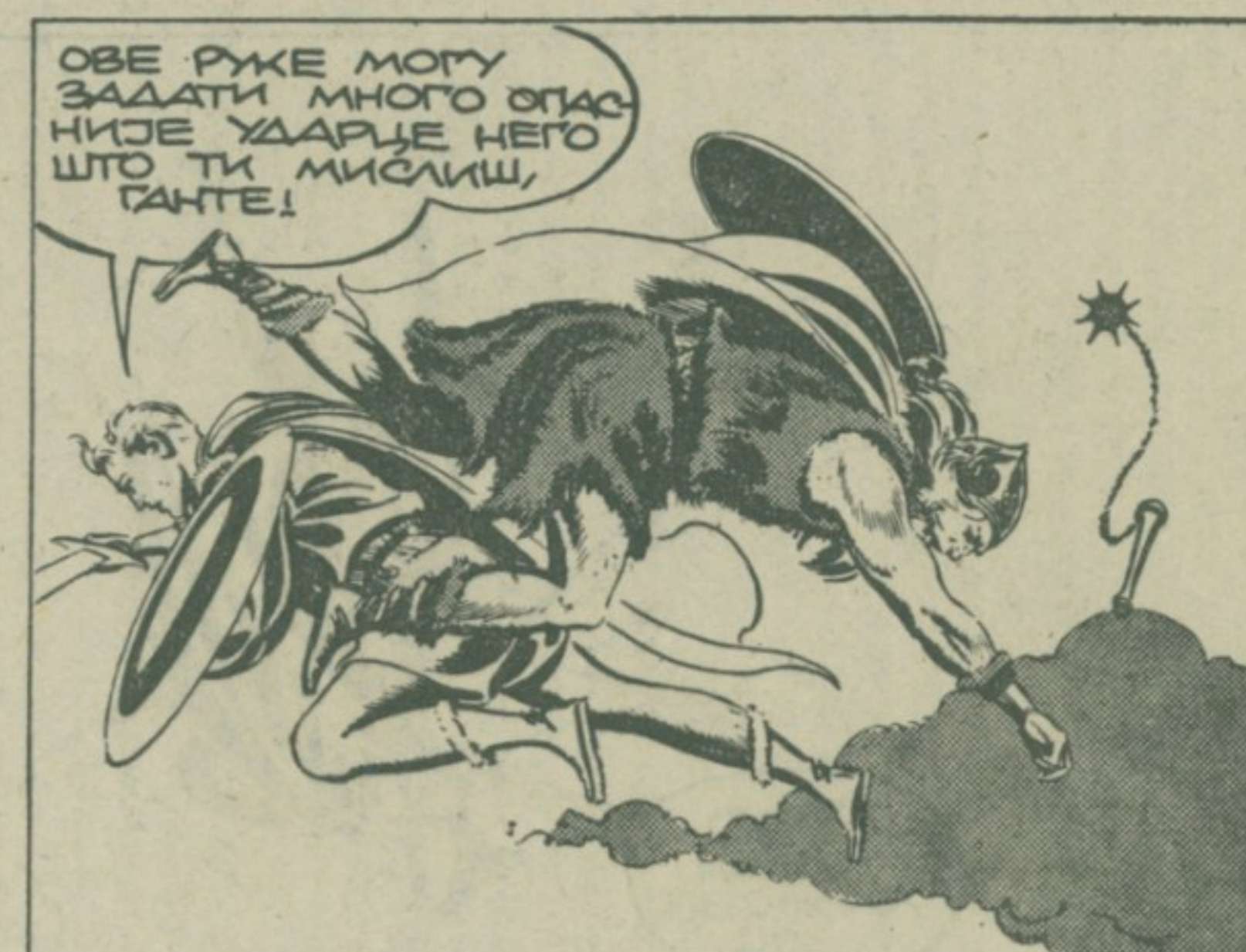
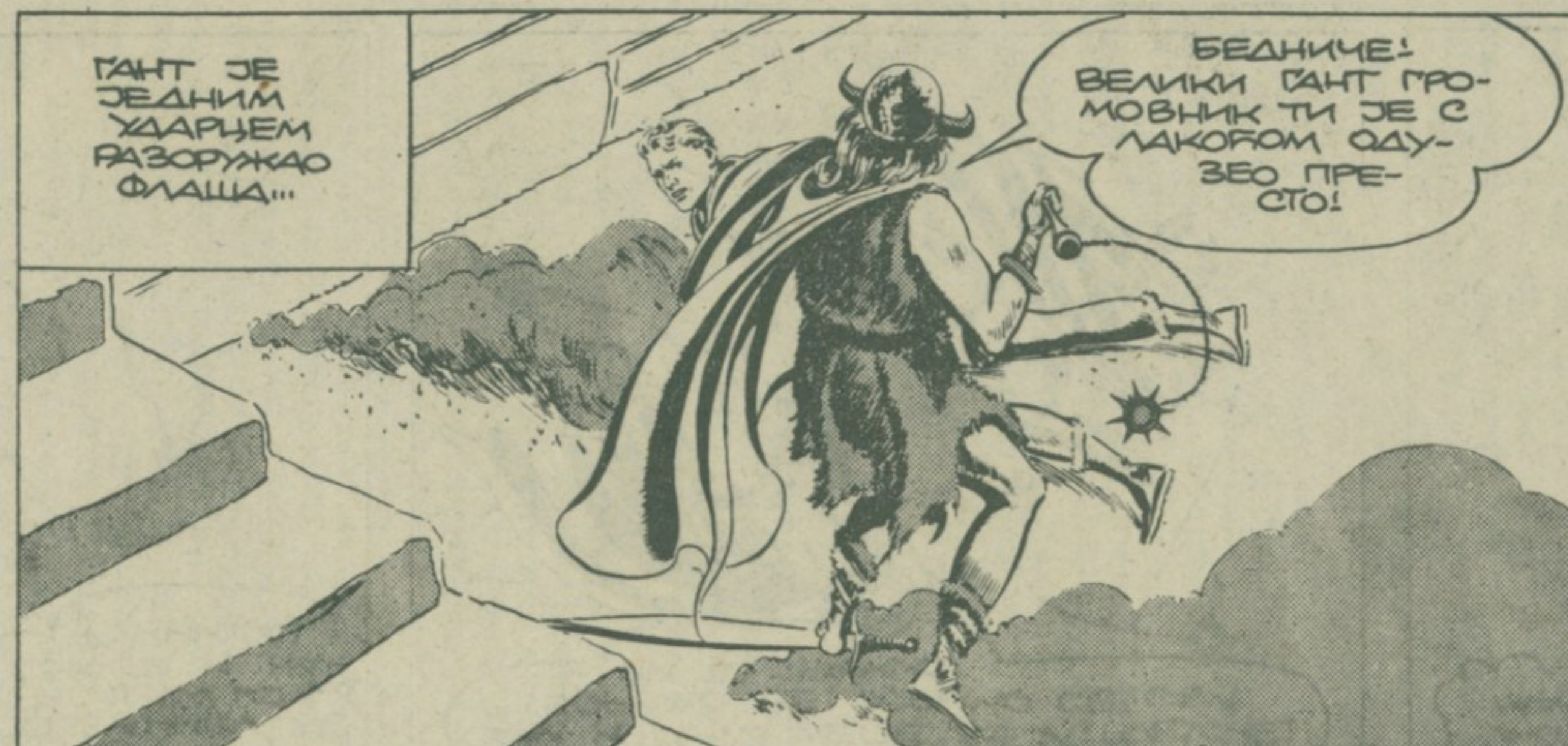
МОЈ
МАЧ...

ПО-
БЕДНИКУ
ПРИПАДА
СВЕ!

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

FLASH GORDON

by
MAC RABOY

ТАКО СУ СЕ
ФЛАШ, ДЕЈА
И ЗАРКОВ
ОТИШЛИ
НА ДАЛЕК
ПУТ ГИ
НЕИЗВЕС-
НОСТИ...

КАД
ПРЕЋЕМО
ОВУ ЛЕДЕ-
НУ РАВНИ-
ЦУ, ДАЋЕ
ЋЕМО
ПУТОВАТИ
АМФИВИ-
ЈОМ!

ОНА НАМ НЕГЕ ЗА-
МЕНИТИ РАКЕТУ КОЈУ
СУ НАМ ОВДЕ УНИШТИ-
ЛИ, АЛИ РЕ НАС
ВАЈДА ОД-
ВЕСТИ НА
ЈУГ ДО НАШИХ
ПРИЈАТЕ-
ЉА!

КАКО
ЈЕ НЕ-
ПРЕГ-
ЛЕДНА
ОВА ПУС-
ТИЊА!

НЕДАЛЕКО
ОДАТЛЕ
ГРУПА РА-
ТОВОРНИХ
ЉУДИ-ВУКО-
ВА МОТРИЛА
ЈЕ НА БРОД...

ГЛЕ! ЛАЈА
СЕВЕРНАКА
КОЈИ СУ
НАМ СПА-
НИЛИ СЕЛО!

ООО-ООО!
ОСВЕТА!

НЕКА
ПЛАТЕ ЗА
СВОЈА
ЗЛОДЕ-
ЛА!

ОСВЕТА!
ООО-ООО!

ЉУДИ-ВУКО-
ВИ! МИСЛЕ
ДА СМО
ЊИХОВИ
НЕПРИЈА-
ТЕЉИ СЕ-
ВЕРНАЦИ!
ЗАРКОВ, ДИ-
ЖИ БЕЛУ
ЗАСТАВУ!

БАЦАЈУ
ПЛАМЕНА
КОГНА! ЗНА-
ЈИ, ПРЕДСТО-
ЈИ НАМ ГАД-
НА БОР-
БА!

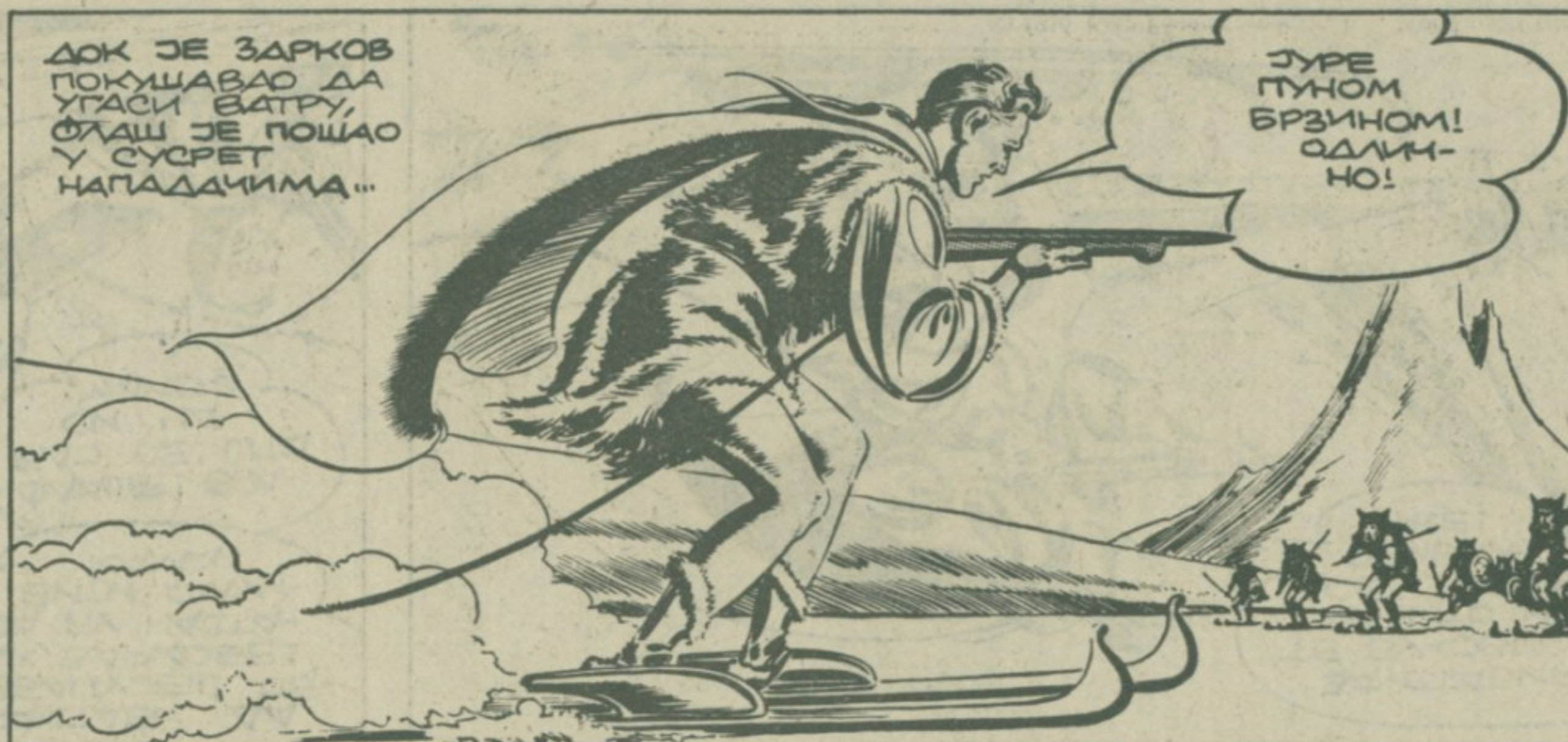
FLASH GORDON

by
MAC RABOY

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

ДОК ЈЕ ЗАРКОВ
ПОКУШАВАО ДА
УГАСИ ВАТРУ,
ФЛАШ ЈЕ ПОШАО
У СУСРЕТ
НАПАДАЧИМА...

ЈУРЕ
ПУНОМ
БРЗИНОМ!
ОДЛИ-
НО!

САД!
ЗАУСТАВИМ
СЕ И ПЕШ-
ЧАНОМ
ПУШКОМ
ПОДИЖИ
БРАНУ!

ОЈАЈНО!
СТАЛИ СУ
К'О УКО-
ПА-
НИ!

КОЛИКА ГОМИЛА!
ДА НАМ НИСУ
ПРЕСЕКЛИ
ПУТ, ВЕЋ БИ-
СМО БИЛИ
ДАЛЕКО!

СИЛА СИ, ФЛАШЕ!
БРЗО НА БРОД!
ПОЖАР
ЈЕ ПОД
КОНТРО-
ЛОМ!

ЕВО МЕ,
ЗАРКОВЕ!
ПОКРЕ-
НИ МАЗНЕ
МОТОРЕ!
КРЕЋЕМО!

ПРО-
КЛЕ-
ТИ
СЕВЕР-
ЊАЦИ!

КРЕНУЛИ СУ
КА ЗЕМЉИ
ЉУДИ-МОРЖЕВА!
ЈАВИЋЕМО
ИМ!

ЗАТИМ...

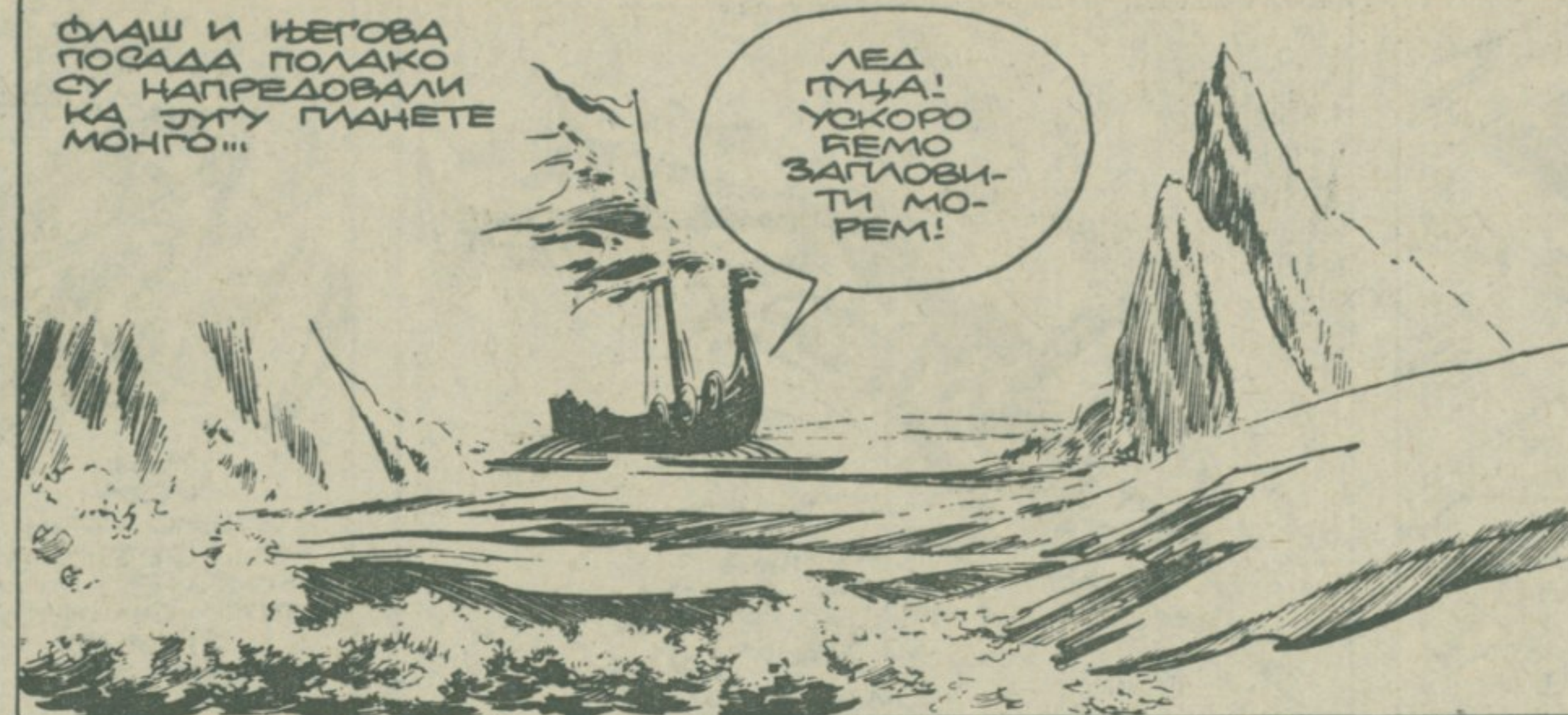
НАША
БРАГА
ЉУДИ-БУ-
КОВИ ШАЉУ СИГ-
НАЛЕ! ОМРАЖЕНИ
СЕВЕРЊАЦИ
СТИЖУ!

ПРИПРЕМИ-
МО ИМ ДО-
БРОДОШЛИ-
ЦУ!

®
**FLASH
GORDON**
by
MAC RABOY

ФЛАШ И ЊЕГОВА
ПОСАДА ПОЛАКО
СУ НАПРЕДОВАЛИ
КА ЈУГУ ПЛАНЕТЕ
МОНГО!!!

ЛЕД
ПУЏА!
УСКОРО
БЕМО
ЗАПЛОВИ-
ТИ МО-
РЕМ!

АЛИ, ПРВО
МОРАМО
ИЗБЕГИ
САТЕ! АКО НА-
ЛЕТИМО НА
КОСУ, РАЗ-
БИЈЕМО СЕ
КО БУРКА
ЈАЈЕ-
ТА!

БРОД ЈЕ ВРЕБАЛА
ЈОШ ЈЕДНА ОПАСНОСТ...
ЉУДИ-МОРЖЕВИ
ПОСТАВИЛИ СУ
ЗАМКУ...

СТИЖУ! ЧЕЛИЧ-
НА МРЕЖА ЈЕ
СПРЕМНА!

И, ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ, БРОД СЕ НАСУКАО...

ПАЗИ,
ФЛАШЕ!
ОДН-
ТА!

НЕ, ДЕЈА! УЛЕТЕЋЕМО У
ОГРОМНУ РИБАРСКУ МРЕ-
ЖУ! ТАКО ЈЕ ЈАКА, ДА НЕ
ЗАУСТАВИТИ НАШЕ
МОТОРЕ!

КРЕНИМО
УНАЗАД!

НЕ ВРЕДИ!
РАЗАПЕТА
ЈЕ ЈОШ ЈЕД-
НА МРЕ-
ЖА!

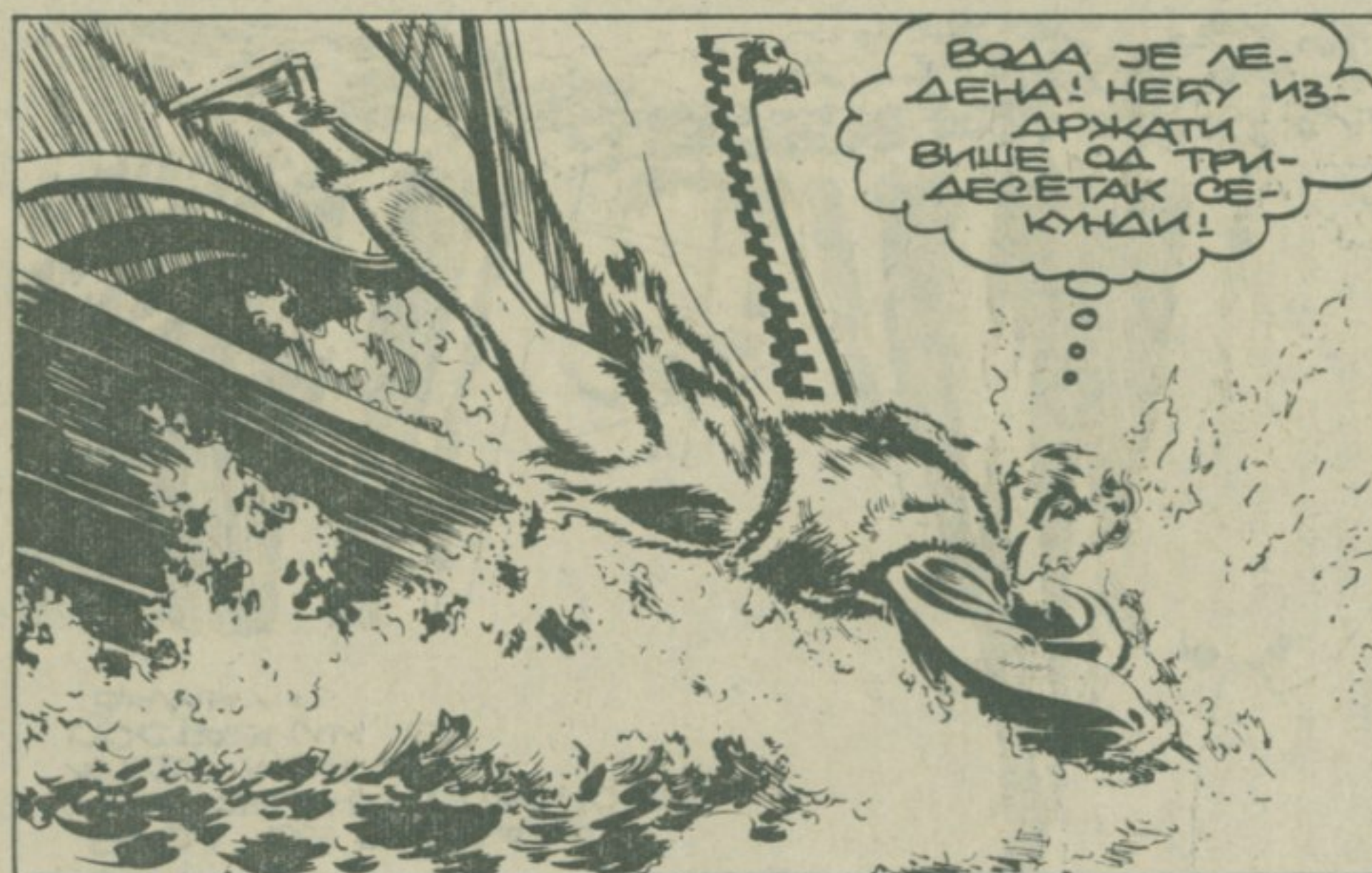

УЛОВЉЕНИ СМО! У КЛОП-
ЦИ СМО! ЕНО, СТИЖУ
ЉУДИ-МОРЖЕ-
ВИ!

FLASH GORDON

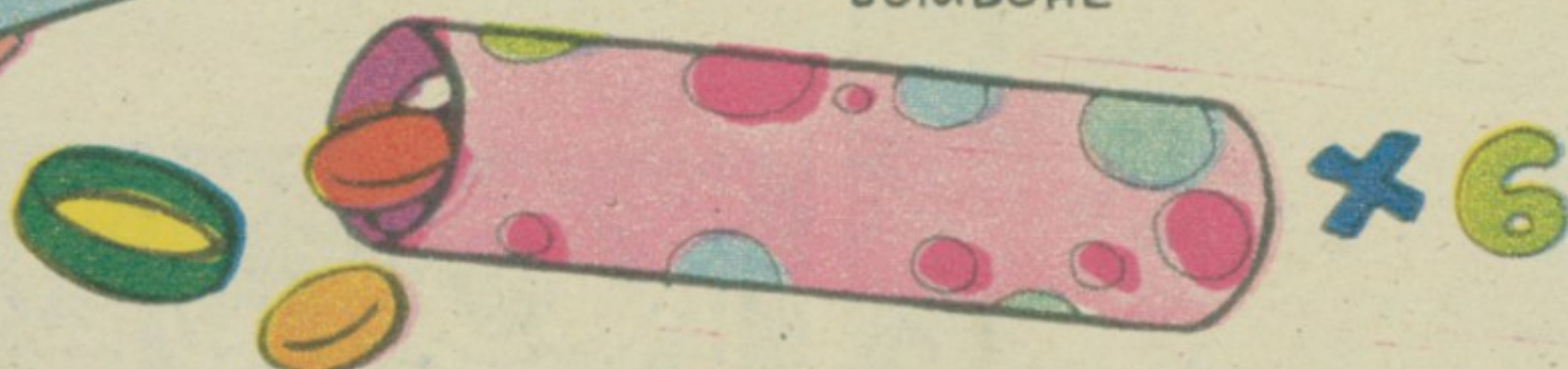
by
MAC RABOY

ДРЖАЧ ЗА ОЛОВКЕ

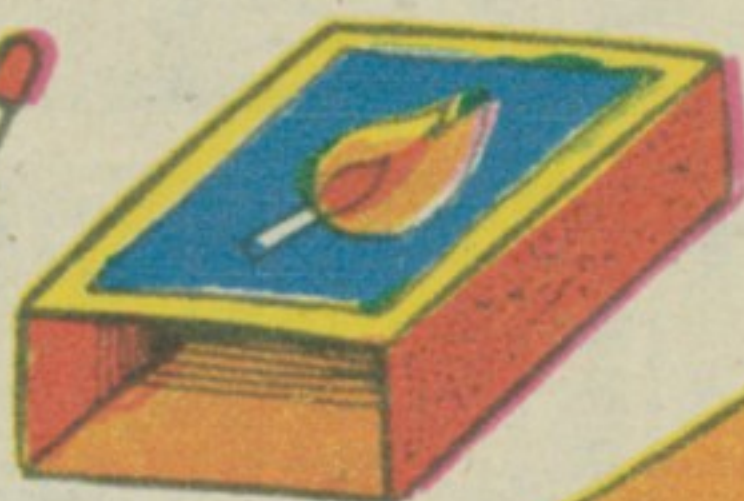

УЗМИ 6 ОКРУГЛИХ И ЧВРСТИХ КУТИЈА ЗА БОМБОНЕ

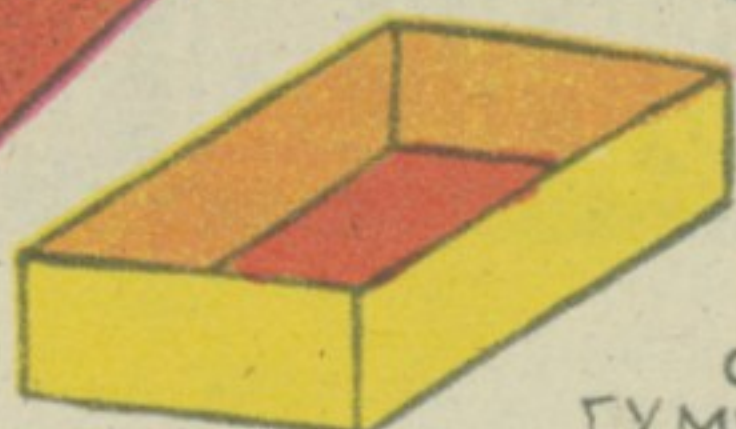

УЗМИ 4 КУТИЈЕ ОД ШИБИЦА

СВАКУ КУТИЈУ НАМАЖИ ЛЕПКОМ И ЗАЛЕПИ ПО ТРИ ЗАЈЕДНО

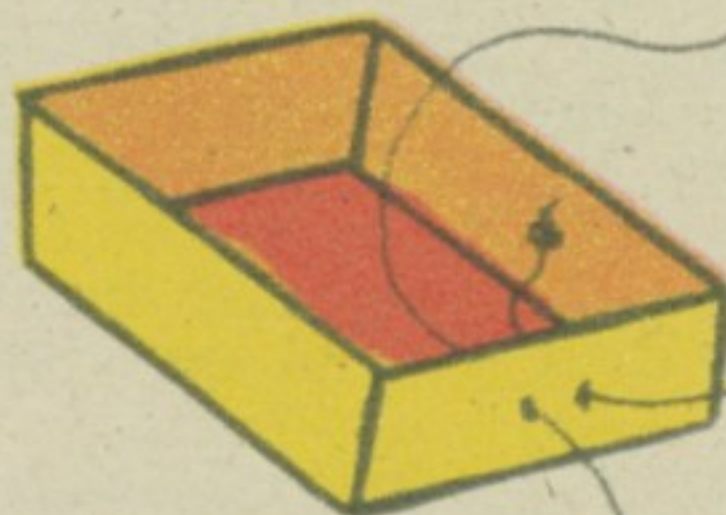
НА КУТИЈУ ШИБИЦА НАЛЕПИ СЛИЧИЦУ

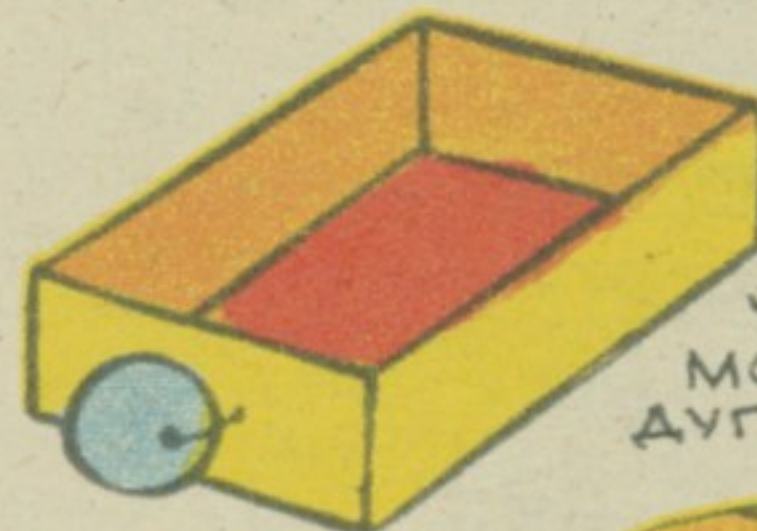
У ТЕ КУТИЈЕ СТАВЉАКЕШ ГУМИЦЕ, СПАЖАЛИЦЕ И РЕЗАЧ

НА УНУТРАШЊИ ДЕО КУТИЈЕ ОД ШИБИЦА ЗАШИЈ ПЕРЛУ

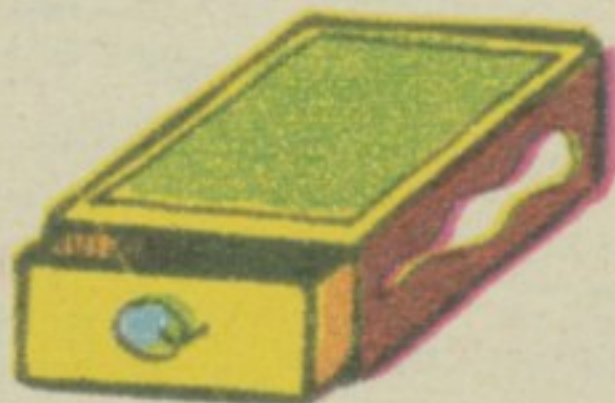

НАМАЖИ ЛЕПКОМ ОДГОВАРАЈУЋЕ СТРАНЕ КУТИЈА...

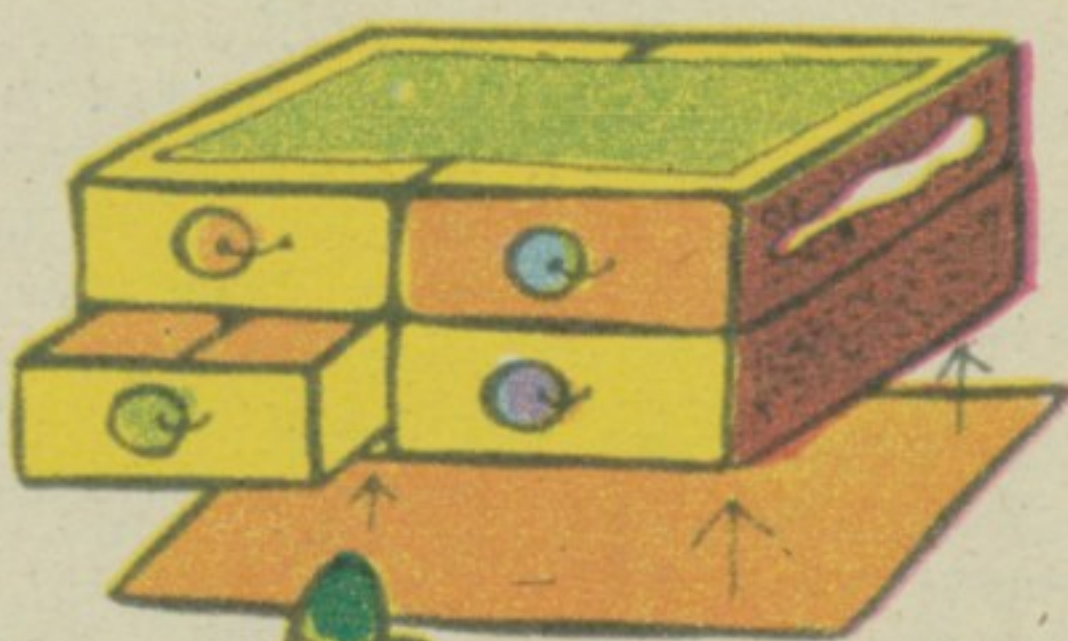

ЗАЛЕПЉЕНЕ КУТИЈЕ ЗАВЕЖИ ДОК СЕ НЕ ОСУШЕ

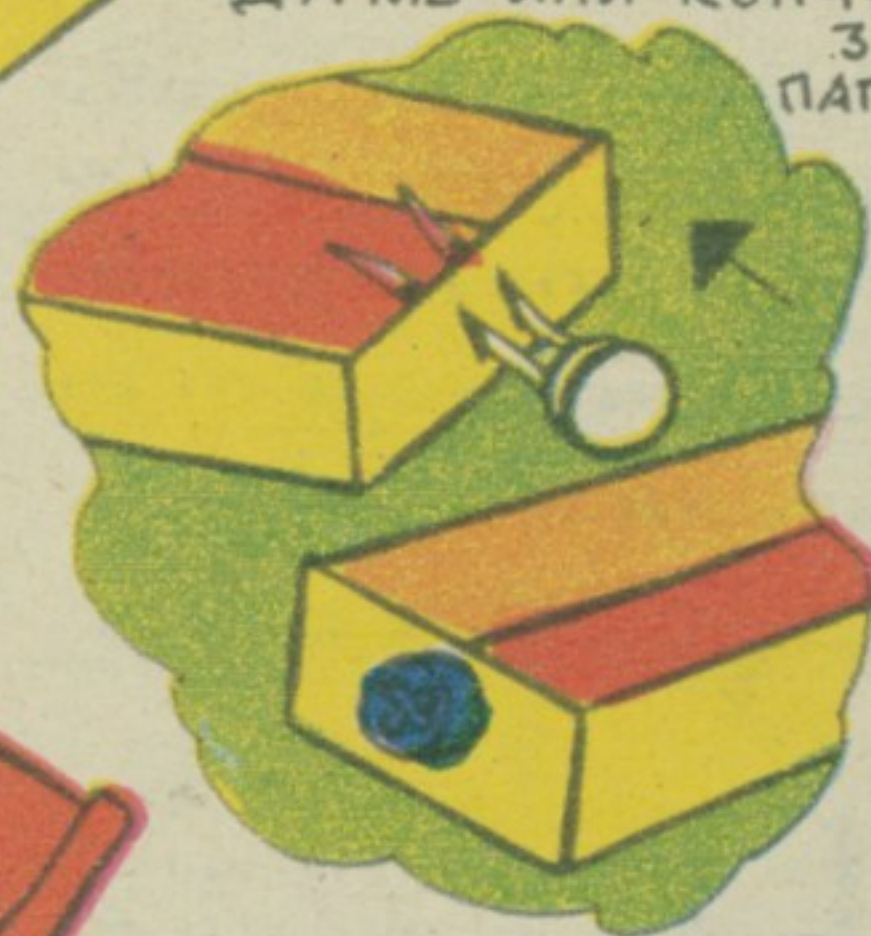
УМЕСТО ПЕРЛЕ МОЖЕШ ДА УШИЈЕШ ДУГМЕ ИЛИ КОПЧУ ЗА ПАПИР

... И ОВАКО ИХ СПОЈИ

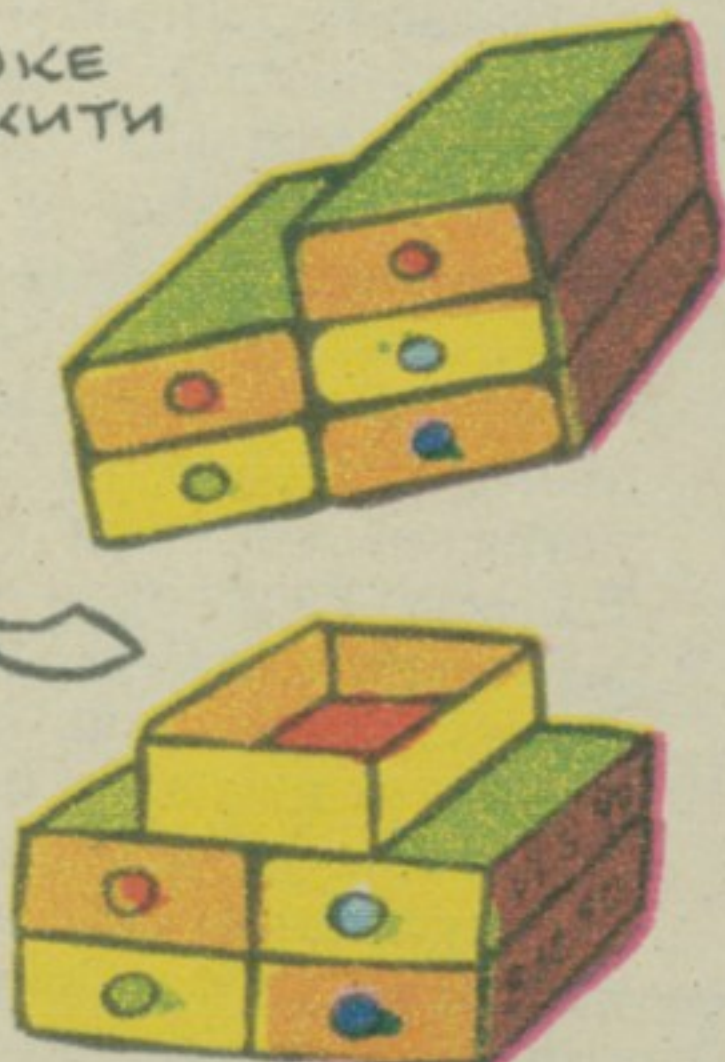
ИСПОД ФИОЧИЦА ЗАЛЕПИ КАРТОН А ОДОЗГО СЛИЧИЦЕ

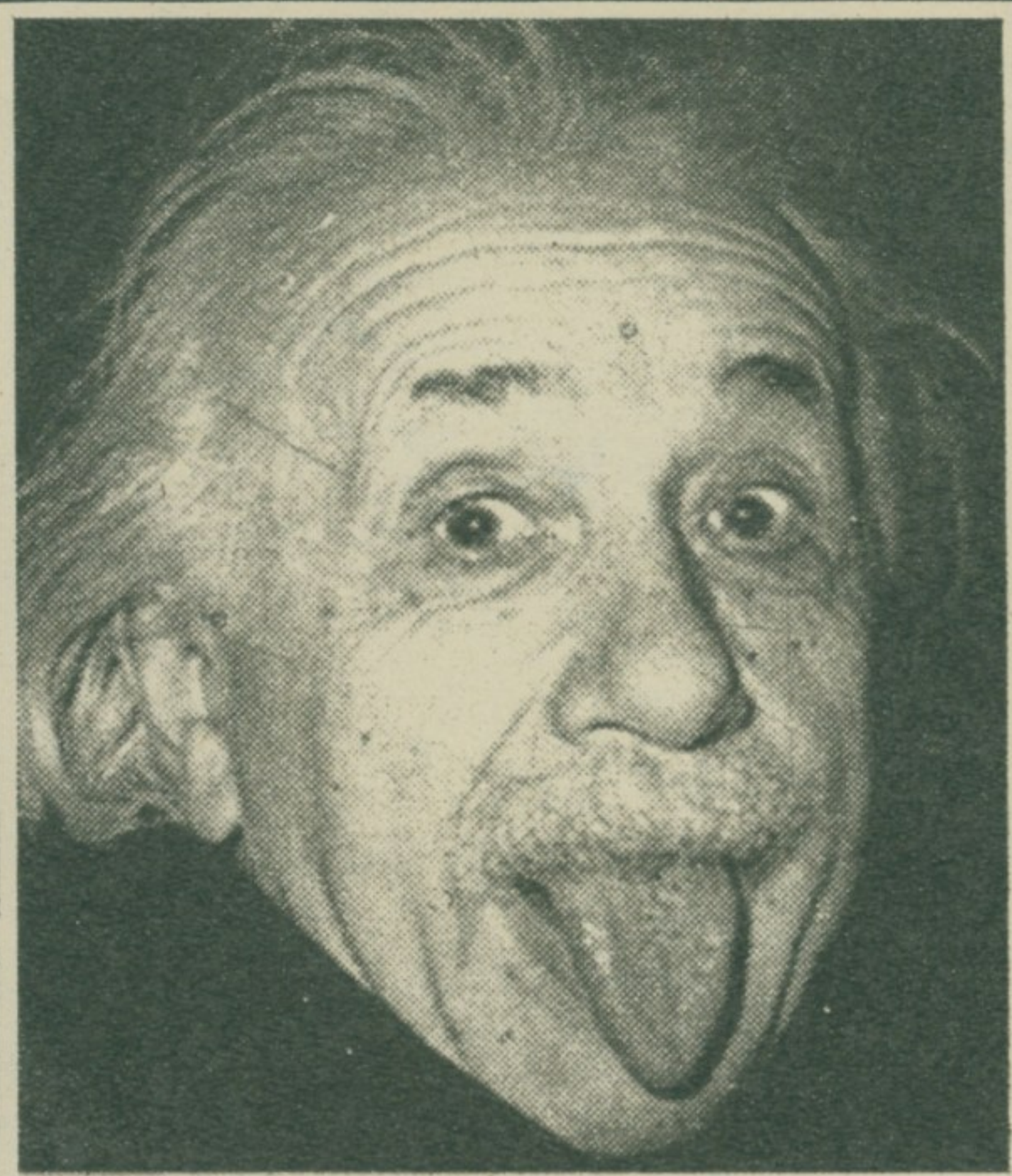

ОКО ФИОЧИЦА ЗАЛЕПИ СПОЈЕНЕ КУТИЈЕ ОД БОМБОНА

НАРАВНО, ФИОКЕ МОЖЕШ СЛОЖИТИ И НА ДРУГИ НАЧИН.

СЛАВНИ НАУЧНИК ПОД ПРИСМОТРОМ

FBI-a

КО ЈЕ

ОКЛЕВЕТАО

АЈНШТАЈНА?

На основу докумената из полицијског досијеа, амерички професор Ричард Шварц оповргава све пријаве доушника и доказује да су то биле најобичније гласине и оговарања

Неко је мудро написао: „Научници су трагични краљеви нашег времена. Да је Шекспир писао 'Хамлета' у нашој деценији, приказао би га на позорници не као принца већ као атомског истраживача". Судбине многих великана на необичан начин потврђују ову изреку.

Бавећи се одгонетањем атомске фисије готово сви истраживачи – од пионира Ернеста Радефорда и његових сарадника до Роберта Опенхајмера, „оца атомске бомбе" – доживели су многа искушења и, углавном, бедно скончали. И наравно, многи су се разочарали видећи да се њихово трагање за новим сазнањима изродило у „ђаволски посао".

Алберт Ајнштајн, најугледнији међу њима, испрва се здружно залагао да Американци почну са експериментима за израду атомске бомбе, да би се након њене употребе залагао да се „ово мрачно дело људског ума" заувек уништи. Где год да је био, овај генијални научник и помало особењак изазивао је сумњу. Стално су га пратили и шпијунирали оптужујући га – свакако само у пријавама доушника – да је агент ове или оне земље. Тек је недавно утврђено да су све то биле измишљотине које су пуниле досије Алберта Ајнштајна.

Против „јеврејске физике"

У самој Немачкој, пре Хитлеровог доласка на власт, неки научници, а међу њима и нобеловци, Ајнштајнову теорију релативности тумачили су као смели „јеврејски светски блеф". Све радове који су се заснивали на његовим и сазнањима Нилса Бора покушавали су у целини да обезвреде као „јеврејску физику".

Када је у јесен 1933. године Алберт Ајнштајн прихватио молбу новооснованог Института за напредне студије у Принстону (САД) и преселио се из Берлина у тај мали амерички град, француски физичар Пол Ланжвен изрекао је, пола у шали пола у збиљи, пророчански: „То је тако велики догађај као кад би се Ватикан из Рима преселио у Нови свет. Папа физике се сели, САД ће постати центар природних наука".

Тако је и било.

Занимљиво је да Алберт Ајнштајн у почетку није веровао у „ослобађање атомске енергије", како је рекао једном америчком репортеру 1939. године. Ипак је, притиснут слутњом да ће Немци имати успеха у свом „уранијумском пројекту" (израда атомске бомбе), положио свој углед да убеди председника Теодора Рузвелта да САД хитно крену истим путем.

Двојица великана – Лео Силард и Едуард Телер („отац" хидрогенске бомбе) – дошли су у августу 1939. код Алберта Ајнштајна да их подржи у тајном пројекту који су хтели да изнесу Теодору Рузвелту. Иако су касније и Телер и Ајнштајн порицали да је овај други написао чувено писмо, Силард је тврдио: „Колико се сећам, Ајнштајн је диктирао писмо Телеру на немачком језику, а ја сам искористио тај текст као основу за нацрт два писма, краћег и дужег, а Ајнштајну сам препустио да реши које ће послати председнику. Он је изабрао дуже. Припремио сам још један меморандум као додатак Ајнштајновом писму и обоје, писмо и меморандум, предати су председнику октобра исте године".

Едуард Телер је, напротив, стално тврдио: „Ајнштајн је само потписао. Мислим да он тада није тачно ни знао о чему је реч у нашим нуклеарно-физичким радовима". И сам Ајнштајн, често се правдајући након Другог светског рата, говорио је: „Заправо, служио сам

само као поштанско сандуче. Донели су ми готово писмо..." Да сам знао да Немцима неће поћи за руком да израде атомску бомбу, не бих ни прстом макнуо..."

Закасниела опомена

Било како било, Американци су, у највећој тајности, ушли у такозвани „уранијумски пројекат", назван „Манхетн", да што пре добију контролисану нуклеарну фисију, а тиме и атомску бомбу. Духовни вођа свега био је славни италијански нобеловац Енрико Ферми, а посао је привео крају Роберт Опенхајмер. Радили су у измишљеној Металуршкој лабораторији (то је био нацрт) под трибинама Чикашког стадиона.

Почетком 1940. Алберт Ајнштајн је упутио и друго писмо с намером да поспешу државна улагања у овај пројекат указујући на „интензивирање интереса од почетка рата за уранијум у Немачкој". Ни то није много помогло. Али, кад су Јапанци ненадано опустошили Перл Харбур, одлучено је да се уложе технички и финансијски напори за израду новог оружја.

Пет година касније, када је било извесно да Немци неће учинити ништа, исти Лео Силард дошао је код Ајнштајна да му помогне у спречавању САД да започну атомску трку. Том приликом Ајнштајн је потписао писмо које је, заједно са Силардовим меморандумом, било упућено председнику Рузвелту. Међутим, та убедљива опомена пре употребе прве

атомске бомбе није стигла до њега. Оба писма нађена су нестворена на столу председника који је изненада умро 12. априла 1945.

Нови председник Хари Труман, који се саветовао са војним стручњацима, одлучио је да бомбардује два јапанска града, Хирошиму и Нагасаки. За Алберта Ајнштајна, и друге који су се томе противили, били су то тешки тренуци. После тог догађаја славни научник се свим силама трудио да светску јавност упозори на опасности од могућег атомског рата. Као председник мале организације истакнутих истраживача, која је себи поставила задатак да упозна човечанство са ратним и мирнодопским могућности-

ности од атомског рата, међутим, она није ништа предузела против њега, чак је опомену потиснула из своје свести колико год је то било могуће.

Могући „нуклеарни хаос“ није га остављао равнодушним. Последњи покушај да нешто промени учинио је два дана уочи смрти – са чувеним филозофом Берtrandом Раселом потписао је изјаву против атомског рата.

Под присмотром FBI

Ових дана сазнајемо нове појединости о (не)учествовању Алберта Ајнштајна у „Менхетн пројекту“. По налогу свемоћног Едгара Хувера, директора FBI, творац теорије релативности није био укључен у припреме

штајн све време живота у САД био под присмотром као наводни „комунистички шпијун“. Лично је Едгар Хувер, на основу анонимне дојаве, наредио да научника прате. Са образложењем да је Ајнштајнов стан у Берлину био „поштанско сандуче за совјетске шпијуне“. Наравно, таква оптужба ничим није могла да буде поткрепљена.

Професор Шварц је из полицијског досијеа Алберта Ајнштајна извадио документа на основу којих је реконструисао причу о томе како је славни научник могао да западне за око FBI-у. У тим документима, насталим на основу „откуцавања“, износи се да је „професор Ајнштајн екстремиста и да о ње-

1929. његов дом у Берлину био познато прибежиште комуниста. Чак се тврдило (што је потпуно нетачно) да је велики научник избачен из Немачке зато што је комуниста!

Да би се потврдила таква бесмислена сумња, наведене су многе „чињенице“: Алберт Ајнштајн је од 1927. почасни члан Совјетске академије наука, комунистички лист у САД „Дејли воркер“ у броју од 16. марта 1939. писао је о овом научнику с великим усхићењем... У закључку: треба се чувати великог физичара због његове „радикалне“ прошлости, јер је „изгледало чудно да је за тако кратко време постао лојални амерички грађанин“.

Ричард Шварц није се мучио да докаже да су у овом досијеу саме противречне и недобронамерне изјаве. Најпре, јасно је да Ајнштајн није протеран из Немачке, већ је сам побегао пред нацизмом. Ако је икад гајио симпатије према Совјетском Савезу, никад није био комуниста. Уосталом, после рата је жестоко критиковао совјетске руководиоце због става према научницима јеврејског порекла.

Никакав доказ није ни петиција Кремљу коју је, заједно са Нилсом Бором и Фредериком Жолиоом, потписао тражећи да буду ослобођени аустријски научници Вајскопф и Плацек, њих је Стаљинова тајна полиција сматрала шпијунима. Чињеница да је Алберт Ајнштајн био почасни члан Совјетске академије наука не значи ништа јер је сличне почасти добио и у многим другим земљама, па би то – према дошлицима FBI-а – значило да је за све те земље шпијунирао!

То што је лист „Дејли воркер“ писао о њему веома топло, такође не доказује ама баш ништа. Уосталом, никад није поуздано потврђено ни да је Ајнштајнов стан у Берлину био место окупљања комуниста. Професор Ричард Шварц закључује: славни научник никад није прекршио америчка грађанска права! Према томе, оптужбе против њега су најобичније гласине и оговарања које је FBI радо слушао. Није необично што су научници у вези са „Менхетн пројектом“ били, због његове строге тајности, под неком врстом полицијске контроле, али је нејасно зашто FBI нимало није био објективан у случају Алберта Ајнштајна. *С: М. Стојиљковић*

Илустровао: Брана Јовановић

ма нуклеарне енергије, у једном говору 1947. године обесхрабрено је рекао: „Јавност је обавештена о опас-

атомске бомбе. Скупивши најновије доказе, амерички професор Ричард Шварц објавио је недавно да је Ајн-

му могу да се нађу многе информације у досијеима америчке владе“. Затим се објашњава да је између 1923. и

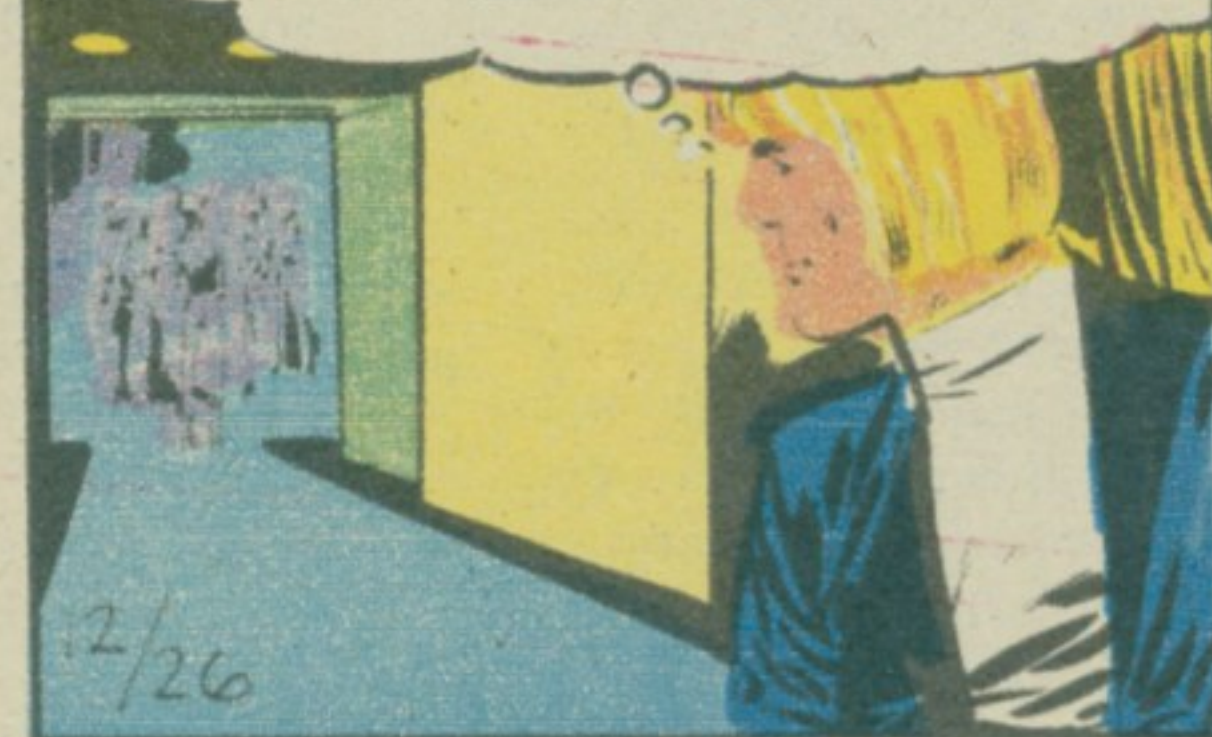
ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

У КРАЉЕВСКОМ ПОЗОРИШТУ
ЕТЕРНИЈЕ...

ОВИ НОВИНАРИ СУ ЗАИСТА
ПРАВА НАПАСТ... МОРАМ СЕ
ВРАТИТИ ПРИН-
ЦЕЗИ БЕНУРИ!

АХ! НАШЛИ СУ ДРУГУ
ЖРТВУ КОЈА РАДО
ДАЈЕ ИНТЕРВЈУЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ...

НАЈЗАД СИ СЕ
ВРАТИО! НЕ ЗНАШ
ШТА СИ ПРОПУ-
СТИО, АДА-
МЕ!

КАД ЈЕ ШОУ ЗАВРШЕН...

СЈАЈНА
ПРЕД-
СТАВА!

НЕКЕШ
ВАЉДА
ПОЧЕТИ ДА
КУПУЈЕШ ТЕ
БУЉКУРИШЕ
ЗЛЕ ЛИИ?

ХОКУ! УЗ МАЛО СРЕБЕ,
ОНА ЋЕ ОДВУКИ ПАЖЊУ
НОВИНАРА, А МИ КЕМО
ДА ШМУГНЕМО!

А У ХОДНИКУ...

ПРИНЦЕЗА БЕНУ-
РА! ИМАМ ПОК-
ЛОН ЗА ВАС!

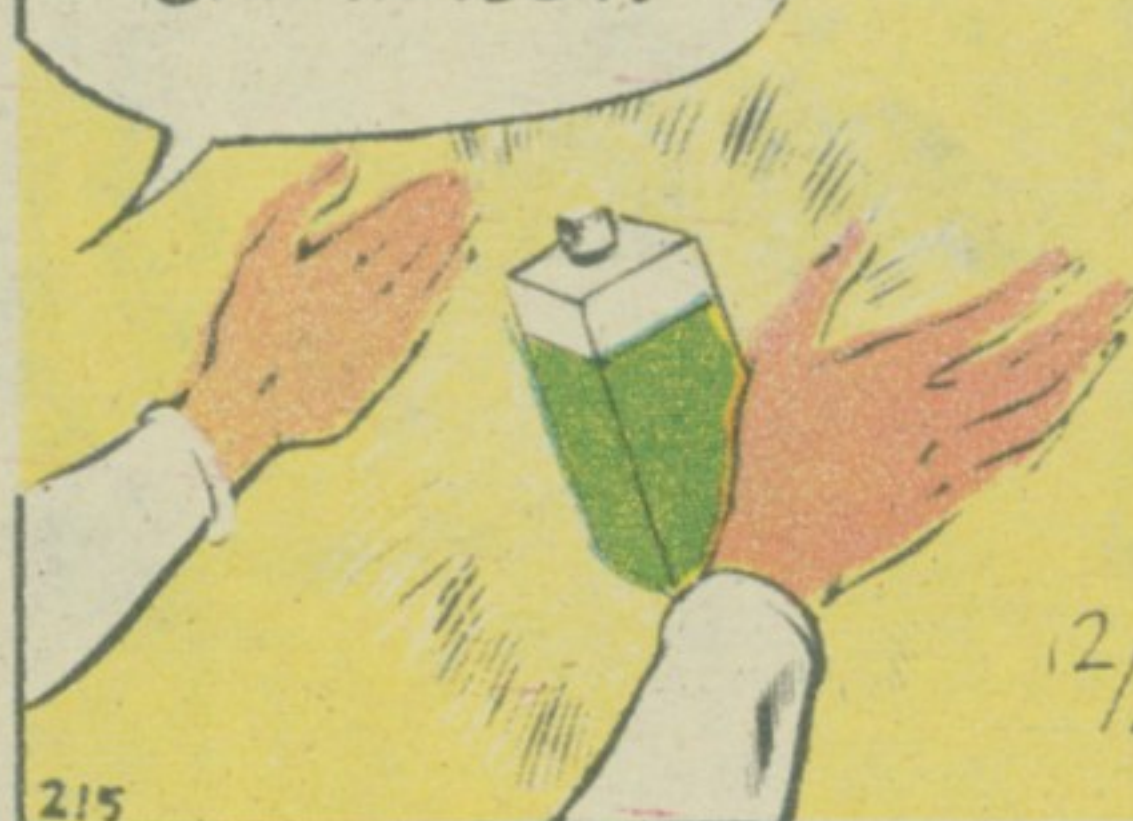

СТРАЖА!
ДРЖИТЕ ТУ
ЖЕНУ!

ПА ВИ СТЕ,
АДАМЕ, НЕ-
ПОВЕРЉИВИ
И ОД ОНОГ
ВАРВАРИНА ХИ-
МЕНА!

ОВА ЧАРОЛИЈА
БИ САМО УЛЕП-
ШАЛА ПРИНЦЕ-
ЗИН ЖИВОТ!

ПРИНЦЕЗО, МАЛО
КРЕМЕ КОЈА ЋЕ
ЗЕРИСАТИ
ТРАГОВЕ
ВРЕМЕНА!

ОВО МИ
НЕ МИРИШЕ
НА ДОБ-
РО!

MASTERS OF THE UNIVERSE

НОВЕ АВАНТУРЕ
ГОСПОДАРА СВЕМИРА

МАСТЕРСОВЦИ!

Ишла је нова СВЕСКА МАСТЕРСА. На СВИМ киосцима, као и сваког месеца авантуре Хи Мена, Орка, Скелетора и осталих ГОСПОДАРА СВЕМИРА.

КРЕНИТЕ С ЊИМА!

Женски састав „Cacadou Look” из Опатије потврђује другим албумом „Успаванка за Зороа” да чврсто стоји на својим лепим ногама. Десет нових песама у стилу су музике на њиховој првој плочи и чини се да осим новог продуцента Енглеза Теда Хајтона нису уводиле неке друге про-

мене. С тим се не слаже Тања Симић, бубњар у групи.

— Рекла бих да има више промена. За две године, колико је протекло од претходне плоче, имале смо довољно времена да пажљивије радимо. Кад смо припремале прву плочу „Тко мари за чари”, најважније нам је било што смо добиле уговор. Журиле смо да што прије опипамо винил у рукама. Сама могућност да радимо са продуцентом Тедом Хајтоном промијенила је наше критерије. Трудиле смо се да снимимо плочу иза које и он може стајати, а био је заинтересиран не само за нас већ и друге југославенске групе које су успјешне. Занимало га је да види како људи овдје дишу, али смо ипак цијелу плочу направиле на енглески начин. Са њим смо радиле ефектно, сваког дана пуних 14 сати. И тако 12 дана, све у жељи да то што боље испадне.

На свом првом албуму „Cacadou Look” обрадиле су стару песму Бадија Холија „It's So Easy” која се у њиховом препеву зове „Тако лако.” На овој плочи налази се обрада песме Брајана Ферија „Let's Stick Together” којој су дале назив „Крените са нама.”

— Волимо Брајана Ферија и „Roxi Music” па смо одлучиле да урадимо једну његову пјесму. Мало смо се плашиле да ће људи помислити како смо ми дјевојке које само обрађују туђе пјесме, али има ту довољно нашег материјала да се види да се не морамо ослањати на друге.

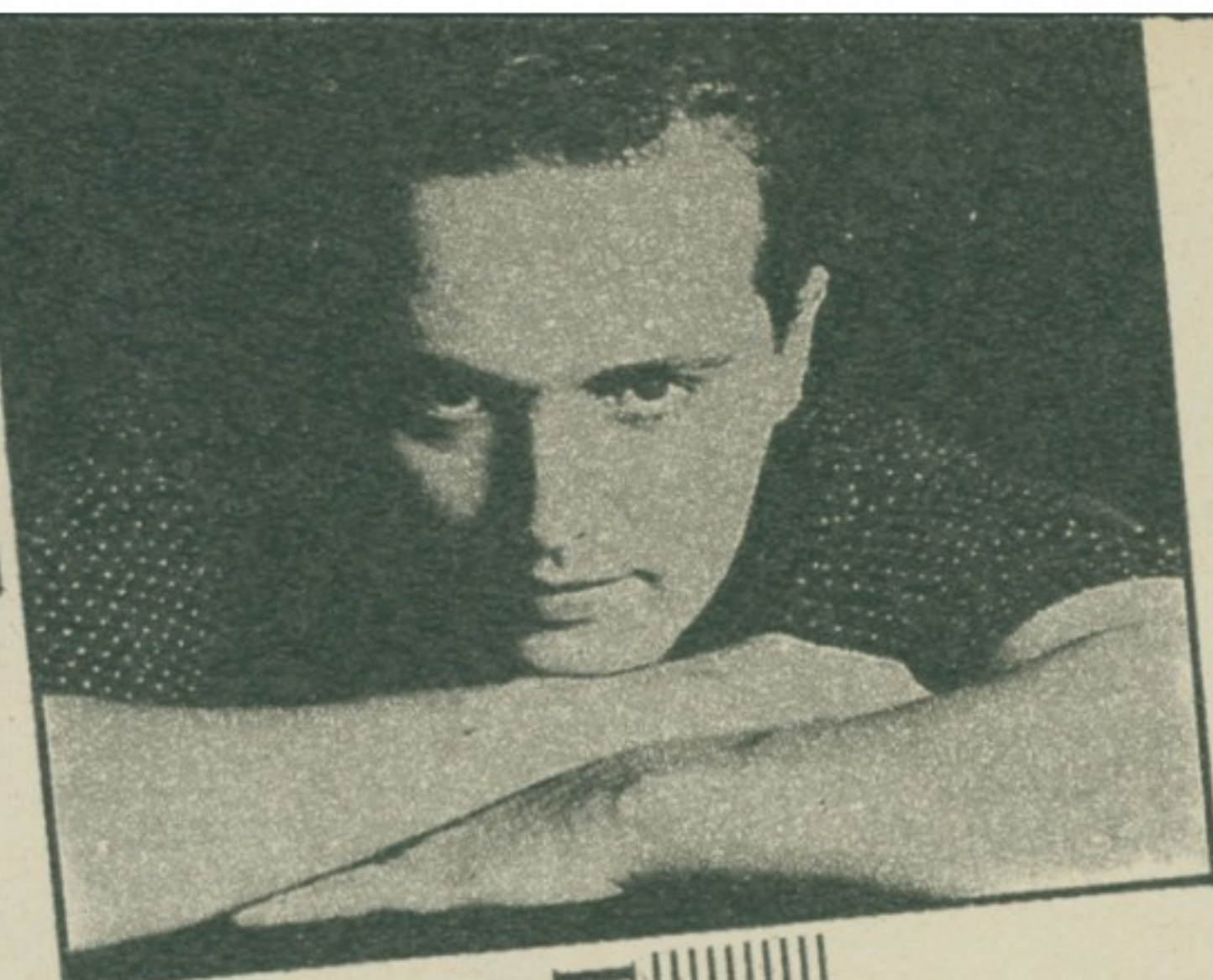
Наш однос према послу се измијенио. Више нема других ствари са стране, као што је био рад у бутицима и галеријама, испити и слично. Поред тога, сада је у све укључено пуно више људи, они раде на нашем имиџу, организацији концерта, тако да ћемо више свирати. Недавно смо поново ушле у студио и са истим продуцентом наново снимиле неколико пјесама на енглеском са којима ћемо покушати да се представимо Западу. Тед је, иначе, изузетно задовољан с оним што смо направили, иако смо имали релативно мало времена. Каже да никада у животу није снимио толико пјесама за тако мало времена. И ја сматрам да би то пуно боље испало да смо имале који дан више у студију. Не знамо шта можемо да направимо напољу, али у сваком случају — покушаћемо, ништа не можемо изгубити.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

— Не желим да певам глупости као што је „I Want Your Sex”, ја хоћу да певам о апартхејду. Марк Шо („Then Jerico”)

High time we made a stand
and shook up the views of the
common man
And the lovetrain rides from
coast to coast
D. J. 's the man we love the
most
Could you be, could you be
squeaky clean
And smash any hope of
democracy?
As the headline says you're
free to choose
There's egg on your face and
the mud on your shoes
One of these days they're
gonna call it blues

And anything is possible when
you're Sowing The Seeds Of
Love
Anything is possible - Sowing
the Seeds Of Love

I spy tears in their eyes
They look to the skies for
some kind of divine
intervention
Food goes to waste!

So nice to eat, so nice taste
Politician Grannie with your
high ideals
Have you no idea how the
Majority feels?
So without love and a promised
land

We're fools to the rules of a
Government plan
Kick out the Style! Bring back
the Jam!

Anything...
Sowing the Seeds
The birds and the bees
My girlfriend and me in love

Feel the pain
Talk about it

If you're a worried man - then
shout about it
Open hearts - feel about it
Open minds - think about it
Everyone - read about it
Everyone - scream about it
Read it in the books in the
crannies and the nooks there
are books to read
Mr England Sowing the Seeds
Of Love

Time to eat all your words
Swallow your pride
Open your eyes
Every minute of every hour -
"I Love a Sunflower"
And I believe in lovepower,
Love Power

Sowing the Seeds
An end to need
And the politics of Greed
With Love

Крајње је време да се
одлучимо и продрмамо
мишљење обичног човека
А воз љубави граби од
обале до обале
Диск-џокеј је човек кога
највише волимо
Можеш ли, можеш ли да
будеш потпуно чист
И да разбијеш сваку наду у
демократију?

Како насловне стране
говоре слободан си да
бираш

На твом лицу је јаје а на
ципелама блато
Једног од ових дана то ће
назвати тугом

А све је могуће када посејеш
семе љубави
Све је могуће - Посеј семе
љубави

Уходим сузе у њиховим
очима

Са неба ишчекују неку врсту

Божје помоћи

Храна пропада!

Тако добра за јело, тако

доброг укуса

Остарели политичари са

својим високим идеалима

Знаете ли шта већина мисли?

Без љубави и обећане земље

Ми смо луде које следе

правила државног плана

Одбаците стил! Вратите

збрку!

Све...

Птице и пчеле

Моја девојка и ја

заљубљени

Осети бол

Причај о њему

Ако си забринут - викни о

томе

Отворена срца - осети их

Отворене свести -

размишљај о њима

Сви - читајте о томе

Сви - вриштите о томе

Читајте о томе у књигама, у

скровиштима у угловима су

књиге за читање

Госпођо, Енглеска, посеј

семе љубави

Време је да поједеш све

своје речи

Прогутај понос

Отвори очи

Сваког минута сваког сата

- „Ја волим сунцокрет“

И верујем у моћ љубави,

Моћ љубави

Сејући семе

Време је за крај

Политичару Грамзивости

С љубављу

ПОСЕЈ СЕМЕ ЉУБАВИ

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

Текст и музика: Orzabal i Smit
Изводе: „Tears For Fears“

МУЗИЧКА ПОШТА

✉ Драги Забавниче,
Молила бих те да ми кажеш где
може да се купи нова плоча Кајли Миноуг
„Enjou Yourself“?

Мирјана из Београда

После првог албума Кајли Миноуг је
снимила један заједнички са Џејсоном
Донованом, а затим објавила плочу за ко-
ју питаш. Лицензно издање плоче код нас

се појавило половином новембра прошле
године, тако да можеш да је нађеш у сва-
кој боље снабдевеној продавници плоча.

✉ Здраво Забавниче,
Занима ме где могу да набавим
књигу Мајкла Џексона на енглеском. И
друго, имам само његову касету „Bad“ а
не знам где да купим оне раније сним-
љене?

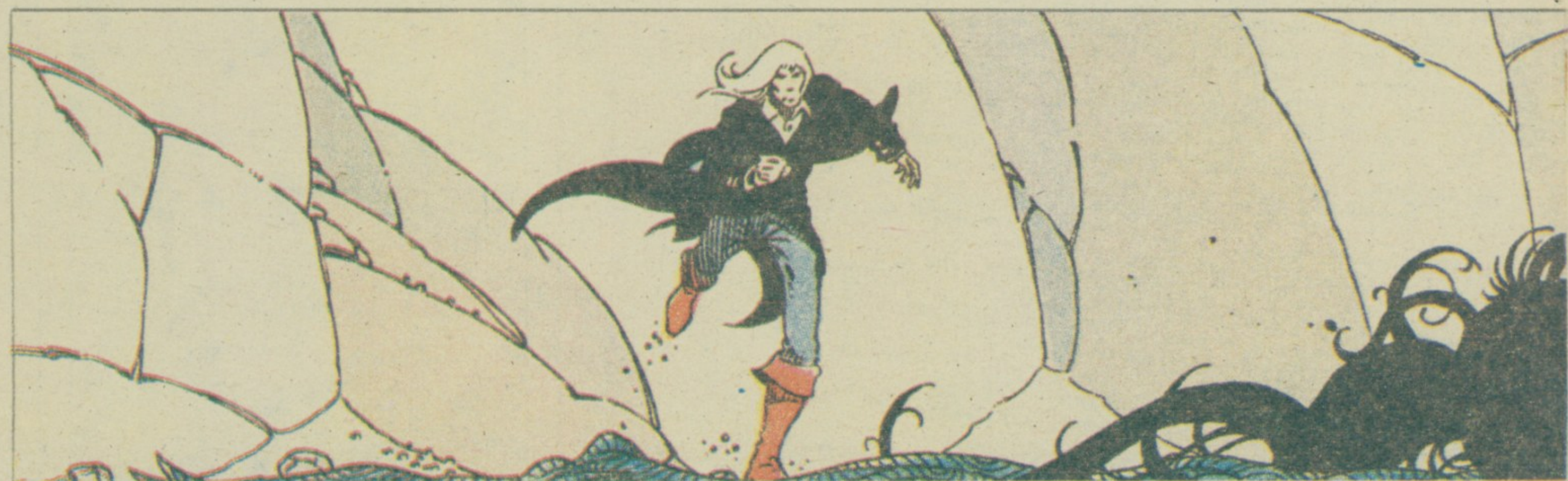
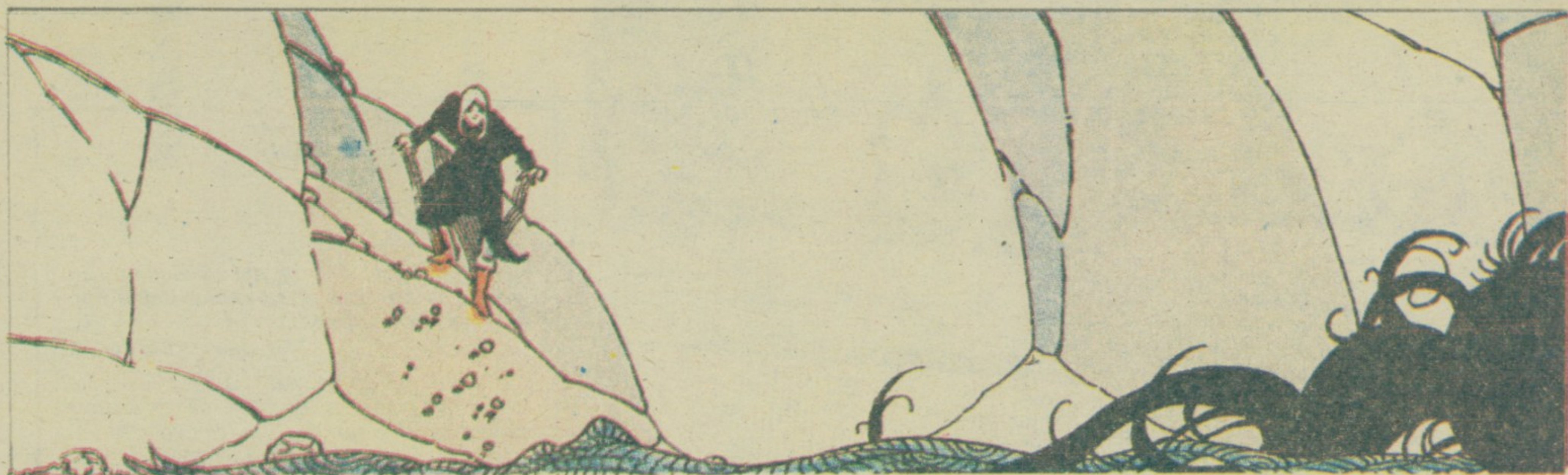
Вероника из Ниша

За биографију Мајкла Џексона „Moon-
walking“ занима се више читалаца. Про-
шлог лета могла је да се купи у књижара-
ма „Просвете“, али до сада је цео увезе-
ни тираж распродат. Како су нас обавес-
тили, мала је могућност да ће се ова књи-
га поново појавити код нас. Што се тиче
плоча које је Џексон снимио пре албума
„Bad“, ни њих више нема у продаји, тако
да је једино решење да их потражиш пре-
ко огласа у музичким новинама.

✉ Драги Забавниче,
Волела бих да сазнам где се тре-
нутно налази Чонта, вођа некадашње
панк групе Пекиншка патка.

Тања, Нови Београд

Чонта се потпуно повукао из света му-
зике, а престао је да ради као наставник
што му је било основно занимање док је
свирао панк. Тренутно су му главна прео-
купација компјутери које храни подацима
у једној новосадској фирми.

Десило се то пре две године и ја данас сматрам себе за богатог човека. Свакодневна шетња одвела ме је кроз градски парк где сам, изненада, зачуо повик за помоћ. Пажњу ми је одмах привукла река. Опазио сам некога у води, очигледно у великој невољи.

Осврнуо сам се око себе у нади да ћу угледати некога млађег ко би могао да прискочи, али на видiku није било живе душе. Није ми преостало ништа друго него да скинем капут, изујем ципеле и скочим у воду.

У неколико замаха стигао сам до угрожене јединке. Био је мален, лаган, слушао је сваки мој савет тако да сам га без већих тешкоћа довукао натраг до обале.

Кад смо се нашли на чврстом тлу, он је устао, стресао воду са себе, а онда се исцерио.

– Малчице сте престари за овакве ствари, је л'да? – рекао је.

Сложио сам се.

– Јесте ли добро?

Климнуо је главом. Чинило се да је морао учинити извесан напор да се не закикоће.

– Но, но, изгледа да сте ми спасли живот. Због тога, захваљујући моћима којима сам обдарен, спреман сам да вам испуним...

Застао је да види израз мог лица.

– ...три жеље.

Проучавао сам га. Нема сумње, био је чудан мали човек. Старост је тешко могла да му се одреди мада је одавао утисак да је провео поприлично времена на Земљи.

А онда сам се осмехнуо. Све ми је постало јасно. Неки телевизијски продуцент унајмио је овог малог чову да се баци у воду да би га

спасао неки пролазник који ништа не слуги и од кога ће затим бити затражено да изрази три своје жеље – а све то за забаву телевизијских гледалаца.

Кришом сам бацио поглед десно и лево. Где су биле сакривене ТВ камере? Мора да постоји неки телефото објектив, уперен у мене а сигурно је и микрофон негде у близини.

Колико је људи посматрало овај програм? Иди ће ствар, можда, бити снимљена на видео траци? Вероватно ово последње. Шта су ти људи могли да очекују да ће бити моја прва жеља? По свој прилици неувиђено тражење новца.

Не, размишљао сам, не смем да доведем себе у неприлику да будем толико провидан. Морам зажелети нешто друго. Речимо, здравље и срећу за читав свет? Да, то је то. Малчице претенциозно, можда, али оставиће добар утисак.

Међутим, одлучио сам да најпре убацим нешто хумора у све то да бих показао ТВ публици да нисам звекан који озбиљно схвата понуду од три жеље.

Заузевши седећи положај на трави, почео сам да навлачим ципеле преко влажних чарапа.

– Па, за почетак – рекао сам, осмехнувши се доброћудно малом човеку – желим да будем сув.

Тек кад сам завршио везивање друге пертле, схватио сам истину. Био сам сув. Потпуно сув.

Затрептао сам. Јесам ли спавао? Сањао? Или је постојала извесна могућност да...

ТРЕЋА ЖЕЉА

Зурио сам у малог човека. – Колико дуго већ изводите ову представу дављења и испуњавања три жеље?

– Више од пет стотина година.

Покушао сам са другим питањем.

– Претпоставимо, само претпоставимо, да ја зажелим милион долара. Хоћу ли стварно добити новац?

– Па, наравно.

– Ипак, зар се не би испоставило да су посредни новчаници Конфедерације? Или фалсификоване? Или украдене? Другим речима, могао бих да навучем на себе све могуће неприлике, зар не? И зар није тачно да је свако коме је било када неки мали човек попут вас испунио три жеље завршио горе него када је почео?

Уследило је кикотање.

– Кад изразите жеље, морате да будете одређени. Веома одређени. Веома одређени. Иначе, могло би доћи до малог неспоразума. А сад да чујемо која је ваша друга жеља?

– Размишљајам.

ФАНТАСТИКА

НАУЧНА

Уређује
др Зоран Живковић
ЦЕК РИЧИ

Слегнуо је раменима. – Не морате да журите. Ја ћу бити с вама док не изразите све три жеље. Правила игре, знате.

Почео сам да корачам. Упола сам очекивао, упола се надао да ће ми неко довикнути да се не смем удаљавати ван домашаја камере.

Нико то није учинио.

Мали човек је цупкао и скакутао поред мене. Питао сам се шта би неки пролазник помислио видећи нас двојицу, али мали човек се само смејућио. – Нико сем вас не може да ме види. За сваког другог ви сте потпуно сами.

Продужио сам одлучно до свог стана. Мали човек уопште није био задивљен његовом величином и намештајем.

– Замислите само шта бисте могли да урадите са пар милиона долара – рекао је. Посматрао ме је како вешам сако о чивилук. – Или, шта мислите о младости? Зар не желите да поново будете млади?

Поново млад?

Било је то велико искушење. Али, колико бих младости добио? Да ли би ме претворио у бебу коју држе у наручју? Или сироче без родитеља? Да ли бих био болешљив или толико неупадљив да ме нико не би усвојио? А можда би ме усвојили грешни људи? Да ли бих био лишен правилног родитељског надзора или постао малолетни деликвент кад по-

одрастем? Да ли би то водило у неки озбиљнији криминал? Боравак у затвору до краја новог живота?

Осетио сам како се помало знојим. Било је толико непријатних могућности. Ако бих заиста пожелео младост, морао бих да будем

потпуно одређен шта под тим подразумевам. Мала омашка – и нашао бих се у ужасној ситуацији.

– Кажите ми – рекао сам опрезно – да ли је ико икада успео да вас надмудри у погледу тих жеља?

Благо се осмехнуо, испитивачки загледао у мој телевизор и укључио га.

– Не ради – рекао је.

Држао је једну руку изнад апарата. – Можда се олабавила нека жица. Ако га само мало јаче куцнем...

– Желео бих да је тако једноставно, али електронска цев је...

Спретно је лупнуо апарат са стране. Јасна и савршена слика блеснула је на екрану.

Закикотао се. – А сад да чујемо која је ваша трећа жеља?

Затворио сам очи. Управо сам проћердао своју другу жељу. Заправо, преваром навучен на то. Преостала ми је само још једна жеља.

Отворио сам очи. – Тренутак, молим. Пре него што кренемо даље утврдимо једно правило. Нећу да ми се трећа жеља омакне с језика у неком тренутку неопрезности или да је промрљам док спавам. Кад изразим ту трећу жељу, она ће бити изречена на апсолутно званичан и прописан начин. Казаћу: „Ја, Ендрју Х. Микер, при чистој свести, овим изјављујем да желим...“ Сложио се с тим. – Врло добро. А која је ваша трећа жеља?

– Морам још да размислим.

Младост? Да поново проживим свој живот?

Са истим генима? Истим хромозомима? Да стварно пожелим да поново проживим свој живот, ако би се показало да је он у суштини исти као онај који сам до сада живео?

Никада се нисам женио. Рођаци које сам имао били су незаинтересовани за мене. Одлазио бих у канцеларију сваког радног дана и један дан био би као ма који други током последњих тридесет година. Враћао бих се у свој тихи стан, решавао шаховске проблеме, гледао телевизију или читао.

Стојећи поред телевизора, мали човек ме је погледао.

– Дакле?

Уздахнуо сам. – Нешто страшно би се десило ако бих изразио своју трећу жељу, зар не?

Изгледао је као невинашце.

– Нешто страшно? Кад сам вам осушио одећу, није се десило ништа страшно. Ни кад сам вам поправио телевизор.

– Али, то су биле безначајне жеље, и ви то знате. Сада чекате моју трећу жељу и спрема-те се да ме упропастите.

Прикрио је осмех и окренуо се према телевизору да гледа репризу филма „Волим Лу-си“.

Да, протекле су две године откако је мали човек ушао у мој живот. Од тада се испоставило да је он страствен ТВ гледалац, врстан шахиста и ведар пратилац у мојим шетњама.

Још нисам изразио своју трећу жељу. Никада и нећу, наравно.

На крају, сада имам оно што ми је недостајало читавог живота.

Једног доброг пријатеља.

Г. В.

Пише: Елизабета Лукић

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ

ОД 9. ДО 15. ФЕБРУАРА

ОВАН (21. 3 – 20. 4)

Имаћеш лош дан у школи 9. фебруара, зато покушај да се добро припремиш како на самом почетку полугодишта не би зарадио неку лошу оцену. Добићеш мало већу суму новца, искористи га паметно јер су мале шансе да се оваква прилика брзо понови. Везе са симпатијом су „замрзнуте“ због твог хладног понашања и незаинтересованости. Леп дан: 10.

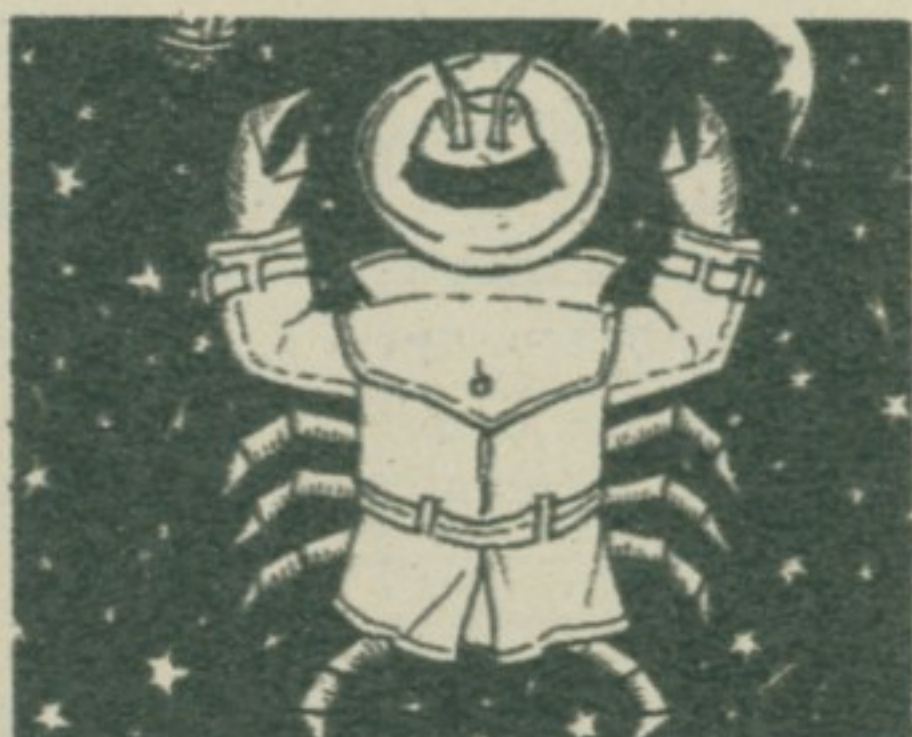

БИК (21. 4 – 20. 5)

Пријаће ти пажња родитеља за време викенда и жеља да ти помогну у решавању једног важног питања. У школи те чека мало непријатно изненађење, тешко ћеш успети да се извучеш на часу математике (или сродног предмета). Симпатија је мало забринута. Изгледа да ти је све важније од ње! Да ли је заиста тако?

БЛИЗАНЦИ (21. 5 – 21. 6)

Нема ни трага твом оптимизму само зато што ниси у елементу, не полази ти за руком да освајаш и шармираш на уобичајени начин. У школи ћеш бити првак, добићеш добру оцену и то ће ти бар накратко поправити расположење. Љубавно поље ти је потпуно празно, постоји само могућност да својој симпатији направиш љубоморну сцену. Буди пажљив 9, прети ти повреда због трапавости.

РАК (22. 6 – 22. 7)

Твоја веза са симпатијом је прилично несигурна, пошто не прихваташ никакве грешке, покушај бар да савладаш бес. У школи неће бити значајних промена. Мали сукоб са мајком могао би да прелије чашу и потпуно те избаци из такта. Не упуштај се у велике расправе, није време за то. Облачи се добро да би избегао прехладу.

ЛАВ (23. 7. – 23. 8)

Бићеш врло осетљивог здравља па би било пожељно да се чуваш наглих промена температуре и већих физичких напора. У школи ћеш имати сјајне дане од 12. до 15. На љубавном пољу биће малих изненађења, симпатија ће покушати да те задиви. Покажи своја осећања, лепше ћеш се осећати.

ДЕВИЦА (24. 8 – 22. 9)

Желиш да се докажеш пред симпатијом јер ти се чини да су кола кренула низбрдо. Сигурност у себе и своје квалитете говориће много више од сваког покушаја да изиграваш надмену особу. То ниси ти, а она ће то знати. У школи ће и даље све бити у најбољем реду. Открићеш да ти је особа у знаку Шкорпиона прави пријатељ. Џепарац ће и даље бити испод твог очекивања.

ВАГА (23. 9 – 22. 10)

Бићеш у неприлици због напетих односа у кући. Настој да на време спречиш скандал 9. или 10. тако што ћеш своје игре оставити за неки други пут. Поново ћеш моћи да успоставиш лепе односе са симпатијом, уживаћеш у пријатном разговору о темама које те занимају. У школи без промена.

	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
Матерњи језик	□	☆	△	○	△	☆	□	△	☆	×	□	△
Математика	△	□	○	☆	□	○	△	□	△	☆	○	□
Страни језик	○	☆	□	△	☆	□	☆	○	□	△	☆	△
Уметност	☆	△	□	○	□	△	○	☆	△	□	△	☆
Историја	○	☆	△	□	△	☆	△	○	□	△	□	△
Географија	☆	○	☆	△	□	○	□	△	☆	○	△	□
Друштвене науке	□	△	□	☆	○	☆	△	○	□	☆	○	☆
Физика	△	□	☆	○	□	△	○	△	☆	○	△	□
Хемија	○	△	△	☆	○	□	☆	□	△	□	☆	○
Биологија	△	□	☆	○	☆	△	□	△	○	☆	○	□
Техничке науке	□	△	□	△	○	☆	△	□	△	○	☆	△

☆ – Звезде су ти врло наклоњене (5), □ – Нећеш заблистати (4), △ – Извући ћеш се (3), ○ – Имаш мале шансе (2), × – Лоше ти се пише (1)

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

ШКОРПИОН (23. 10 – 22. 11)

Ситна непажња или бахато понашање могу у школи да ти створе велику непријатност. Крајем недеље имаћеш занимљиве планове о освајању једне Водолије. Пажљиво припреми терен јер се не слаже најбоље са твојим знаком. Избегавај вожњу (санке, скејт, клизальке...) 9. фебруара!

СТРЕЛАЦ (23. 11 – 21. 12)

Звезде ти неће бити наклоњене ако правиш неку комбинацију с парам. Клима је неповољна, зато покушај да одложиш овај план. Пријатно ћеш се осећати са својим пријатељима преко викенда. Немој да пропустиш седељку на коју ће те позвати, биће лудо. У школи је на помолу побољшање, моћи ћеш с лакоћом да се избориш за високу оцену из математике или физике.

ЈАРАЦ (22. 12 – 20. 1)

Осећаш се глупо, учиниће ти се да су узалудни твоји напори да освојиш особу која ти се допада. Користиш погрешну методу, показујеш незаинтересованост очекујући да ће је то привући. Покажи свој шарм, уштедећеш много труда и времена. Преко викенда не треба да предузимаш ниједан важан корак, нећеш бити у елементу. Не обраћај пажњу на провоцирање једног Овна, „блефира“ да зна твоју тајну.

ВОДОЛИЈА (21. 1 – 19. 2)

Поново ћеш пожелети да се вратиш „међу људе“, досадиће ти усамљеност. Лепо ћеш се осећати у друштву и пријатном ћаскању са пријатељима. Твоја тајна симпатија послаће ти неку поруку преко погрешне особе којој не треба да откриваш своја осећања. У школи ће бити супер, само треба да будеш оно што заиста јеси, нема потребе да истичеш своју надмоћ у односу на другове.

РИБЕ (20. 2 – 20. 3)

Осећаћеш се сјајно преко викенда, твој таленат да повремено задивиш пријатеље блистаће у пуном

сјају. Један Рак посматра те из прикрајка и размишља како да ти приђе. Охрабри га, знаш да се стиди и плаши „корпе“. У школи ћеш имати муке са друштвеним наукама, припреми се добро 13.

Илустровала: Драгана Јовчић

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

Код ове укрштенице сами уписујете црна поља. Колики је њихов број у поједином реду означава број у загради.

ВОДОРАВНО: 1. Император – Тровање крви – Симбол радона (2), 2. Име совјетске клизачице Родњине – Врста морског рака (мн.) (1), 3. Национално одело старих Римљана – Легендарни спартански краљ (1), 5. Видите цртеж! – Ознака за гаус (1), 6. Ауто-ознака за Мостар – Поливинил-ацетат (скр.) (1), 7. Херцеговац – Симбол ербијума (1), 8. Клатна; њихалице (0), 9. Холандски фудбалски клуб (1), 10. Девојка – Ознака за ампер (1), 11. Врста гостионице у Турској (0).

УСПРАВНО: 1. Навод (0), 2. Пријатан мирис (0), 3. Каналчић за отицање воде (0), 4. Мограњи (1), 5. Ауто-ознака за Сарајево – Двадесет друго и 28. слово азбуке (1), 6. Ознака за електрон – Минут (скр.) (1), 7. Људи истог презимена (0), 8. Болница на климатски повољном месту (0), 9. Провинција у италијанској покрајини Тоскани – Амерички писац, Џон Хенри (1), 10. Планина у Грчкој, седиште богова по веровању старих Грка – Неотуђиви део иметка код Хецегаваца (2), 11. Кратко рзање – Део Велике Британије – Ознака за енергију (2), 12. Река у Северној Америци са чувеним водопадима – Коњ у народној песми (1).

●	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												

СЛОМЉЕН БОКАЛ

Само једно парче је одломљено са овог бокала. Које?

РЕШЕЊА НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

НИКО НИКОГ НЕ

РАЗУМЕ

Садашња ТВ гужва личи помало на ону из легенде о Вавилонској кули. После Великог потопа Нојеви потомци покушали су да саграде кулу до неба, али ништа нису могли да учине јер су престали да разумеју једни друге. Љутити Бог казнио је градитеље тако што им је „помешао језике“ и натерао их, како би се то стручно рекло, да усвоје различите језичке стандарде.

А ко је нама крив за бесмислен ТВ хаос који данас влада нашом планетом?

Корени велике збрке сежу у време после другог светског рата кад је постојала искључиво црно-бела телевизија и то углавном „локална“. Тешко да је тада ико могао да замисли до којих ће се огромних размера развити телевизијска мрежа у свету и каква ће озбиљна препрека за размену програма бити постојање више телевизијских стандарда.

Американци без везе са остатком света

Али, откуд сад 11 система кад се обично помињу само три: амерички ЕН-Ти-Ес-Си: (NTSC), западнонемачки ПАЛ (PAL) и француско-совјетски СЕКАМ (SECAM). Да би обичан човек схватио у чему се разликују и зашто су „без везе“ једни са другима (то се стручно каже инкопатибилни – неуклопиви) мора имати бар основну представу о природи ТВ сигнала, нарочито његовом спектру.

Електрични сигнал који се у етар емитује помоћу предајника и стиже у наш телевизор преко антене збир је бескрајног броја саставних делова различитих фреквенци које све заједно чине тзв. спектар сигнала. Његова је прва одлика да се ти саставни делови непрекидно мењају – постају јачи, други слабији, трећи ишчежавају да би се убрзо поново појавили. Све се ово одвија тако брзо да се у делићу секунде сли-

ка може променити. У спектру је забележена слика коју је у одређеном тренутку видела телекамера и баш захваљујући брзом смењивању спектра електронски блокови телевизора извлаче неопходну информацију и претварају је у покретну слику.

Предајник који емитује телевизијски сигнал може, ради јасноће, да се упоређи с пијанистом који брзо пребира по диркама извлачећи из инструмента читав спектар звукова различите фреквенце. При том, међутим, било шта да свира, звуци не могу да пређу границу клавијатуре – спектар звучног сигнала ограничен је, у том случају, са две граничне фреквенце, два звука, најнижим (нискофреквентним) и највишим. А цео фреквентни распон између њих назива се дијапазон фреквенце и може се израчунати врло једноставно: ако, на пример, најнижи звук (крајња лева дирка) има фреквенцу од 200 Hz, а највиши (крајња десна) 4000 Hz, дијапазон фреквенце износи 3800 Hz и сл.

Што се телевизијског сигнала у боји тиче, он је још сложенији. Његов спектар није одређен само строгим фреквенцијским границама, већ му се сигнал састоји од неколико самосталних сигнала од којих сваки живи својим животом. Најважнија су следећа четири:

1. Основни (сјајносни) сигнал од кога настаје основна црно-бела слика и захваљујући коме се програм у боји може гледати на црно-белим телевизорима, наравно без боје. Од овог сигнала ствара се црно-бела слика и на екрану телевизора у боји кад му се, рецимо, поквари блок за боју.

2. и 3. Два сигнала за боју. Најпростије речено, захваљујући њима боји се црно-бела слика и на екрану се појављује вишебојна.

4. Сигнал тона који се, као и код црно-беле телевизије, емитује одвојеним предајником, али улази у заједнички спектар ТВ сигнала.

Тренутно у свету има 11 система телевизије у боји што врло компликује међународну размену програма. Може ли се овај хаос избећи бар у будућем систему тзв. високе дефиниције који незадрживо осваја свет?

Телевизијски предајници истовремено емитују сва ова четири сигнала, па предајна ТВ станица може, у ствари, да се упоређи не више с једним пијанистом већ, у најмању руку, с квинтетом у коме сваки од четири музичара, изводи свој део и даје свој допринос укупном звуку. Системи ПАЛ, СЕКАМ и NTSC разликују се само по томе на који је начин у сигнаlima за боје кодирана информација о бојењу слике. Три система су у ствари три различите шифре (кода) и за сваку од њих потребан је одређен декодер (читач шифре) електронски блок који из општег спектра може да издвоји и дешифрује сигнале за боју. И зато, кад се програм снимљен у систему СЕКАМ прима на апарату подешеном за систем ПАЛ, слика је ту, али без боје (тако у Војводини „хватају“ совјетски програм) док се амерички NTSC, најстарији од три система, уопште не може видети ни на PAL-у ни на SEKAM-у. У том случају за примање или преснимивање потребни су скупи уређаји, тзв. претварачи стандарда.

Снимање исто – пренос другачији

У нашој земљи телевизија у боји користи ПАЛ систем и наши телевизори имају ПАЛ декодере. У неке нове моделе уграђује се и СЕКАМ декодер тако да њихови власници могу да прате и програм у боји неких земаља које имају систем СЕКАМ. Међутим, само мањи број држава – што се може видети на нашој карти – има више подврста СЕКАМ-а или подваријанти ПАЛ-а. Јер, у оквиру три основна система снимања телевизијског програма постоје различити системи преноса сигнала (предајник – пријемник) тако да је данас у свету озакоњено 9 телевизијских стандарда који се обележавају латиничним словима В, D, G, H, I, K, K1, L, M. Било их је и више, али су два већ укинута: А са бројем хоризонталних линија 405 (почетни, енглески, направљен 30-тих година и тек недавно напуштен) и Е са бројем линија 819.

Сваки од ових стандарда В, D, G, итд. може у принципу да се примени за преношење слике у боји по било ком од три система за бојену телевизију (ПАЛ, СЕКАМ, NTSC), то јест, у принципу је могућно 30 различитих комбинација: В-PAL, В-SECAM, D-PAL, D-SECAM, D-NTSC итд. Срећом, ово се у пракси не користи, али већ и 11 постојећих варијанти на нашој карти превише је сложено и скупо.

Кад купимо амерички програм, рецимо утакмицу из професионалне кошаркашке лиге, она мора да се пресними (конвертује) да би могла да се приказује.

Састанак о линијама

Крајем јануара ове године група међународних стручњака окупила се у Женеви да припреми важан скуп – Ванредни састанак телевизијске комисије Међународног консултативног комитета за радио који ће бити посвећен

ЗА ОНЕ КОЈИ ЖЕЛЕ ДА ЗНАЈУ ВИШЕ

Не бисмо детаљно о разликама у предајницима и пријемницима, јер то захтева високо знање, али за најрадозналије ево најважнијих тачака у којима се ови стандарди разликују.

Број линија (625 или 525. Што је више линија, слика је оштрија, квалитетнија).

Фреквенца промене полукадрова (један од њих формира парне, други непарне линије).

Поларитет модулације видеосигнала (код негативне модулације најтамнијој тачки слике одговара најјачи сигнал, црно, а најсветлијој најслабији сигнал. Код позитивне модулације је обротно и зато ће телевизор, ако је подешен за један облик модулације, примати предајник с другим обликом модулације као негатив. Од свих СЕКАМ варијанти један једини стандард с негативном модулацијом је L СЕКАМ који се примењује само у Француској, Луксембургу и Монаку).

Фреквентно растојање између носећих фреквенци слике звука (оне не носе никакву информацију али на њима се базирају сви сигнали неопходни за емитовање).

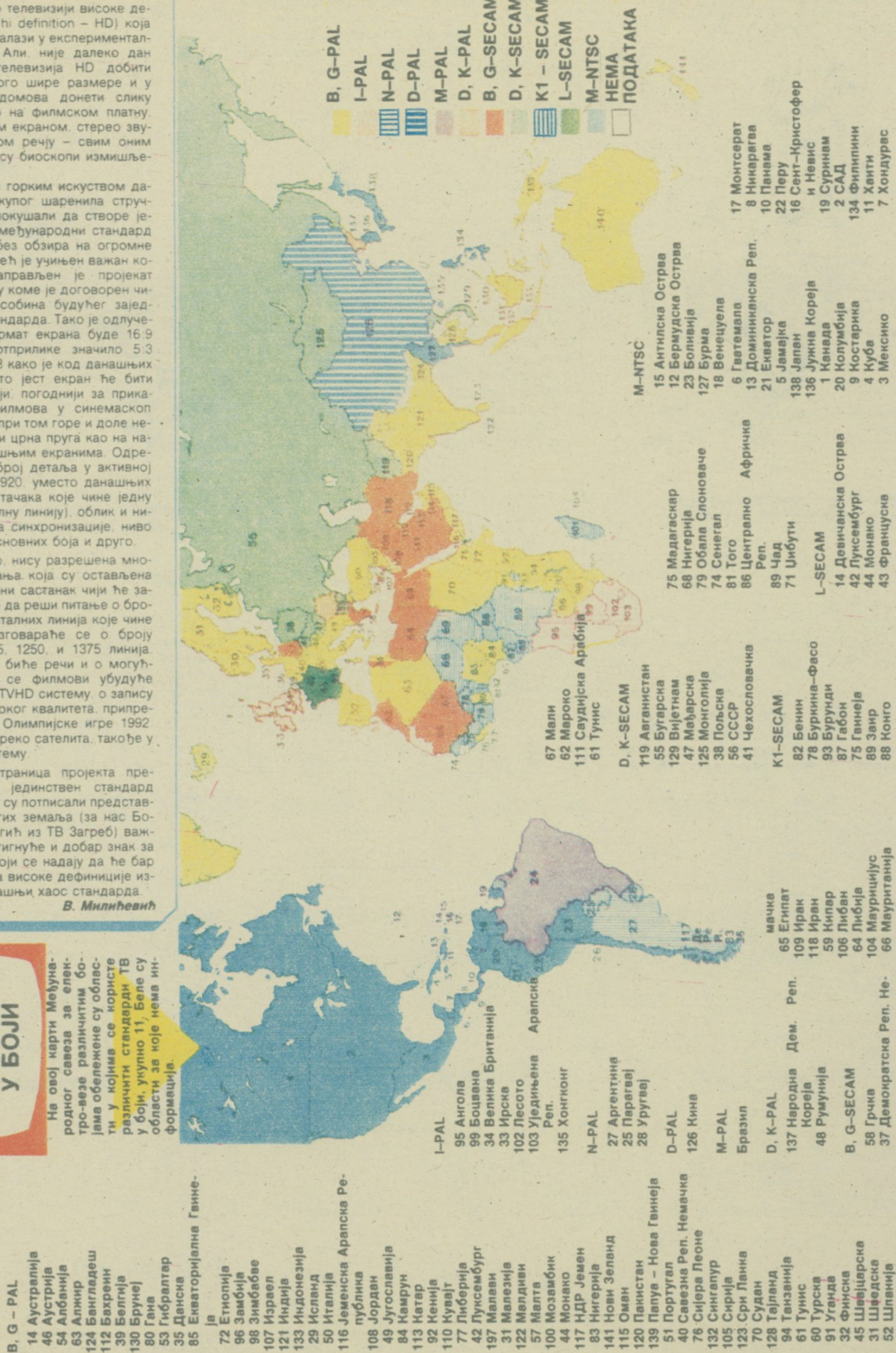
Бочне зоне фреквенце (оне носе читаву информацију, једна о слици, друга о звуку. Свака се „рађа“ у пару, али се једна брише филтерима да би се смањила гужва у етеру).

Фреквенцијски опсег ТВ канала (комплетан фреквенцијски распон једног канала).

Додатни сигнали за боју (и они су, као и сами сигнали за боју, врло вешто придодати у основни сигнал и при том му нимало не сметају иако се са њим налазе у истом фреквентном опсегу. Узгред, СЕКАМ има две додатне фреквенце за сигнал у боји, а PAL и NTSC – један).

СИСТЕМИ ТЕЛЕВИЗИЈЕ У БОЈИ

На овој карти Међународног савеза за електронике различитим бојама обележене су области у којима се користе различити стандарди ТВ у боји, укупно 11. Беле су области за које нема информација.

В. Милићев

Уређује: **Диего Варагић**

Два водича - другарице из Ковачице

Где можемо да упишемо школу за туристичке водиче?

МИРА И НАТАША
Ковачица

Ако имате најмање завршену средњу стручну школу, било које струке, и добро знате неки од страних језика, јавите се **Снежани Штетић**, референту у ООУР-у за

туристичке науке Природно-математичког факултета у Београду, Јагићева 5. Преко телефона 011/450-186 добићете и сва друга обавештења и неопходна упутства око уписа.

Музика тела - „a capella”

Већ дуже време убеђујем колеге с посла да је песма коју изводи Боби Мекфериен „Don't Worry, Be Happy” (Не секирај се, буди срећан) снимљена без музичких инструмената. Да ли сам у праву?

БРАНКО РАКИЋ
Беоцин

Ова песма је заиста снимљена без иједног музичког инструмента. Све што звучи као музичка пратња резултат је савршеног подражавања одређених звукова које постиже сам извођач - сопственим гласом, али и снимањем на више канала. Овакав начин извођења није ништа ново, а термин под којим је у музици познат гласи: „а капела”.

Зини - да видим какав си!

Имам један кваран зуб, а не смем да идем зубару. Шта да радим?

КАЋА
Београд

Страх од зубара је, најчешће, само изговор... Уста и зуби су огледало

здравља и више ствар хигијене и васпитања него храбрости. Зато не оклевај! Што чешће идеш зубару, то ће ти он, стварно, бити мање потребан.

Пут до центра

Недавно сам хтела да купим неке књиге од „Издавачко-истраживачког центра омладине Србије”, али нисам успела да нађем њихову адресу или телефон.

ЈАДРАНКА
41214 Велико Трговиште

Адреса је: Хо Ши Минова 27, Нови Београд. Тел. 011/135-804.

Pozdrav Redakciji Zabavnika!

Nas nekolicina smo odlučili da zajedno uplovimo u vode devete umetnosti, pa smo se organizovali u jednu grupu koju smo nazvali "Redakcija M2". Voleli bismo kada bi nam se javili i drugi mladi neafirmisani autori stripa iz Novog Sada i bliže okoline kako bismo razmenjivali iskustva. Bilo bi nam vrlo drago kada bi nam se javio i neki scenarista, jer nam oni posebno nedostaju.

Možete nam se javiti na telefon: 612-489.

ВЕЉКО ДАМЈАНОВИЋ & РМ2

21000 Novi Sad

Београдски кеј 29

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Наташа Станојевић, Аксентија Мародића 43 I улаз, 24000 Суботица – 14 година, воли рок музику, дописивање, сакупља постере.

Јасна Матијевић, Листопадска 66, 41000 Загреб – 14 година, воли музику, спорт и све што воле млади.

Биљана Икономова, Љубљанска Б-3 II/6, 91000 Скопје – сакупља постере, украсна писма и налепнице.

Драгана Бакша, Браће Грбића 132, 85347 Игало – 11 година, сакупља значке и сличице „Животињско царство“.

Зорица Николић, Ритска 15, 19320 Кладово, – 15 година, воли музику, сакупља марке и постере.

Мира Ичелић, Церова, 31230 Ариље – 14 година, сакупља постере.

Снежана Дожудић, Димитрија Туцовића 24, 11000 Београд – 13 година, воли животиње и дружење.

Драгана Ковач, Ђуре Цвеића 11а, 26300 Вршац – 14 година, воли да слуша Бориса Новковића, навија за Црвену звезду.

Милка Кљаић, Крајишка 38, 44000 Сисак – 14 година, сакупља постере.

Ивана Стојиљковић, Топличког партизанског одреда 66, 18000 Ниш – 12 година, сакупља постере.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

БЕЛА УКРШТЕНИЦА: цар, сепса, рн, Ирина, рарози, тога, Менелај, амортизација, Талични Том, г, мо, пва, еро, ер, њихала, ајакс, цура, а, имарет.

СЛОМЉЕН БОКАЛ: број 6.

РЕШЕЊЕ КВИЗА „ДА ЛИ У ВАМА ЧУЧИ НАУЧНИК“:

1. б; 2. б; 3. ц; 4. б; 5. а; 6. а; 7. ц; 8. ц; 9. а.
Сматрали смо да треба дати објашњење само за питање број 2: Успорењу Земљине ротације одговара продужење дана за око 60 секунди на 100 година. Даљим рачунањем добијамо 34,7 дана и, када то додамо садашњем броју дана у години (365), добијамо да је пре 500 милиона година Земљина година имала 399,7 дана, односно приближно 400 дана.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1989

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Минових

В. д. главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљаић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Славољуб Кеџић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Милединовић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Мишић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 26 динара, тромесечна 78 динара, полугодишња 156 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 52 динара, тромесечна 156 динара, полугодишња 312 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ – ПРЕТПЛАТА ЗА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	26.-
СР НЕМАЧКА	DEM	45.-
ШВЕДСКА	SEK	162.-
ФРАНЦУСКА	FRF	153.-
ШВАЈЦАРСКА	CHF	40.-

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика“ код „ИНВЕСТБАНКЕ“ – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257300-

-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

* ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

Коњи – у слици и речи

Волим коње, па ме занима да ли у Југославији излази неки часопис посвећен само овим лепим животињама?

БОБИ МЛАДЕНОВИЋ
Косовска 50 б
Куршумлија

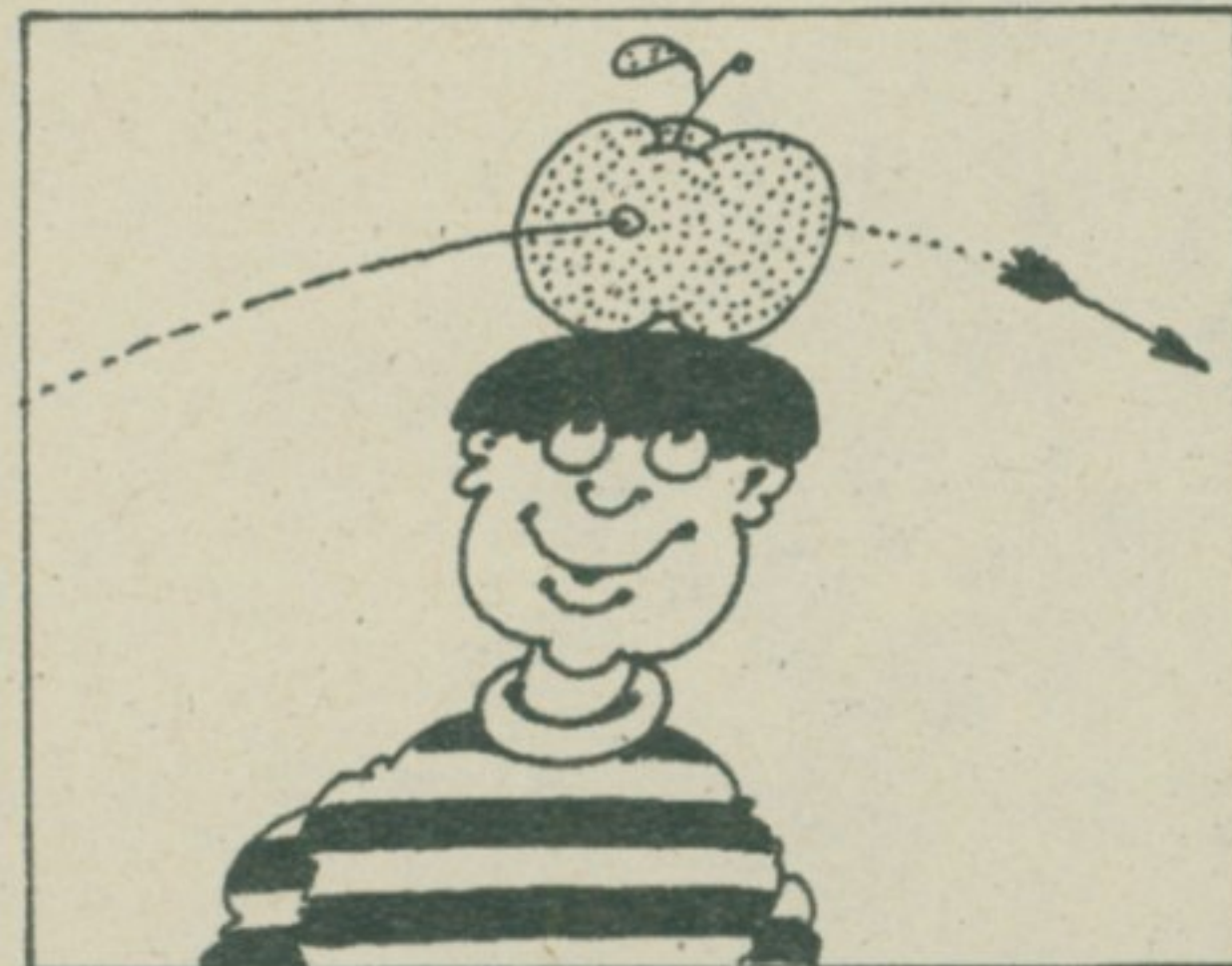
Постоји „Коњичка ревија“, али тешко може да се нађе у продаји јер је тираж ограничен. Обрати се издавачу – Центру за културу, образовање и информисање у Бачкој Тополи, М. Тита 60.

Као Виљем Тел...

Занима ме стреличарство (лук и стрела), па вас молим да ми кажете у ком најближем граду постоји клуб љубитеља овог спорта?

С. КРСТИЋ
Светозарево

Теби је најближи стреличарски клуб „Ниш“ у Нишу. Председника овог клуба

Михајла Чоловића наћи ћеш преко телефона 25-800 или кућне адресе: Београдска 1.

И Београђани, љубитељи стреличарства, имају такође свој клуб – „Калемегдан“ – чији је председник Микач Милош а телефон: 626-042.

MSX игрице

Већ дуже време имам мање познати Филипсов MSX компјутер. Дobar је, али немам много игрица. Где могу да их набавим?

БРАНКО ГЛИШИЋ
Бориса Кидрича 54/4
Чачак

Ова серија компјутера није баш славно прошла на тржишту и то је једини разлог што игрица нема довољно. Покушај преко малих огласа...

БАРОМЕТАР

ВИДЕО

Вељко Радосављевић

ТАЈНА МЛАДОГ ВУКОДЛАКА

је вукодлак и што је најчудније, да у том облику сјајно игра кошарку! Касније је снимљен и „Млади вукодлак II“ на тему бокса, али са другим глумцима. Редитељ филма је Род Данијел („Кавкав је отац, такав син“), а главне улоге тумаче Мајкл Џеј Фокс, Џејмс Хемптон и Скот Паулин.

The Secret of My Success – Тајна мог успеха (1987)

Поново једна комедија. Мајкл Џеј Фокс тумачи улогу младића из провинције који долази у Њујорк где после низа незгодних ситуација успева да се снађе и пробије до самог врха. Филм је режирао Херберт Рос („Свирај то поново, Сем“, „Футлуз“, „Девојка за збогом“) а у главним улогама

појављују се и Хелен Слатер и Ричард Џордан.

Casualties of War – Жртве рата (1989)

Американци, изгледа, не могу без филмова о рату у Вијетнаму. Овога пута тог посла се прихватио Брајан Де Палма, човек који се прославио хорорима и трилерима („Кери“, „Фурија“, „Обучена да убије“, „Стриптиз смрти“). Филм „Жртве рата“ је прича о петицији војника и једној вијетнамској девојци отетој из села пре поласка у акцију. Један од њих од почетка је против тога, али је немоћан да се супротстави осталој четворици. Нешто касније они убијају девојку, а редов Ериксон (како се Мајкл зове у овом филму) покушава да кривце изведе

пред суд. Фоксов партнер је Шон Пен.

Bright lights, Big City – Светла велеграда (1988)

Филм изузетно важан за Мајкла јер то је била његова прва главна улога у озбиљном филму. Реч је, дакле, о младом човеку који се, у немоћи да савлада муке које га притискају – ради посао који не воли, жена га је оставила, мајка му је прерано умрла – све више одаје алкохолу и дроги. У режији Џејмса Бриџиса („Кинески синдром“, „Градски каубој“), главне улоге тумаче још Кифер Сатерленд и Феба Кајтс.

Back to the Future II – Повратак у будућност II (1989)

Наставак великог хита из 1985. године. Главни јунаци су поново луцкасти научник Док Браун и његов штићеник Марти Мекфлај који сада помоћу времеплова одлазе у 2015. годину да би спасли Мартијевог сина. Редитељ је (опет) Роберт Земекис („Лов на зелени дијамант“, „Ко је смеисти Зеки Роџеру“), а у главним улогама појављују се још Кристофер Лојд и Леа Томпсон.

Пре неколико недеља писали смо о Тому Крузу и рекли да је он тренутно најуспешнији млади холивудски глумац. Данас ћемо говорити о момку који је, вероватно, његов једини конкурент за ту незваничну титулу – о Мајклу Џеју Фоксу. Овај симпатични глумац дечачког лика рођен је пре тачно 29 година у Ванкуверу као једно од петоро деце у породици официра канадске војске. Глумом је почео да се бави после напуштања школе када је, како сам каже, одлучио: или успех у шоу бизнису или рад на грађевини у родном Ванкуверу. Стигао је у Холивуд са 18 година и стрпљиво чекао своју шансу. Помало неочекивано она је стигла са телевизије а не филма како је прижељкивао. Добио је улогу у хумористичкој серији „Породичне везе“ која је касније постала фантастично популарна у Америци а њему донела чак три награде „Еми“ (телевизијски „Оскар“). После тога све је ишло много лакше. Већ у трећем филму у којем се појавио имао је главну улогу. Случај је хтео да то буде „Повратак у будућност“, један од најкомерцијалнијих филмова свих времена. Наредни филмови у којима је глумио, „Млади вукодлак“, „Тајна мог успеха“, „Светлост дана“ и „Блистава светла, велики град“, нису били толико успешни, али и то је било довољно да Мајкл Џеј Фокс остане на врху. За последњи наведени филм, „Блистава светла, велики град“, везана је и једна занимљивост. Наиме, у њему постоји сцена у којој Мајкл ушмркује кокаин и која на неки начин одражава његов потпуни морални пад. Продуценти су дуго размишљали да ли да ту сцену уопште оставе у филму јер је постојало мишљење да публика, једноставно, неће прихватити Мајкла као наркомана без обзира што је реч о филму, а не о стварном животу. Прошла година поново је била изузетно успешна за њега. Завршио је снимање филмова „Жртве рата“ и „Повратак у будућност II“ и започео припреме за нове пројекте „Тежак пут“ (партнер ће му бити Џејмс Вудс) и „Повратак у будућност III“. Нема сумње, дошло је његово време.

Teen Wolf – Млади вукодлак (1985)

Комична варијанта старе легенде о вукодлацима. Главни јунак је момак који изненада открива да

BATMAN

WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

